



KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

Sunndalsøra, 17. januar 2017

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 1/17

TID: 31.01.2017 kl. 12:00 (10:00)

**STED: Kommunestyresalen, Sunndal rådhus
(Fra kl. 10:00 virksomhetsbesøk hos Øran aktivitetshus)**

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/17	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 31. OKTOBER 2016
PS 02/17	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/17	KONTROLLUTVALGET -ÅRSMELDING FOR 2016
PS 04/17	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2016
PS 05/17	PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «BOSETTING OG INTEGRERING AV FLYKTNINGER MED SÆRLIG VEKT PÅ BARN OG UNGE SIN SITUASJON»
PS 06/17	FEIL I FAKTURERING TIL SUNNDAL KOMMUNE
PS 07/17	MØTEPLAN FOR 2017
PS 08/17	OPPFØLGINGSLISTE
PS 09/17	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mobil 99160260.

E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Trond M. Hansen Riise(s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R



SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 01/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 31. OKTOBER 2016

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 31.oktober 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med leder, velges:

1.
2.

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med leder.

Sveinung Talberg
rådgiver



KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 5/16
Møtedato: 31.10.2016
Tid: kl 11.00 – kl 15.30
Møtested: Formannskapssalen, Sunndal rådhus
Sak nr: 36/16 – 43/16
Møteleder: Trond M. Hansen Riise, leder (V)
Møtende medlemmer: Odd-Helge Gravem, nestleder (Ap)
Erling Rød (Frp)
Edel Magnhild Hoem (SV)
Liv Berit Gikling (Sp)
Forfall: Ingen
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Ingen
Fra sekretariatet: Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen: Ingen
Av øvrige møtte: Randi Borghild Dyrnes, rådmann (sak 37/16,
38/16, 39/16)

Møteprotokollen signeres og godkjennes i neste møte.

Lederen ønsket velkommen.

Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste.

Innkalling og sakliste ble godkjent og leder fortsatte på saklisten og ledet møtet.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 36/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22.SEPTEMBER 2016
PS 37/16	REFERAT OG ORIENTERING
PS 38/16	FEIL I FAKTURERING TIL SUNNDAL KOMMUNE
PS 39/16	SUNNDAL KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 2.TERTIAL 2016
PS 40/16	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT
PS 41/16	VIRKSOMHETS BESØK
PS 42/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 43/16	EVENTUELT

PS 36/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22.SEPTEMBER 2016
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 22.september 2016 godkjennes, med følgende endring: Odd Helge Gravem ble erklært inhabil i sak PS 30/16 og ikke i sak PS 29/16.

Til å signere protokollen sammen med leder velges:

1. Edel Magnhild Hoem
2. Liv Berit Gikling

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte. Leder framsatte forslag på Edel Magnhild Hoem og Liv Berit Gikling til å signere protokollen fra møte i kontrollutvalget 22.september. Odd Helge Gravem tok opp at det var feil i referatet at han ble erklært inhabil i sak PS 29/16. Det var i sak PS 30/16. Dette vil bli korrigert i protokollen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg fra leder. (5 voterende)

PS 37/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
-----------------	---------------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Referatsaker:

- | | |
|----------|---|
| RS 19/16 | Protokoll fra møte i styret for Kommunerevisjonsdistrikt 2
Protokoll fra møte 29.09.2016 (vedlagt) |
| RS 20/16 | Sunndal kommunestyre – Protokoll fra møte 05.10.2016, sak PS 63/16
Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd (vedlagt) |
| RS 21/16 | Sunndal kommunestyre – Protokoll fra møte 05.10.2016, sak PS 64/16
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 (vedlagt) |
| RS 22/16 | Sunndal kommunestyre – Protokoll fra møte 05.10.2016, sak PS 65/16
Plan for selskapskontroll 2016-2019 (vedlagt) |
| RS 23/16 | Sunndal Energi KF – Protokoll fra styremøte 19.10.2016 (vedlagt) |

Orienteringssaker:

- OS 27/16 **Forum for Kontroll og Tilsyn**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 28/16 **NKRF**
Høringsuttalelse ny kommunelov (vedlagt)
- OS 29/16 **Innkalling til møte i representantskapet for Møre og Romsdal Revisjon IKS**
(vedlagt)
- OS 30/16 **Rapport frå tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester til personar med utviklingshemming i Sunndal kommune 2016**
Rapport fra Helsetilsynet, datert 07.10.2016 (vedlagt)

Sekretæren orienterte. Leder fremmet forslag ved at RS 20/16 med kommunestyrets vedtak og de leserinnlegg som er avgitt, bør avsluttes med unntak av at utvalget vil ha saken om rutinene rundt tilskuddsutbetalinger og kostnadsføringer på selvkostområdet på oppfølgingslisten inntil rådmannen har avgitt sitt svar med frist innen 31.03.2017. Denne saken realitetsbehandles i sak PS 42/16.

Rådmannen redegjorde om status og den videre framdrift referert til sak OS 30/16. Rådmannen hadde ikke forventet en annen ordlyd i den endelige rapporten fra Helsetilsynet datert 14.10.2016. Årsaken til avvikene er at gjeldende reglement ikke er oppfanget eller tolket på riktig måte hos kommunen. Rådmannen vil som konsekvens tydeliggjøre ansvaret og «hvem som gjør hva». En må bli flinkere til å dokumentere ting. Utvalgsmedlem Edel Magnhild Hoem spurte om det er gjort tiltak for lederutvikling. Rådmannen svarte at det før tilsynet, og uavhengig av dette, var drøftet om det var hensiktsmessig med en gjennomgang av habiliteringstjenesten med hensyn til opplæring. Rådmannen har nå styrket ledelsen av tjenesten og opplæring av alle ansatte inkludert vikarer vil bli iverksatt.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (5 voterende)

PS 38/16	FEIL I FAKTURERING TIL SUNNDAL KOMMUNE
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar brevet fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 17.10.2016 til orientering.

Kontrollutvalget forventer at det blir framlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.

Kontrollutvalgets behandling

Rådmannen orienterte om status med arbeidet rundt rutinebeskrivelser som på en mer detaljert måte i en egen veileder beskriver hvordan den enkelte kontrollhandling skal utføres. En har et fungerende regelverk i dag, men spørsmålet er hvordan dette etterleves. Rådmannen har ikke kontrollert hvordan rutinene fungerer i dag.

Kontrollutvalget viser til gjeldende økonomireglement og forventer at disse blir praktisert. Kontrollutvalget ber revisjonen om en rapport på hvordan dette praktiseres til kontrollutvalget sitt første møte i 2017.

Leder framsatte forslag om at Kontrollutvalget forventer at det blir framlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

PS 39/16	SUNNDAL KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 2.TERTIAL 2016
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar økonomirapporten for 2.tertial 2016 til orientering

Kontrollutvalgets behandling

Rådmannen orienterte om status pr. 2.tertial. Det er noen feilperiodiseringer av inntekter på innvandrer-tjenesten. I pleie- og omsorgstjenesten er det et merforbruk. Det knytter seg usikkerhet til hvordan tidligere vedtatte tiltak er innarbeidet i rapporteringen. Det er nedsatt en gruppe som skal se på hvordan økonomirapporteringen skal legges opp framover.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstilling. (5 voterende)

PS 40/16	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

- 1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:
«Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon»**
- 2.**
 - Samordning av tjenester og tiltak
 - Kvalifisering og integrering
 - Økonomiforvaltning og ressursbruk
- 3. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen.**
- 4. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS.**
- 5. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget.**

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget ønsker å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt som retter seg mot bosetting og integrering av innvandrere med fokus på barn og unge som kommer sammen med sine foreldre og hvordan disse integreres i lokalsamfunnet. De skal ha tilbud i barnehage, grunnskole og videregående skole. Asylmottak er ikke tema i dette prosjektet. Fokuset er på barns behov og vilkår som en sårbar gruppe. Hvordan lykkes Sunndal kommune med denne tjenesten og hva er utfordringene? Hvilke risikoområder foreligger, hvilke tiltak bør

iverksettes for å redusere dette og hva kan en gjøre bedre på tjenesten og med de økonomiske rammer en har til disposisjon?

Kontrollutvalget forutsetter at prosjektplan kan foreligge fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017 (31.1.17) og at prosjektet kan gjennomføres våren 2017 med rapport i kontrollutvalgets siste møte før sommeren 2017. (juni)

Leder kom med alternativt forslag på pkt. 1 i innstillingen om at Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon. Ellers som innstillingen for øvrig.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

PS 41/16	VIRKSOMHETSBEØK
-----------------	------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget ønsker å gjennomføre et virksomhetsbeøk på Øran aktivitetshus under utvalgets neste møte, enten 1.12.2016 eller 31.1.2017

Kontrollutvalgets behandling

Leder i kontrollutvalget framsatte forslag om et besøk ved Øran aktivitetshus ut fra at det nettopp er avgitt en tilsynsrapport fra Helsetilsynet innenfor dette tjenestoområdet.

Aktuelle tema er utgangspunkt i Helsetilsynets rapport av 14.10.16. Videre spørsmål er hvordan en ser på samarbeidet med andre tjenester i kommunen. Hvilke erfaringer er det med å omgås hverandre på aktivitetshuset som inneholder ulike brukere? Hvordan foregår aktiviseringen? Hva er brukernes ønsker? Hvordan er «dagligliv» og trivsel på aktivitetshuset? Hvordan opplever og definerer brukerne begrepet «kvalitet»?

Sekretæren sender en forespørsel med kopi til rådmannen om det er mulig med et slikt besøk enten 1.12.2016 eller 31.1.2017. Forespørselen inneholder også de tema og spørsmål som er listet opp ovenfor.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder. (5 voterende)

PS 42/16	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget vil ha saken om feil i fakturering til Sunndal kommune på oppfølgingslisten

Kontrollutvalget vil ha saken og vedtaket i kommunestyret i «ambulansestasjonssaken» på oppfølgingslisten som omhandler rådmannens plikt til å rapportere status innen 31.3.2017 om rutinene for håndtering av tilskuddsutbetalinger og behovet for en mer detaljert rutine for kostnadshåndtering av selvkostområdet

Kontrollutvalgets behandling

Jf sak PS 38/16 har ikke Kontrollutvalget mottatt en rapport fra revisjonen om rutineene på innkjøpsområdet som omhandler om mottakskontroll, attestasjon og anvisning fungerer og velger derfor å beholde denne saken på oppfølgingslisten.

I «ambulansestasjonssaken» ønsker Kontrollutvalget å følge opp rådmannens rapportering av arbeidet med å kvalitetssikre rutineene på håndtering av tilskuddsutbetalinger og kostnadsføring på selvkostområdet innen 31.3.2017, jf. sak PS 63/16 i kommunestyret. Kontrollutvalget ønsker derfor å beholde denne saken på oppfølgingslisten.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder .
(5 voterende)

PS 43/16	EVENTUELT
-----------------	------------------

Utsmykking i Holsand barnehage

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse i saken om utsmykking i Holsand barnehage til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Leder viste til oppslag i media der noen utvalgte lokale kunstnere skal smykke ut Holsand barnehage. Leder stilte spørsmål ved om det er noen konkret årsak til at kommunen ikke inviterer alle interesserte kunstnere til å komme med en skisse til hvordan en slik utsmykking skal være. Rådmannen orienterte. Dette gjelder en anskaffelse på kr 140 000. Kommunens reglement er at anskaffelser på over kr 50 000 skal konkurranseutsettes. Imidlertid gjelder det noen egne regler i veilederen til Lov om offentlige anskaffelser på området kunst. Valg av leverandør bygger på subjektive vurderinger. Det er nedsatt en egen komite for utsmykking i barnehagen. Komiteen vurderte de innkomne tilbudene og valgte at 5 av 10 kunstnere skulle få bli med videre. De valgte 5 lokale kunstnere. Komiteen valgte igjen at 3 av disse 5 kunstnerne skulle få være med å smykke ut barnehagen. Leder framsatte forslag om at kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse i saken om utsmykking i Holsand barnehage til orientering.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder.
(5 voterende)

Møteplan i kontrollutvalget videre fremover:

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget sitt oppsatte møte 1.12.2016 utgår hvis det ikke er saker på saklisten. Kontrollutvalget sitt neste møte blir da den 31.1.2017.

Kontrollutvalgets behandling

Det er usikkert om det er saker til behandling til neste oppsatte møte 1.12.2016, bortsett fra et evt. virksomhetsbesøk. Dette besøket kan utsettes. Hvis det ikke kommer opp saker til neste møte, foreslo leder at neste møte settes til 31.1.2017.

Leder foreslo at kontrollutvalget sitt oppsatte møte 1.12.2016 utgår hvis det ikke er saker på saklisten. Kontrollutvalget sitt neste møte blir da den 31.1.2017.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar framlegg framsatt i møtet av leder.
(5 voterende)

Deltakelse på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 1.2.-2.2.2017:

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget i Sunndal deltar med leder Trond M. Hansen Riise og medlem Erling Rød på Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin kontrollutvalgskonferanse 2017.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget i Sunndal ønsker å prioritere deltakelse på den årlige kontrollutvalgskonferansen til NKRF. Det er også ønskelig med en rullering slik at alle får delta. Til konferansen i 2017 kom det forslag om at Trond M. Hansen Riise og Erling Rød skulle delta fra kontrollutvalget i Sunndal.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar framlegg framsatt i møtet av medlemmene. (5 voterende)

Trond M. Hansen Riise
leder

Odd Helge Gravem
nestleder

Erling Rød

Edel Magnhild Hoem

Liv Berit Gikling

Sveinung Talberg
rådgiver



SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 02/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 01/17 **Oppnevning av representanter til representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS – nyvalg**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 23.11.2016, sak 79/16 (vedlagt)
- RS 02/17 **Kontrollutvalget i Sunndal – Forslag til budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn –**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 14.12.2016, sak 92/16 (vedlagt)
- RS 03/17 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 30.11.2016** (vedlagt)
- RS 04/17 **Protokoll fra møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS 14.11.2016** (vedlagt)
- RS 05/17 **Protokoll fra møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS 10.01.2017** (deles ut i møtet)

Orienteringssaker:

- OS 01/17 **2.tertialrapport for Sunndal kommune**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 23.11.2016, sak 70/16 (vedlagt)
- OS 02/17 **Eierskapsmelding for Sunndal kommune – revisjon 2016**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 23.11.2016, sak 71/16 (vedlagt)
- OS 03/17 **Avvikling av kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 23.11.2016, sak 76/16 (vedlagt)
- OS 04/17 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 24.11.2016** (vedlagt)
- OS 05/17 **Protokoll fra styremøte i NIR 25.11.2016** (vedlagt)

- OS 06/17 **Krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak 63/16 – ny ambulansestasjon på Sunndalsøra**
Protokoll fra Sunndal kommunestyre 14.12.2016, sak 97/16 (vedlagt)
- OS 07/17 **Revisors vurderinger av vesentlighet med vekt på planleggingsfasen ved revisjon av regnskaper i kommunal sektor**
informasjonsskriv 7/2016 fra NKRF's revisjonskomite (vedlagt)
- OS 08/17 **Valgt revisors ansvar for revisjonsoppgaver utført av andre**
informasjonsskriv 1/2016 fra NKRF's forvaltningsrevisjonskomite (vedlagt)
- OS 09/17 **Endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning – kortsiktige lån**
Brev fra kommunal- og moderniseringsdepartementet 15.11.2016 (vedlagt)
- OS 10/17 **Forbundsbasert kvalitetskontroll vedr. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal – 2016**
Kopi av rapport fra NKRF's kvalitetskontrollkomite - forbundsbasert kvalitetskontroll utført 2016. (Unntatt offentlighet jf. offentlighetsloven § 13 og forvaltningsloven § 13, 1.ledd nr. 2. Vedleggene deles ut i møtet)
- OS 11/17 **Representantskapet i NIR**
Innkalling til møte nr. 1-2017 (vedlagt)
- OS 12/17 **Protokoll fra styremøte i Sunndal Energi KF 12.01.2017 (vedlagt)**

Sveinung Talberg
rådgiver

Representanten Erling Outzen, SV, la fram følgende forslag:

«Kommunestyret ønsker ein minnestein for Holocaustofferet David Glick i Sunndal. Dersom det av praktiske grunnar ikkje er muleg i 2017, vil kommunestyret at dette skjer i 2018.»

VOTERING:

Innstillingen ble satt opp imot forslaget fremmet av Erling Outzen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret har etter dette gjort slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret ønsker ein minnestein for Holocaustofferet David Glick i Sunndal. Dersom det av praktiske grunnar ikkje er muleg i 2017, vil kommunestyret at dette skjer i 2018.

PS 78/16 Livssynsnøytrale seremonirom

Rådmannens innstilling

Kommunestyret godkjenner at Støgu i Sundal kulturhus blir nytta til livssynsnøytralt seremonirom, og ser på dette rommet som godt egna.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Representanten Jonas Bjørnson Koksvik, SV, la fram følgende forslag:

«Saka må utsettast og utgreiast betre.»

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saka må utsettast og utgreiast betre.

RS 01/17

PS 79/16 Oppnevning av representanter til representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS - nyvalg

Rådmannens innstilling

Kommunestyret oppnevner følgende representanter fra Sunndal kommune til representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 23.11.2016:

Medlem:

Varamedlem:

De valgte representantene erstatter Bjørn Flemmen Steinland og Jonny Meland, som ikke er valgbare til representantskapet, jf. selskapsavtalens § 5.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Representanten Bjørn Flemmen Steinland, AP, la fram følgende forslag på representanter til representantskapet til Møre og Romsdal Revisjon IKS:

«Medlem: varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø

Varamedlem: ordfører Ståle Refstie»

Representanten Steinar Husby, V, la fram følgende forslag på representanter til representantskapet til Møre og Romsdal Revisjon IKS:

«Medlem/varamedlem: Tove Hundset»

VOTERING:

Det ble først foretatt valg av representanter med følgende resultat:

Medlem:

Janne Merete Rimstad Seljebø fikk 24 stemmer

Tove Hundset fikk 3 stemmer

Janne Merete Rimstad Seljebø valgt.

Varamedlem:

Ståle Refstie fikk 24 stemmer

Tove Hundset fikk 3 stemmer.

Ståle Refstie valgt.

Deretter ble det votert over innstillingen med de valgte representantene, som ble vedtatt enstemmig.

Kommunestyret har etter dette gjort slikt valg:

Vedtak:

Kommunestyret oppnevner følgende representanter fra Sunndal kommune til representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 23.11.2016:

Medlem: varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø

Varamedlem: ordfører Ståle Refstie

De valgte representantene erstatter Bjørn Flemmen Steinland og Jonny Meland, som ikke er valgbare til representantskapet, jf. selskapsavtalens § 5.

RS 02/17

PS 92/16 Kontrollutvalget - Budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 1 002 000.-, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Behandling i Kommunestyret - 14.12.2016

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 1 002 000.-, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

PS 93/16 Sunndal Energi KF - budsjett 2017

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre godkjenner styret i Sunndal Energi KF sitt vedtak om budsjett for 2017.

Behandling i Kommunestyret - 14.12.2016

Kolbjørn Solem, daglig leder i Sunndal Energi KF, orienterte innledningsvis.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sunndal kommunestyre godkjenner styret i Sunndal Energi KF sitt vedtak om budsjett for 2017.

PS 94/16 Budsjettregulering - drift - lønnsoppgjer 2016 og diverse andre reguleringar

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre vedtek endringar i rammer, som vist i tabellane nedanfor;

Styret
for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 3/16
Møtedato: 30.11.2016
Tid: Kl. 09.30 – kl. 11:40
Møtested: Møterom «Galleriet», Molde rådhus
Sak nr: 15/16 – 21/16
Møteleder: Stig Holmstrøm

Av styrets medlemmer møtte:

Aukra kommune: Oddvar Hoksnes
Eide kommune: Kåre Vevang
Fræna kommune: Ingvar Hals
Molde kommune: Trygve Grydeland
Rauma kommune: Lars Ramstad, nestleder
Vestnes kommune: Stig Holmstrøm, styreleder

Forfall:

Gjemnes kommune: Øyvind Gjøn
Nesset kommune: Ivar Henning Trælvik
Sunndal kommune: Trond M. Hansen Riise

Møtende vara:

Gjemnes kommune: Kristine Måløy
Nesset kommune: Jostein Øverås
Sunndal kommune: Odd-Helge Gravem

Ikke møtt:

Ingen

Fra sekretariatet:

Jane Anita Aspen, daglig leder
Sveinung Talberg, rådgiver

Av øvrige møtte:

Ingen

Protokollen godkjennes formelt i neste styremøte

Styrelederen Stig Holmstrøm ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 15/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 7. SEPTEMBER 2016
ST 16/16	VALG AV NY NESTLEDER I STYRET
ST 17/16	ØKONOMIRAPPORT PR. 31. OKTOBER 2016
ST 18/16	HVORDAN GJØRE KONTROLLUTVALGENES ARBEID KJENT?
ST 19/16	REFERAT OG ORIENTERING
ST 20/16	STYRETS MØTEPLAN 2017
ST 21/16	EVENTUELT

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøtet 7. september 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1. Kåre Vevang
2. Jostein Øverås

Styrets behandling

Det foreslås at Kåre Vevang og Jostein Øverås velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (9 voterende)

Daglig leders innstilling:

Protokollen fra styremøtet 7. september 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1.
2.

Styrets vedtak

Lars Ramstad velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for resten av kommunevalgperioden 2015-2019.

Styrets behandling

Det ble fremmet forslag om at Lars Ramstad velges om nestleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer (9 voterende).

Daglig leders innstilling

..... velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for resten av kommunevalgperioden 2015-2019.

Styrets vedtak

Økonomirapport pr. 31.10.16 tas til orientering.

Styrets behandling

Daglig leder orienterte knyttet til saksfremlegget og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 18/16	HVORDAN GJØRE KONTROLLUTVALGENES ARBEID KJENT?
-----------------	---

Styrets vedtak

Eksemplene fra saksfremlegget og innspill i møte tas til orientering.

Styrets behandling

Styrets medlemmer utvekslet erfaringer om hvordan de arbeidet i de forskjellige kontrollutvalgene.

Her er noe av det som kom frem:

- viktig å gjøre kontrollutvalgets arbeid godt kjent i kommunestyret
- ta ordet og gi utfyllende informasjon når kontrollutvalgets saker er til behandling i kommunestyret
- ikke noe målsetting å bruke media i profilering av kontrollutvalget
- nyttig å gjøre kontrollutvalget sitt arbeid godt kjent i organisasjonen ved virksomhetsbesøk og orienteringer fra virksomhetsledere til kontrollutvalget
- kontrollutvalget må ikke oppfattes av innbyggerne som et klageorgan
- viktig at alle medlemmene deltar aktivt utvalget
- en utvalgsleder har gode erfaringer med å ha dialogmøte med rådmann og ordfører i forkant av kontrollutvalgsmøte, flere deltar også på formannskapsmøter. Dette er tips noen av de andre vil vurdere.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 19/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
-----------------	---------------------------------

Styrets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Styrets behandling

Referatsaker:

RS 02/16 **Referat fra konstituerende representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 14.11.2016.**

Orienteringssaker:

OS 04/16 **Inngått avtale med KPMG som revisor for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.**

OS 05/16 **Informasjon om resultat av lokale forhandlinger for sekretariatets ansatte.**

OS 06/16

Presentasjon av hjemmeside

Daglig leder orienterte om arbeidet, men det var ikke klart for presentasjon av siden enda. Hjemmesiden er ferdig utviklet, men det gjenstår for sekretariatet å fylle den med informasjon knyttet til kontrollutvalgene og sekretariatet. For eksempel, informasjon om medlemmer, møteplaner, saksdokument, protokoller, forvaltningsrevisjonsrapporter osv.

Resultatet blir at all informasjon kan oppdateres fra sekretariatet og kommunen kan linke til siden fra kommunens hjemmeside.

Sekretariatet vil i kontrollutvalgenes første møte i 2017 presentere siden for kontrollutvalgene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (9 voterende).

ST 20/16	STYRETS MØTEPLAN 2017
-----------------	------------------------------

Styrets vedtak

Møteplan for styret for 2017 tas til etterretning.

Styrets behandling

Daglig leder foreslo onsdag **5. april, mandag 4. september og onsdag 29. november** som tidspunkt for styremøter i 2017. Styremedlemmene konkludert også med å beholde kl. 09:30 som starttidspunkt for styremøtene.

Daglig leder tok forbehold om at datoen for første møte kan måtte flyttes dersom revisorberetning for regnskapet ikke er klar på dette tidspunktet.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (9 voterende).

ST 14/16	EVENTUELT
-----------------	------------------

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- **Statusrapport fra sekretariatet**

Daglig leder orienterte om at sekretariatet deltar i nettverk sammen med de andre sekretariatene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. 24.-25. november var de samlet i Molde i forbindelse med NKRF sin fagsamling for Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det ble på denne samlingen diskutert temaet Effektivisering av kontroll og tilsyn. Sekretariatene var enige om bl.a. arbeide for å utvikle mer standardiserte system for utføring av kontrollhandlinger. Dvs. utvikle felles metoder og verktøykasser.

Det ble også diskutert behovet for sammenslåing av sekretariatene til større enheter. Alle sekretariatene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane er små fagmiljø med 1-2 tilsette. Dette er sårbart og kommunesammenslåinger vil trolig også ha innvirkning på sekretariatsstrukturen.

Daglig leder spurte styret om hvordan de stilte seg til denne problemstillingen.

Styremedlemmene gav uttrykk for at det så ut til å være både positive og negative sider med dette; Det som er positivt er mulighet til å ha kompetanse som dekker flere fagområder, og mindre sårbarhet. Ulemper kan være større avstander. Det kostnadmessige vil være viktig for kommunene.

- **Erfaringsutveksling**

Det ble åpnet for at styremedlemmene kunne utveksle erfaring omkring problemstillinger og saker som er aktuelle i kontrollutvalgene, men siden det var brukt god tid på erfaringsutveksling under sak 18/16, så ble dette en kort sekvens.

Trygve Grydeland tipset de andre om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har lagt ut en analyse av effektivitet i kommunale tjenester som kan være interessant for kontrollutvalgene å se nærmere på. Analysen tar for seg hver kommune.

Lars Ramstad
nestleder

Stig Holmstrøm
leder

Kåre Vevang

Oddvar Hoksnes

Trygve Grydeland

Ingvar Hals

Odd-Helge Gravem

Kristine Måløy

Jostein Øverås

Jane Anita Aspen
sekretær

RS 04/17

REFERAT FRA KONSTITUERENDE REPRESENTANTSKAPSMØTE I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

Dato : 14. november 2016

Sted: Kristiansund N

Sak 1. ÅPNING

Egil Strand åpnet møtet, og redegjorde for årsaken til at konstituerende representantskapsmøte må avholdes på nytt.

Sak 2. REGISTRERING AV DELTAKERE

Følgende møtte:

Møre og Romsdal fylkeskommune: Jon Aasen

Molde kommune: Torgeir Dahl

Kristiansund kommune: Kjell Terje Fevåg

Neset kommune: Rolf Jonas Hurlen

Aukra kommune: Heidi Evelyn Løklingholm (ikke valgbar iht selskapsavtalen)

Eide kommune: Egil Strand

Averøy kommune: Ingrid O. Rangønes

Gjemnes kommune: Knut Sjømæling

Tingvoll kommune: Peder Hanem Aasprong

Sunndal kommune: Bjørn Flemmen Steinland

Halsa kommune: Ola Rognskog

Aure kommune: Ingunn O. Golmen

Sak 3. GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Jon Aasen gjorde oppmerksom på at han ikke kunne være med på å vedta budsjettet slik det forelå, og ba om at sak 13 ble utsatt. For øvrig ble både innkalling og saksliste enstemmig godkjent.

Sak 4. VALG AV MØTELEDER OG SEKRETÆR.

Møteleder: Egil Strand enstemmig valgt

Sekretær: Bjarne Dyrnes enstemmig valgt

SAK 5. VALG AV 2 REPRESENTANTER TIL Å UNDERSKRIVE MØTEPROTKOLLEN SAMMEN MED MØTELEDER.

Jon Aasen og Ingunn O. Golmen ble enstemmig valgt.

Sak 6. VALG AV LEDER OG NESTLEDER I REPRESENTANTSKAPET

Leder: Egil Strand

Nestleder: Ingunn O. Golmen

Begge ble enstemmig valgt.

Sak 7. VALG AV STYRE

Innstilling fra valgkomiteen:

Per Ove Dahl, Sunndal

Personlig vara: Ivar Bølset, Tingvoll

Heidi Blakstad Dahl, Kristiansund

Personlig vara: Heidi Hogset, Gjemnes

Frank Sve, Møre og Romsdal fylkeskommune

Personlig vara: Arild Iversen, Møre og Romsdal fylkeskommune

Anita Øyen Halås, Eide

Personlig vara: Audhild Mork, Aukra

3.0.6.

Einar Andersen; ansattes representant som velges av og blant de ansatte.
Personlig vara: Ingvild Bye Fugelsøy

Alle foreslåtte kandidater ble enstemmig valgt.

Sak 8. VALG AV LEDER OG NESTLEDER I STYRET

Per Ove Dahl ble enstemmig valgt som leder.
Heidi Blakstad Dahl ble enstemmig valgt som nestleder.

Sak 9. VALG AV VALGKOMITE:

Innstilling fra valgkomiteen:

Jon Aasen, Møre og Romsdal fylkeskommune

Personlig vara: Gunn Berit Gjerde, Møre og Romsdal fylkeskommune

Kjell Terje Fevåg, Kristiansund

Personlig vara: Ragnhild Helseth, Kristiansund

Bjørn Steinland, Sunndal

Personlig vara: Jonny Meland

Kort drøfting angående valgkomiteen, det ble foreslått endringer som fremgår av vedtaket.

Enstemmig valgt: Jon Aasen velges med Gunn Berit Gjerde som vara.
Ragnhild Helseth velges med Kjell Terje Fevåg som vara.
Torgeir Dahl velges med Sidsel Rykhus som vara.

Sak 10. VALG AV LEDER I VALGKOMITEEN.

Jon Aasen ble enstemmig valgt som leder.

Sak 11. GODTGJØRELSE TIL STYRET

Innstilling fra interimsstyret:

Leder: Kr 30.000 pr år pluss kr 1600 pr møte

Medlemmer, inkl nestleder: kr 10.000 pr år pluss kr 1600 pr møte

Innstillinga ble enstemmig vedtatt.

Sak 12. VALG AV REVISOR

ES Revisjon ble enstemmig valgt som revisor for Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak 13. BUDSJETT FOR 2017 OG ØKONOMIPLAN FOR 2017 – 2020

Saken ble utsatt

De tre største eierne setter seg sammen for å drøfte budsjettet. Det ble nevnt at Asmund Kristoffersen og styreleder også burde delta på møtet. Dette skulle være et transparent møte, slik at alle deltakerne kan delta om ønskelig, og innkalling blir sendt til alle.
Ansvarlig for innkalling: Jon Aasen. Innkalling: Snarest.

Den nyvalgte lederen for representantskapet, Egil Strand avsluttet møtet.

14.11.2016

Egil Strand

Jon Aasen

Ingunn Golmen

(RS 05/17)

INNKALLING

MØTE I REPRESENTANTSKAPET I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

TID: 10. januar 2017 kl. 11:00 – 12:00

STED: Quality Hotel Grand i Kristiansund

Bakgrunn:

Representantskapet vedtok i møte 14. november 2016 å utsette behandlingen av selskapets budsjett 2017 og økonomiplan 2017 – 2020. Det har i mellomtiden vært avholdt et møte mellom de største eierne. Representantskapet innkalles med dette for å behandle saken.

SAKLISTE:

1. Åpning av møtet.
2. Registrering av deltagere.
3. Godkjenning av innkalling og sakliste.
4. Valg av 2 representanter til å underskrive møteprotokollen sammen med møteleder.
5. Budsjett for 2017 og økonomiplan for 2017-2020 for selskapet.
6. Honorar til styret for 2016.
7. Orientering om driften v/ styrets leder.

Kristiansund, 4.1.2017

Egil Strand
Leder


Rolf K. Sæther
Konst. daglig leder

Vedlegg:

Saksframlegg for sak 5.

Budsjett 2017 med økonomiplan for 2017-2020. Tall og tekstdel, slik det ble framlagt av prosjektgruppe til tidligere møte.

Tilsvarende sak ble også behandlet i Konstituerende Representantskapsmøte 4. mai 2016 og senere i nytt Konstituerende Representantskapsmøte 14.11.2016. Med utgangspunkt i møte den 21.12.2016 mellom de største eierne, varsles det at Møre og Romsdal fylke vil fremme endringsforslag til budsjettet.

Saksframlegg for sak 6.

Brev av 4.1.2017 fra styrets leder til representantskapets leder.

2. Indre Nordmøre lensmannsdistrikt foreslås å omfatte kommunene Sunndal, Tingvoll og Neset med Sunndal som tjenestested.
3. «Enhet for utlending, forvaltning og sivil rettspleie» anbefales lagt til Indre Nordmøre politidistrikt.
4. Nåværende samarbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap mellom politi og kommune må videreføres i de kommunene som inngår i Indre Nordmøre lensmannsdrift.
5. Oppmøtepunkt i utlendingssaker i Sunndal bør opprettholdes.

OS 01/17

PS 70/16 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune

Rådmannens innstilling

Kommunestyret tar 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune til etterretning.

Behandling i Administrasjonsutvalget - 16.11.2016

Rådmann Randi Dyrnes gikk igjennom 2. tertialrapport for Sunndal kommune innledningsvis.

Administrasjonsutvalget sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Administrasjonsutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 2. tertialrapport for Sunndal kommune 2016 til etterretning.

Behandling i Økonomi- og planutvalget - 01.11.2016

Økonomisjef Andrea Fivelstad orienterte innledningsvis.

Økonomi- og planutvalget sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Økonomi- og planutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune til etterretning.

Behandling i Oppvekst- og omsorgsutvalget - 09.11.2016

Oppvekst- og omsorgsutvalget sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Oppvekst- og omsorgsutvalget fremmer slik innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune til etterretning.

Behandling i Teknikk-, miljø- og kulturutvalget - 10.11.2016

Teknikk-, miljø- og kulturutvalget sluttet seg enstemmig til innstillingen.

Teknikk-, miljø og kulturutvalget fremmer slik innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune til etterretning.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Rådmann Randi Dyrnes orienterte innledningsvis.

Representanten Halvard G. Hagen, SP, la fram følgende forslag til tillegg:

«Kommunestyret vil påpeke den lange tiden som er gått fra omsorgsboliger i helsetunparken og barnehagen på Hoelsand ble ferdigstilt uten at byggeregnskap foreligger. Kommunestyret vil også påpeke de betydelige kostnadsoverskridelser i begge prosjekt.»

VOTERING:

Det ble først votert over innstillingen, som ble enstemmig vedtatt.

Deretter ble det votert over forslaget, som ble vedtatt med 25 mot 2 stemmer.

Kommunestyret har etter dette gjort slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret tar 2. tertialrapport 2016 for Sunndal kommune til etterretning med følgende tillegg:

Kommunestyret vil påpeke den lange tiden som er gått fra omsorgsboliger i helsetunparken og barnehagen på Hoelsand ble ferdigstilt uten at byggeregnskap foreligger. Kommunestyret vil også påpeke de betydelige kostnadsoverskridelser i begge prosjekt.

OS 02/17

PS 71/16 Eierskapsmelding for Sunndal kommune - revisjon 2016

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre vedtar *Eierskapsmelding for Sunndal kommune*, revidert utgave 2016 hoveddel og selskapsdel som framlagt og med de endringer i eierskap som foreslås.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Rådmann Randi Dyrnes orienterte innledningsvis.

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende forslag til endringer:

«1 Når fastlønnede politikere og ansatte er eierrepresentanter, skal det ikke betales møtegodtgjøring. Andre får godtgjøring like stor som kommunestyrerepresentanter. Godtgjøringa belastes kommunen.

2 Tabellen for selskaper som kommunen er eier i, skal vise verdien av kommunens andel. Den følges og sammenstilles pr for år.

Innarbeides i selskapsoppsettene:

3 Akvainvest AS sin verdi føres til ca. 10 mill. kr.

4 Aursjøvegen AS eies av Sunndal og Neset kommuner med 41, 67% på hver. Resten, 16,67% eies av Statkraft. Selskapet skal melde styreendringer til Foretaksregisteret.

5 Sunndal Næringssselskap sin store balanse med kompensasjonsmidler, synliggjøres

6 Sunndal Nasjonalparksenter er snart avviklet

7 Sunndal Parkering er i aksjonæravtalen lovet bort nesten gratis. Den andre eieren har forkjøpsplikt etter 10 år til verdijustert egenkapital

8 Kristiansund og Nordmøre Havn har et krav etter overfakturering hengende over seg. Innfrielse av kravet som er på ca. 18 mill. kroner, vil tømme selskapet for verdier.

9 IKS-ene for Barnevern og PPT må sannsynligvis endres i forbindelse med kommunereformen.»

Representanten Bjørn Flemmen Steinland, AP, la fram følgende forslag:
«Saken utsettes. Innspill fra debatten saksbehandles og en justert sak legges fram for økonomi- og planutvalget for ny, endelig behandling i kommunestyret.»

Representanten Arne C. Drøpping, KrF, la fram følgende forslag:

«Saken utsettes og forslaget frå Erling Rød oversendes administrasjonen.»

Under debatten ble utsettelsesforslagene samordnet.

Det samordnede utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes. Innspill fra debatten samt forslaget fra Erling Rød oversendes administrasjonen, og en justert sak legges fram for økonomi- og planutvalget for ny, endelig behandling i kommunestyret.

PS 72/16 Tilstandsrapport for grunnskoletjenesten 2015

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre tar "Tilstandsrapport for grunnskolen i Sunndal 2015" til orientering

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Økonomi- og planutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kommunestyret godkjenner at Trolltind veiforening v/Odd Magne Maridal, Liavegen 152, 6610 Øksendal øker avgiften på Trolltindvegen fra kr. 50 til kr. 80 for enkeltturer pr passering, inkludert parkering.
2. Det er en forutsetning at bompenginntektene skal brukes kun på drift og vedlikehold av vegen og parkeringsarealet, og at det sørges for en betryggende ordning for innkreving av bompengene.

OS 03/17

PS 76/16 Avvikling av kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Rådmannens innstilling

1. Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal avvikles i det oppgavene ivaretas av Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 1.10.2016 jf. kommestyrets vedtak i K.sak 45/15 om å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
2. Overskudd/underskudd i Kommunerevisjonsdistrikt 2 fordeles på eierkommunene etter fordelingsnøkkel som tilsvarer størrelsen på det årlige tilskuddet den enkelte kommune betalte i 2016.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

Rådmann Randi Dyrnes orienterte om at det nye revisjonsselskapet, Møre og Romsdal Revisjon IKS, ikke er stiftet enda. Da vi formelt må ha et revisjonsselskap, trekker rådmannen saken i påvente av stiftelsen av det nye revisjonsselskapet.

Vedtak:

Saken trukket.

PS 77/16 Minnestein over jøden David Glick

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre finner det ikke naturlig å etablere et minnesmerke over jøden David Glick på Sunndalsøra. Glick bodde her i forbindelse med jobb hos AS Nordag fra september 1941 til han ble arrestert i oktober 1942, og hadde – etter det vi kjenner til - ellers ingen annen tilknytning til stedet.

Behandling i Kommunestyret - 23.11.2016

08 04/17

SUNNDAL ENERGI KF

PROTOKOLL

Den 24.11.2016 kl. 08.00 – 12.00 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Rønningen, May Jorid Strand, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy.

Forfall: Tove Lise Torve. May Jorid Strand var innkalt som varamedlem.

Fra administrasjonen møtte daglig leder Kolbjørn Solem. Leder for økonomiavdelingen Mette Kårvatn Sande møtte på sak 68, 69 og 70.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 63/2016 GODKJENNING AV MØTEINNKALLING.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteinnkallingen

Vedtaket var enstemmig.

Sak 64/2016 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA STYREMØTE 19. OKTOBER 2016.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteprotokollen fra styremøtet 19. oktober 2016.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 65/2016 ORIENTERING OM KRAFTPRISEN/KRAFTMARKEDET.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 66/2016 KOSTNADSOVERSIKT ENERGIALLIANSEN AS.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 67/2016 STATUS FOR UTRULLING AV AMS.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 68/2016 REGNSKAPSOVERSIKT ETTER 3. KVARTAL 2016

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar den fremlagte regnskapsoversikten for de 3 første kvartalene i 2016 til orientering med et driftsresultat på 7,977 MNOK og en omsetning på kr. 57,588 MNOK.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 69/2016 BUDSJETT FOR SUNNDAL ENERGI FOR 2017.

Vedtak: Budsjettet for 2017 viser et estimert driftsresultat på 5,4 MNOK og et overskudd på 3,1 MNOK. Investeringsbudsjettet viser budsjetterte investeringer på 19,5 MNOK.

Budsjettet for 2017 er behandlet av styret i Sunndal Energi 24. november 2016, og oversendes Sunndal kommunestyre med følgende innstilling:

Budsjettet for Sunndal Energi KF for 2017 godkjennes.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 70/2016 NETTLEIETARIFFER FOR SUNNDAL ENERGI 2017.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi vedtar de fremlagte nettleietariffene med leveringsvilkår for 2017. Det tas forbehold om eventuelle endringer i statlige avgifter når Stortinget vedtar budsjettet for 2017.

Vedtaket var enstemmig.

Sak 71/2016 FJERNVARMEPRISER 2017.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi vedtar de fremlagte fjernvarmetariffene for 2017 for eneboliger, rekkehus og leiligheter.

Vedtaket var enstemmig.

OS 05/17



PROTOKOLL

Møte i styret nr. 5 - 2016

Tidspunkt:

Fredag 25. november kl. 12.00

Sted:

Grand Hotel Bellevue, Åndalsnes

Protokoll sendes:

Styrets medlemmer og varamedlemmer
Representantskapets leder
Ordførere, rådmenn og tekniske sjef(er) i NIR-kommunene
Kontrollutvalgene
Distriktsrevisjon Nordmøre (NIRs revisor)
Øvrige tilstedeværende på møtet

Saker til behandling:

12/16 Møteplan for 2017
13/16 Lønn til daglig leder

Medlemmer til stede:

Aure/Smøla:	-
Averøy:	Svein Kongshaug
Halsa/Tingvoll:	Stig Fjeldset
Kristiansund:	Maritta Ohrstrand
Oppdal:	Thorleif Jacobsen (1. vara)
Rauma:	Ole Kjell Talberg
Sunndal:	Eilif Lervik

Forfall:

Anna Lovisa Melland og Leif Gunnar Buhaug fra Aure, Jørn Lie fra Smøla og Eli Dahle fra Oppdal.

I tillegg møtte:

Representantskapsleder Arne Hoem.
Øystein Solevåg, daglig leder i Årim (kun orienteringssak).
Dag Søvik, Rauma kommune (kun orienteringssak).
Else Mari Strand, Linn Stokke, Pål Harstad og Hilde Ødegaard Harstad fra administrasjonen.

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Styret fattet følgende enstemmige

vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

SAKER TIL ORIENTERING

MULIG SAMARBEID I MØRE OG ROMSDAL OM FRAMTIDAS AVFALLSLØSNING

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Daglig leder i Årim orienterte om strategi videre for Årim og hvordan hele Møre og Romsdal kan samarbeide om felles løsninger.

KRISTIANSUND EVALUERER MEDLEMSKAPET

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Rådmannen i Kristiansund legger fram en sak for bystyret der medlemskapet i NIR evalueres. Saksframlegget var sendt ut til styret før styremøtet. Det innstilles på fortsatt medlemskap av regionale hensyn. Saken skal behandles i formannskapet 29. november og i bystyret 13. desember.

OPPSUMMERING AV STYREKURSET

Saksbehandler: Styreleder

Erfaringer fra styrekurset ble gjennomgått.

MØTER, KURS OG KONFERANSER

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Det ble orientert om møter siden forrige styremøte og kommende arrangementer. Spesielt nevnes:

- Bedriftshelsetjenesten: Kartlegging av psykososialt arbeidsmiljø.
- Styremøte i Avfallsforum M&R: Styret i forumet har bedt NIR vurdere muligheten av en 50 % stilling som sekretariat for forumet. Hvordan dette kan løses legges fram som en egen sak til neste styremøte.
- Møte med KLP: Etter at oppgjøret med DNB er avsluttet og alle avtaler med KLP er på plass har NIR et fond hos KLP på 3,7 mill. kr. Fondet er bundet slik at det kun kan benyttes til å betale krav i forhold til pensjon. I forbindelse med neste budsjettbehandling vil det vil legges fram en egen sak til styret og representantskapet om hvordan fondet skal benyttes.

KJØP AV AKSJER I REKOM

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Kjøpet er gjennomført og vi venter på en bekreftelse på at ny eiersits er ført inn i aksjeboken. NIR har kjøpt 23 aksjer og eier nå 122 aksjer i Rekom (2,6 %).

FAGMØTET I NIR 19. OKTOBER

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad

Møtet er for saksbehandlere, renovatører, driftspersonell osv. i medlemskommunene og i innleide selskaper. Totalt var 22 personer til stede på møtet. Tema var bl.a. farlig avfall, informasjonsarbeid, EE-avfall, miljøstasjoner, skjærgårdstjeneste og budsjett.

REGNSKAP PR. 31.10.16

Saksbehandler: Else Mari Strand

Regnskapet så langt ble kort gjennomgått.

ÅRETS LØNNSFORHANDLINGER

Saksbehandler: Leder i forhandlingsutvalget

Det ble informert om forhandlingene så langt.

INFORMASJONS- OG PROFILERINGSARBEID

Saksbehandler: Linn Stamnes Stokke og Pål Harstad

iRetur: Siste utgave kom i posten denne uken.

Tømmekalender: Denne kommer kun i iRetur, kommunene sender ikke ut egen utgave.

Filmer: Vi vil fortsette med småfilmer til Facebook.

App: Appen er nå lastet ned til over 3700 enheter. Vi får en del direktemeldinger fra abonnentene i appen.

OMLEGGING AV RENOVASJONSORDNINGEN I SUNNDAL

Saksbehandler: Pål Harstad

Sunndal kommune innfører henteordning for glass- og metallemballasje fra nyttår. Samtidig vil ukestømming opphøre, renovasjonsrutene blir endret og gebyrsystemet legges om. NIR ha bidratt med iRetur spesial, bestilling av dunker, klistremerker, grønne kort osv.

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Orienteringssakene tas til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

12/16 MØTEPLAN FOR 2017

Saksbehandler: *Hilde Ødegaard Harstad*
Tidligere behandling: *Ingen*
Vedlegg: *Ingen*

Forslag til møtedatoer for styret i NIR:

- 10. februar (årsregnskap for 2016)
- 21. april (årsmelding for 2016, budsjett for 2018, økonomiplan for 2018-21)
- 16. juni (budsjettrapport, revisors rapport for 2016)
- 22. september (budsjettrapport)
- 24. november (budsjettrapport)

Styret fattet følgende enstemmige

v e d t a k :

Forslaget til møteplan for 2017 godkjennes.

13/16 LØNN TIL DAGLIG LEDER

Saksbehandler: *Forhandlingsutvalget*
Tidligere behandling: *Ingen*
Vedlegg: *Ingen*

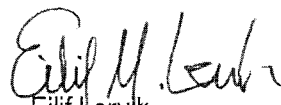
Saken legges fram i møtet av leder i forhandlingsutvalget, Maritta Ohrstrand.

Styret fattet følgende enstemmige

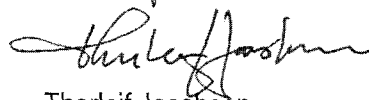
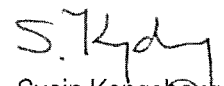
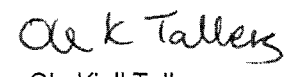
v e d t a k :

Forhandlingsutvalget får fullmakt til å fastsette lønn til daglig leder.

Åndalsnes den 25. november 2016



Eilif Lervik
styreleder


Stig Fjeldset
Thorleif Jacobsen
Svein Kongshaug
Maritta Ohrstrand
Ole Kjell Talberg

3. Årlig kostnad, kr 294.500 er innarbeidet i budsjett for 2017 og økonomiplan 2018 – 2020.

Behandling i Kommunestyret - 14.12.2016

Rådmann Randi Dyrnes orienterte innledningsvis.

Innstillingen fra økonomi- og planutvalget og oppvekst- og omsorgsutvalget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Sunndal kommune deltar i regionalt responscenter i regi av Kristiansund kommune sammen med øvrige IKT ORKidé -kommuner
2. Sunndal kommune godkjenner vedlagte vertskommuneavtale med Kristiansund kommune.
3. Årlig kostnad, kr 294.500 er innarbeidet i budsjett for 2017 og økonomiplan 2018 – 2020

OS 06/17

PS 97/16 Krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak i sak 63/16 - ny ambulansestasjon på Sunndalsøra

Rådmannens innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Behandling i Kommunestyret - 14.12.2016

Varaordfører Janne Merete Rimstad Seljebø tiltrådte som ordstyrer på grunn av spørsmålet om ordfører Ståle Refstie sin habilitet i saken. I tillegg til ordføreren er det reist spørsmål om habiliteten til representantene Bjørn Røkkum og Erling Rød. Alle tre fratrådte under behandlingen av habilitetsspørsmålet.

I forbindelse med åpningen av møtet orienterte rådmannen om forvaltningslovens regler om habilitet og vurder ordføreren og representantene som inhabile da de anses som part i saken da en av påstandene som er reist i lovlighetsklagen er feil i vurderingen av habiliteten av nevnte representanter. Kommunestyret erklærte ordfører Ståle Refstie og representantene Bjørn Røkkum og Erling Rød inhabile i behandlingen av saken, jf. Forvaltningslovens § 6, 1. ledd bokstav a).

Rådmann Randi Dyrnes orienterte innledningsvis.

Representanten Stig Rune Andreassen, FrP, la fram følgende forslag til vedtak:

«Kommunestyret bestiller en juridisk vurdering av følgende forhold:

1. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å dokumentere merutgifter ved samlokalisering med Distriktsmedisinsk senter i Mongstugata, jf. vedtak i sak PS 03/2013, pkt. 3 i Økonomi- og planutvalget den 22.01. 2013, vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 3 i kommunestyret den 02.09. 2015 og vedtak i sak PS 14/16, pkt. 4 i kontrollutvalget den 15.04. 2016.
2. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å tilbakebetale hele eller deler av utbetalt beløp på 1 mill. kr som følge av pkt. 1 ovenfor.
3. Kommunens grunnlag for fakturering av asfaltering til Helse & Sosialbygg Sunndal AS på bakgrunn av vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 4 i kommunestyret den 02.09. 2015.»

Representanten Lusie Gjersvoll, AP, la fram følgende forslag til vedtak fra AP og SV:

«Sunndal kommunestyre opprettholder sitt vedtak i sak 63/16: Kontrollutvalget i Sunndal – Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd.»

Under debatten fremmet også Lusie Gjersvoll følgende oversendelsesforslag fra AP og SV:

«Vi ber administrasjonen vurdere de nye opplysningene siden saken ble behandlet i sak 63/16 og komme tilbake med vurderingene i økonomi- og planutvalget så snart som mulig.»

VOTERING:

Det ble først votert over forslagene til vedtak, som ble satt opp imot hverandre. Forslaget fra AP og SV ble vedtatt med 15 mot 9 stemmer.

Deretter ble det votert over oversendelsesforslaget, som ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

Sunndal kommunestyre opprettholder sitt vedtak i sak 63/16: Kontrollutvalget i Sunndal – Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd.

OVERSENDELSESFORSLAG:

Vi ber administrasjonen vurdere de nye opplysningene siden saken ble behandlet i sak 63/16 og komme tilbake med vurderingene i økonomi- og planutvalget så snart som mulig.

PS 98/16 Stortingsvalget 2017 - Todagersvalg

Rådmannens innstilling

Saken legges fram uten innstilling

Behandling i Kommunestyret - 14.12.2016

Representanten Jonny Meland, AP, la fram følgende forslag til vedtak:

«Det holdes todagersvalg i stemmekretsene Sunndalsøra og Håsen, Lilledalen, Viklandet.»

Representanten Maja Solli, V, la fram følgende forslag:

«Det holdes todagersvalg kun i Sunndalsøra stemmekrets.»

VOTERING:

Forslagene ble satt opp imot hverandre. Forslaget fremmet av Jonny Meland ble vedtatt med 23 mot 4 stemmer avgitt for forslaget fra Maja Solli.

Kommunestyret har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

Det holdes todagersvalg i stemmekretsene Sunndalsøra og Håsen, Lilledalen, Viklandet.

PS 99/16 Søknad om fritak fra politiske verv fra Marit S. Isaksen

Rådmannens innstilling

1. Sunndal kommunestyre innvilger søknaden om fritak fra vervet som nestleder i klientutvalget
2. Sunndal kommunestyre velger ny nestleder i klientutvalget:

08 07/17



NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til NKRFs medlemmer

Oslo, den 15.11.16

INFORMASJONSSKRIV 7/2016 – REVISORS VURDERINGER AV VESENTLIGHET MED VEKT PÅ PLANLEGGINGSFASEN VED REVISJON AV REGNSKAPER I KOMMUNAL SEKTOR

0. Innledning

Vesentlighetsgrensen påvirker hvor mye arbeid revisor skal utføre for å avgi en revisjonsberetning. Revisjonskomiteen har erfart at det eksisterer ulik praksis når det gjelder å fastsette vesentlighetsgrenser i planleggingsfasen ved revisjon av regnskaper i kommuner og fylkeskommuner.

Det har også vært stilt spørsmål ved om det er forskjell på hvilke vurderinger som skal gjøres ved revisjon av offentlig kontra privat sektor. Oppgaven ved finansiell revisjon er i utgangspunktet den samme; bekrefte hvorvidt regnskapet er avlagt uten vesentlige feil. Offentlig sektors natur med bevilgningsregnskapet og det faktum at det er offentlige midler som forvaltes, kan bidra til at forventningene fra brukerne kan være høyere og gi områder med særlige vesentlighetsgrenser.

Dette infoskrivet drøfter revisors vurderinger og bruk av vesentlighetsgrenser ved planlegging av revisjon av regnskaper i kommunal sektor. I informasjonsskrivet fokuseres det særlig på følgende spørsmål:

- Er det særskilte nøkkeltall som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?
- Er det særskilte områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Revisjonskomiteen arbeider med å konkretisere innholdet i god kommunal revisjonsskikk. I komiteens overordnede notat om bakgrunn og forutsetninger for god kommunal revisjonsskikk for regnskapsrevisjon er vesentlighetsvurderinger trukket fram som et av områdene som bør konkretiseres. Dette infoskrivet er resultatet av diskusjoner i revisjonskomiteen og gir et bidrag til forståelsen av god kommunal revisjonsskikk på området. Innholdet i informasjonsskrivet vil påvirkes over tid på bakgrunn av diskusjon i fagmiljøet.

1. Revisors oppgaver og plikter etter lov og forskrift

Regnskapsrevisjon i kommunal sektor skal skje i henhold til kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk, jf. kommuneloven § 78. Nærmere om hva som ligger i god kommunal revisjonsskikk knyttet til vesentlighet vil følge av revisjonsstandardene:

- ISA 320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon»
- ISSAI 1320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon»¹
- ISA 450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen»
- ISSAI 1450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen»

2. Regnskapsrevisors oppgaver og plikter etter revisjonsstandardene

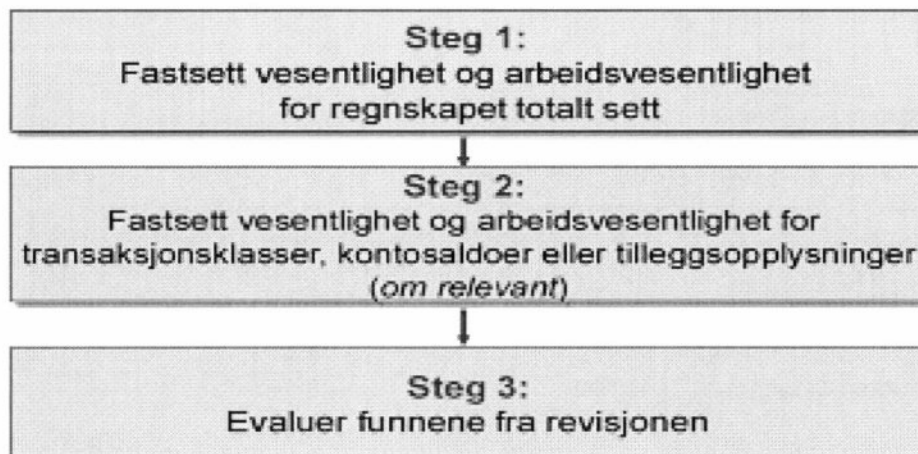
2.1 Generelt om revisors oppgaver og plikter etter ISA 320 og 450

Vesentlighetsbegrepet anvendes av revisor ved:

- Planlegging og utføring av revisjonen
- Evaluerer av virkningen av identifisert feilinformasjon for revisjonen og virkningen av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon på regnskapet
- Utarbeidelse av en konklusjon i revisjonsberetningen

I planleggingen må revisor gjøre en skjønnsmessig vurdering av hva som anses som vesentlig feilinformasjon i regnskapet det skal avlegges beretning for.

Dette er illustrert i figuren under:



Vi vil i dette skrive konsentrere oss om det første steget i figuren.

¹ International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI) utgis av den internasjonale sammenslutningen av riksrevisjoner, INTOSAI. ISSAI-ene for regnskapsrevisjon består av ISA-ene med særskilt veiledning for anvendelse i offentlig sektor – «practice notes». ISSAI-ene kan lastes ned fra www.issai.org.

Revisor skal i planleggingsfasen fastsette:

1. Total vesentlighet
2. Arbeidsvesentlighet
3. Grense for ubetydelige feil

Nivået på arbeidsvesentlighet og grense for ubetydelige feil er et resultat av total vesentlighet. Utgangspunktet er hvor stor feil knyttet til opplysningen/påstanden revisor er villig til å akseptere, og likevel konkludere med at opplysningen/påstanden ikke inneholder vesentlige feil. I fastsettelsen av hva som er tolererbare feil i regnskapet, tar revisor forutsetninger om brukernes adferd på bakgrunn av regnskapet. Vesentlig informasjon er informasjon som enkeltvis eller samlet rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet dersom den er/ikke er tilstede. Ved utarbeidelsen av en revisjonsplan, skal revisor bestemme en vesentlighet for regnskapet totalt sett - total vesentlighet.

Arbeidsvesentlighet er et verktøy for operasjonalisering av vesentlighetsgrensen, og benyttes på regnskapslinjenivå. Arbeidsvesentlighet tar høyde for at mange mindre feil aggregert kan bli vesentlige.

Ved avslutningen av revisjonen skal revisor liste opp de feil som er identifisert for kommunen (revidert enhet). Grense for ubetydelige feil benyttes for å angi en nedre grense for hvilke feil vi inkluderer i oppsummeringen. Grense for ubetydelige feil benyttes på bilagsnivå.

Revisjonsstandardene er prinsippbaserte og gir ikke konkrete anvisninger i beregning av vesentlighetsgrenser.

Vesentlighet i revisjonssammenheng defineres i ISA 320: «*Feilinformasjon, herunder utelatelser, er å anse som vesentlig dersom de, enkeltvis eller samlet, rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunn av regnskapet*».

2.2 Særskilte hensyn knyttet til offentlig sektor i ISA 320 og 450

ISA 320 «Vesentlighet ved planlegging og gjennomføring av en revisjon» har to punkter om særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor, A2 og A9.

Særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor (Jf. punkt 10)

A2. Når det gjelder en enhet i offentlig sektor, er det ofte lovgivere og regulerende myndigheter som er de primære brukerne av regnskapet. Videre kan regnskapet bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske beslutninger. Fastsettelsen av vesentlighet for regnskapet totalt sett (og, dersom det er relevant, vesentlighetsgrensen eller -grensene for bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer eller tilleggsopplysninger) ved revisjon av regnskapet til en enhet i offentlig sektor påvirkes derfor av lov, forskrift eller andre pålegg, og av behovet for finansiell informasjon som lovgivere og allmennheten har i forhold til handlingsplaner og tiltak i offentlig sektor.

Punktet i standarden trekker frem at regnskapet i større grad kan bli benyttet til å fastsette andre beslutninger enn økonomiske – det kan bety at det er andre forhold som er relevante å informere om enn utelukkende de som kan gi vesentlig økonomisk feilinformasjon. I

rammeverket utarbeidet av GKRS² punkt 3.3 angis kommunestyret/ fylkestinget som kommuneregnskapets primære brukere. I dette ligger også begrepet «kommunen selv» som benyttes i lovforarbeider til kommuneloven. Rammeverket drøfter ulike hensyn, karakteristika og konsekvenser ved at politikere er regnskapets primærbrukere. Et av disse er det faktum at politikere i et kommunestyre skal speile innbyggerne. Man kan dermed ikke nødvendigvis forvente at dette er personer som har rimelig kunnskap om forretningsmessige aktiviteter og vilje til å studere regnskapsinformasjonen med rimelig grundighet, slik regnskaps- og revisjonsstandarter i privat sektor legger til grunn.

Særlige hensyn knyttet til enheter i offentlig sektor

A9. Ved revisjon av en enhet i offentlig sektor kan samlede kostnader eller nettokostnader/-utbetalinger (kostnader minus inntekter, eller utbetalinger minus innbetalinger) være mer hensiktsmessige referanseverdier for programaktiviteter. Når en enhet i offentlig sektor har offentlige eiendeler til forvaring, kan eiendeler være en hensiktsmessig referanseverdi.

Punktet trekker frem to punkter av særlig interesse for kommunal sektor; at andre referanseverdier kan være mer relevante i kommunal sektor enn det som tradisjonelt benyttes i privat sektor og begrepet programaktiviteter. Dette kan være et uttrykk for at enkelte av aktivitetene innenfor kommunal sektor kan være av særskilt interesse f.eks. for politikerne, og det kan da være relevant med egne vesentlighetsgrenser for disse aktivitetene/områdene. Ordbruken gir også uttrykk for at det kan være annet enn de rent kvantitative størrelsene som er av interesse ved bedømming av regnskapet.

Revisjonens mål er å vurdere identifisert feilinformasjon for revisjonen og virkningene av eventuell ikke-korrigert feilinformasjon på regnskapet. ISA 450 «Vurdering av feilinformasjon identifisert under revisjonen» gir retningslinjer for denne vurderingen.

Revisor kan angi øvre grense for når feilinformasjon vil bli ansett som klart ubetydelig og ikke nødvendigvis må akkumuleres, fordi revisor forventer at akkumuleringen av slike beløp åpenbart ikke vil ha vesentlig innvirkning på regnskapet, jf. ISA 450 punkt A2.

Ved revisjon i offentlig sektor kan vurderingen av hvorvidt feilinformasjonen er vesentlig også påvirkes av revisors oppgaver og plikter etablert gjennom lov, forskrift eller andre pålegg til å rapportere spesifikke forhold, hendelser for eksempel misligheter jf. punkt A9. Videre kan forhold som allmennhetens interesse, ansvarlighet, redelighet og sikring av et effektivt lovmessig tilsyn påvirke vurderingen av hvorvidt en post er vesentlig i kraft av sin natur jf. punkt A10.

Komiteen har drøftet dette nærmere under kapitel 4 nedenfor.

2.3 Særskilte hensyn knyttet til offentlig sektor etter ISSAI 1320 og 1450³

ISSAI'ene er i utgangspunktet utarbeidet for riksrevisjonen eller revisjon av stat. Mange av de formål og hensyn som gjelder i offentlig sektor generelt vil også gjelde i kommunal sektor, jf. blant annet NOU 4:2016 punkt 26.1. Det fremkommer i ISA 200 punkt A57 at disse

² «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper»

³ Sitatene fra ISSAI-ene er hentet fra en oversettelse foretatt av Riksrevisjonen.

standardene kan gi støtte for andre vurderinger ved revisjon i offentlig sektor. Komiteen vil ta med seg disse forholdene så langt det passer i drøftelsen i kapittel 4 under.

ISSAI 1320 kommer inn på flere forhold som er relevant for offentlig sektor når vesentlighet skal fastsettes, noen av disse gjengis under (komiteens kursiv):

- P5. Ved fastsettelse av vesentlighet for planleggingsformål i offentlig sektor er både *kvantitative og kvalitative forhold* samt postenes art av betydning. Sammenhengen forholdet opptrer i, kan også være av betydning. Videre kan postenes eller postgruppens *art og karakteristiske trekk* gjøre dem vesentlige.
- P7. ... Følgelig er vesentlighet ofte et resultat av både kvantitative og kvalitative faktorer, og *vesentlighetsgrensene for bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer og opplysninger kan derfor ofte være satt til et lavt nivå.*
- P10. Punktet gir eksempler på kvalitative aspekter som kan være relevant å ta hensyn til, som:
- sammenhengen forholdet opptrer i, for eksempel om forholdet også er underlagt krav om overholdelse av pålegg fra myndigheter, lover eller forskrifter, eller om merforbruk av offentlige midler er forbudt ved lov eller forskrift, uavhengig av beløpene som er involvert,
 - de ulike interessentenes behov og måten de bruker regnskapet på,
 - typen transaksjoner som anses som sensitive for brukerne av regnskapet,
 - offentlighetens forventninger og interesse, herunder hvordan det aktuelle forholdet vektlegges av relevante komiteer hos lovgiver, for eksempel en finanskomite, og nødvendigheten av bestemte opplysninger,
 - behovet for lovmessig tilsyn og regulering på et bestemt område, og
 - behovet for åpenhet og innsyn, for eksempel om det finnes særskilte opplysningskrav i forbindelse med misligheter eller andre tap.

I tillegg utdyper ISSAI 1320 ytterligere A-punktene i ISA 320 som gjelder offentlig sektor som nevnt under punkt 2.2 i dette skrevet. Dette gjelder særlig i:

P6 hvor det gjøres ytterligere vurderinger og utdyping av forhold rundt primære brukerne av regnskaper til enheter i offentlig sektor, og at regnskapet kan bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske beslutninger.

P9. hvor forhold rundt referanseverdi utdypes, og utgangspunkt basert på prosentandelen av transaksjoner eller pengebeløp som er kontrollert nevnes som mulighet for å fastsette vesentlighet for vurdering av kontrollavvik. I P 11 gis det eksempler på andre utgangspunkt for beregning av referanseverdier, som antall brukere som berøres, forholdstall ut fra prosentvis bidrag fra det offentlige til brukeres inntekt etc.

ISSAI 1450 tar opp enkelte forhold som er relevant for offentlig sektor når feilinformasjon identifisert under revisjonen skal vurderes. P6 fastslår blant annet at det kan være snakk og andre typer ikke-korrigert feilinformasjon enn beløpsmessige som skal kommuniseres med den som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Kommunikasjonen kan blant annet omfatte manglende overholdelse av tildelt myndighet og mangler i kontroll.

Det fremkommer også i P7 at det kan være andre grenser for hvilke forhold det skal kommuniseres om; at det for eksempel kan være forventet at revisor kommuniserer om all feilinformasjon, også feilinformasjon som er korrigert av enheten.

3. Utvikling av praksis for fastsettelse av vesentlighetsgrenser

I revisjonsbransjen har det over tid utviklet seg en standard beregningsmåte både med hensyn på hva som er nøkkelstørrelser for beregningene og også på hvilket nivå bransjen tradisjonelt har ligget ved fastsettelse av intervall for vesentlighetsgrenser. I revisjonsmetodikken Descartes ligger blant annet disse tommelfingerreglene:

Nøkkelstørrelse	Lav	Høy
Driftsinntekter	0,50 %	1,00 %
Bruttofortjeneste	1,50 %	3,00 %
Årsoverskudd	5,00 %	10,00 %
Sum eiendeler	0,50 %	1,00 %
Egenkapital	5,00 %	10,00 %

På revisorstudiet og andre studieretninger innenfor faget ligger det ytterligere andre referanserammer. Fra fagboken Auditing & Assurance Services, av: Eilifsen, Messier JR, Glover & Prawitt er følgende referanserammer gjengitt:

Nøkkelstørrelse	Lav	Høy
Driftsinntekter	0,50 %	5,00 %
Årsoverskudd før skatt	3,00 %	10,00 %
Sum eiendeler	0,25 %	2,00 %
Egenkapital	3,00 %	5,00 %

De ovennevnte størrelser er som nevnt utviklet basert på regnskap i privat sektor i hhv Norge og USA.

Praksis i kommunal sektor har over tid avleiret seg gjennom NKRFs revisjonsmetodikk, RPD-en, som stiller opp følgende referanseverdier i forbindelse med vesentlighetsberegningen:

	Lav	Høy
Lønnsutgifter	1,00 %	2,00 %
Driftsinntekt	0,50 %	1,00 %
Sum OM	4,00 %	8,00 %
Sum KG	4,00 %	8,00 %

Lønnsutgifter er en vesentlig utgift i det kommunale regnskapet, men med økende grad av konkurranseutsetting av tjenester kan imidlertid sum driftsutgifter være vel så relevant som referanseverdi. Dette kommer vi nærmere tilbake til under punkt 4.2, der komiteen vurderer ulike sider av vesentlighetsberegning for kommunale sektor. I offentlig sektor i Danmark har det utviklet seg en praksis innenfor revisjon av kommuner der nøkkelstørrelsene beregnes med utgangspunkt i 1-2 % av balansesum, samlede inntekter og egenkapital.

Som vi ser av omtalen over gir de ulike grensene svært ulike intervaller for beregning av vesentlighet. RPD-en benytter andre forholdstall for fastsettelse av vesentlighetsgrenser enn revisjonsbransjen for øvrig. Beregning av vesentlighetsgrenser etter RPD-en er gjennomgående lavere.

4. Nærmere om regnskapsrevisors oppgaver og plikter i kommunal sektor – komiteens vurdering

Grenser for vesentlighet for regnskapet som helhet og for regnskapsopplysningene, har stor betydning for revisjonen. Det er få andre områder hvor revisor i så stor grad er henvist til skjønnsutøvelse. ISA 200 punkt A25 understreker at profesjonelt skjønn er særlig nødvendig når det fattes beslutninger i forbindelse med vesentlighet og revisjonsrisiko.

I dette kapitlet gir revisjonskomiteen sine vurderinger av revisors oppgaver og plikter knyttet til fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved planlegging av regnskapsrevisjon i kommunal sektor. Revisjonskomiteen har i sine vurderinger tatt utgangspunkt i lærebøker, praksis fra private revisjonsselskaper og RPD-en.

4.1 Brukere

Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS) har trukket frem følgende potensielle brukergrupper av kommuneregnskapet⁴: Innbyggere, långivere, gebyrbetalere, politikere, administrasjon, kommune ansatte og statlige myndigheter. Brukergruppen er til dels lite ensartet. Innbyggerne, som bl.a. også betaler gebyr, kan gjennom valg påvirke hvilke politikere som blir valgt inn i kommunestyret. Administrasjonen gir innspill til budsjettet og avlegger regnskapet. Kommunestyret vedtar regnskapet som administrasjonen avlegger og bevilger midler. GKRS anser kommunestyret til å være den primære brukergruppen av det kommunale årsregnskapet. Revisjonskomiteen følger denne vurderingen.

Kommunestyret skal ivareta sine velgere som blant annet er gebyrbetalere og også brukere av ulike tjenester i kommunen. Kommunestyret har et bredt spekter av interessegrupper som skal ivaretas når det fattes økonomiske beslutninger, herunder bevilges midler på grunnlag av blant annet regnskapet. Det tilsier at det også kan være andre hensyn enn økonomiske som vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser i kommunal sektor. Slike hensyn kan ivaretas i risikovurderingene eller ved vurdering av vesentlighetsgrenser. I kommunal sektor gjennomføres det forvaltningsrevisjon i tillegg til regnskapsrevisjon. Revisjonskomiteen mener dette kan påvirke revisors skjønn ved fastsettelsen av vesentlighetsgrenser.

⁴ «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper», kapitel 3.3

4.2 Referanseverdier

ISA 320 setter krav til at revisor i planleggingen skal fastsette vesentlighet for regnskapet totalt sett.

Grunnlag for referanseverdi

I kommunal sektor bevilger kommunestyret midler for årets drift som kommer til uttrykk i budsjettet. Budsjettet er i kommunal sektor en del av regnskapsdokumentet og en bindende plan for kommunes midler og anvendelsen av disse. Revisjon av kommunens årsregnskap inneholder oppgaver knyttet til budsjettet jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 3. Budsjettet vil i mange tilfeller gi bedre informasjonsgrunnlag for fastsettelse av vesentlighetsgrenser for revisjon av årets regnskap enn fjorårets regnskap. Revisjonskomiteen mener derfor at kommunens revisor bør vurdere å bruke budsjettet som grunnlag for fastsettelse av vesentlighetsgrenser.

Kommunens budsjett og regnskap består både av en drifts- og en investeringsdel. Investeringsdelen i kommunens budsjett og regnskap kan variere betydelig fra år til år. Det har vært spørsmål om investeringsregnskapet skal hensyntas ved beregning av vesentlighetsgrenser. Kommunens investeringsregnskap påvirker driftsregnskapet blant annet ved posteringene av avskrivninger. I tillegg vil kommunenes investeringer bli aktivert i balansen. Revisjonskomiteen mener at det bør være driftsbudsjettet som brukes som grunnlag for fastsettelse av grenser for vesentlighet, samt balanseverdier fra fjorårets regnskap.

Aktuelle referanseverdier

RPD-en bruker blant annet lønnsutgifter og driftsinntekter som referanseverdier. I revisjon av privat sektor beregnes vesentlighet blant annet på grunnlag av driftsinntekter, bruttofortjeneste og årsoverskudd. I følge ISA 320, punkt A9 kan samlede kostnader eller nettokostnader/utbetalinger være mer hensiktsmessige referanser for programaktiviteter. Kommunestyret bevilger midler til kommunens ulike aktiviteter. Lønnskostnadene er bare en del av disse kostnadene. Revisjonskomiteen mener derfor at sum driftsutgifter eller driftsinntekter bør være en referanseverdi ved beregning av vesentlighet.

I RPD-en er sum omløpsmidler og sum kortsiktig gjeld brukt som noen av flere referanseverdier. I revisjon av privat sektor beregnes vesentlighet blant annet på grunnlag av sum eiendeler og egenkapitalen. I følge ISA 320, punkt A9 kan eiendeler være en hensiktsmessig referanseverdi når en enhet i offentlig sektor har offentlige eiendeler til forvaring. Kommunene har behov for betydelig infrastruktur i form av bygninger og anlegg for å utføre sine aktiviteter. Revisjonskomiteen mener derfor at sum eiendeler bør være en referanseverdi for beregning av vesentlighet. Revisor må, ved bruk av sitt skjønn og kunnskap om kommunen, vurdere hvordan denne referanseverdien vil påvirke fastsettelsen av total vesentlighet.

I kommunal sektor består egenkapitalen av bundne og ubundne fond. Bundne fond er midler som bare kan benyttes til et gitt formål, og vil normalt underlegges egne revisjonshandlinger. Ubundne fond, dvs. disposisjonsfond og ubundne investeringsfond korrigert for mer-/mindreforbruk og udekket/udisponert, disponeres av kommunestyret og kan gi et uttrykk for kommunens soliditet. Revisjonskomiteen mener derfor at ubundne fond bør være en referanseverdi som kan påvirke revisors skjønn om hvor i intervallet vesentlighetsgrensen legges.

Revisjonskomiteen mener vesentlighet bør beregnes på grunnlag av referanseverdiene sum budsjetterte driftsutgifter/driftsinntekter, sum eiendeler og ubundne fond. Sum eiendeler i regnskapet vil kunne variere sterkt mellom kommuner avhengig av hvordan infrastruktur og tjenesteproduksjon er organisert, f.eks. i egenregi, i kommunalt foretak, interkommunalt samarbeid/IKS eller om infrastruktur blir innleid/ tjenester kjøpt fra andre. Den økonomiske stillingen til kommunene er sterkt varierende og dermed også kommunens ubundne fond. Etter komiteens vurdering bør vesentlighet beregnes på bakgrunn av den referanseverdien som gir best uttrykk for den økonomiske aktiviteten i kommunen. Sum driftsutgifter gjenspeiler kommunens aktivitet og tjenesteproduksjon og er en stabil referanseverdi i forhold til svingninger i bl.a. investeringsnivå og økonomisk situasjon. Revisjonskomiteen mener derfor at sum budsjetterte driftsutgifter normalt bør vektlegges mest ved beregning av vesentlighet. Referanseverdiene eiendeler og ubundne fond vil være faktorer som kan påvirke revisors skjønn om hva total vesentlighet fastsettes til.

4.3 Beregningsnivå for vesentlighet

Fastsettelse av vesentlighet - oversikt:

	Intervall fra	Intervall til
Total vesentlighet		
- Sum driftskostnader	0,50 %	1,00 %
- Sum eiendeler	0,50 %	1,00 %
- Ubundne fond	5,00 %	10,00 %
Arbeidsvesentlighet	50 % av total vesentlighet	75 % av total vesentlighet
Grense for ubetydelige feil	1 % av total vesentlighet	5 % av total vesentlighet

Total vesentlighet

Ved fastsettelse av total vesentlighet skal revisor ta hensyn til både kvantitative og kvalitative forhold. ISA 320, punkt A2 påpeker at regnskapet i offentlig sektor kan bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske. I kommunal sektor kan regnskapet blant annet bli brukt ved fastsettelse av gebyr for innbyggerne for tjenester som er regulert til selvkost. Videre vil fastsettelsen av total vesentlighet ved revisjon av kommuner påvirkes av lov, forskrift eller andre pålegg og av behovet for finansiell informasjon som kommunestyret og allmennheten vil ha.

Revisor bør derfor i tillegg til kvantitative beregninger gjennomføre kvalitative vurderinger ved fastsettelse av og revurdering av vesentlighet.

Det fremkommer i NOU 2016:4 punkt 26.1, at det er forventet at revisor gjør sine risiko- og vesentlighetsvurderinger i lys av formålet med og rammeverket for kommunal virksomhet. Det fremkommer videre at vesentlighetsvurderingene ved revisjon av kommuner enkelte ganger vil måtte være annerledes enn vesentlighetsvurderingene ved revisjon av statlig eller privat virksomhet. I samme NOU fremkommer det også at finansiell revisjon i utgangspunktet tilsvarer finansiell revisjon i privat sektor, men at man på enkelte områder har ønsket noe mer av revisor. Dette fremkommer i lovforslaget som kontroller av bevilgningskontroll og forenklet etterlevelsesrevisjon med økonomiforvaltningen på enkelte områder.

Det er revisors skjønn og kunnskap om kommunen som vil avgjøre hvor vesentlighetsgrensen settes. Det er varierende i hvor stor grad man i revisjon benytter særskilte vesentlighetsgrenser på enkelte områder. Det kan imidlertid være flere særskilte områder som revisor ved sitt skjønn mener er riktig ta hensyn til ved revisjon av en kommune. Dersom det ikke settes særskilte vesentlighetsgrenser for disse områdene vil det være revisors risikovurderinger og påfølgende revisjonshandlinger som sikrer tilstrekkelig revisjon av området.

Arbeidsvesentlighet

I følge ISA 320 skal revisor fastsette arbeidsvesentlighet. RPD-en setter, i likhet med privat sektor, arbeidsvesentligheten til 50-75 % av total vesentlighet. Revisjonskomiteen anser dette som et fornuftig nivå også i fortsettelsen.

Grense for ubetydelig feil

Revisor kan i tillegg fastsette grense for ubetydelige feil. Grense for ubetydelige feil settes vanligvis til 3-10 % av total vesentlighet ved revisjon av privat sektor. RPD-en gir føringer på 0,5 % - 5 % av arbeidsvesentligheten.

Det kan ha vært naturlige grunner til å velge arbeidsvesentlighet som grunnlag for grense for ubetydelig feil i sin tid, blant annet at lønnsutgifter var utgangspunkt for vesentlighetsgrensen. Med den endringen revisjonskomiteen nå gjør, med skifte til driftsutgifter/inntekter som grunnlag for vesentlighetsgrensen, kan ikke revisjonskomiteen se at det er forhold i offentlig sektor som medfører at grense for ubetydelige feil skal beregnes på grunnlag av arbeidsvesentlighet. Revisjonskomiteen mener derfor at grense for ubetydelige feil bør beregnes på grunnlag av total vesentlighet.

Forholdet til allmennheten og det faktum at kommunen forvalter offentlige midler er forhold, som etter komiteens vurdering, trekker i retning lavere grense for ubetydelige feil ved revisjon av kommuner. Det vises også til ISSAI 1450 hvor det også argumenteres for/åpnes for at alle avdekkede feil i enkelte tilfeller bør vurderes rapportert. Dette er momenter som etter komiteens oppfatning må ligge til revisors skjønn. Revisjonskomiteen mener grense for ubetydelige feil normalt bør settes i intervallet 1 til 5 % av total vesentlighet.

Profesjonelt skjønn

Revisors fastsettelse av vesentlighet er gjenstand for profesjonelt skjønn og påvirkes av revisors oppfatning av hvilke behov for finansiell informasjon brukerne av regnskapet har og erfaringer med oppdraget. Vurdering av hvor i intervallet man skal legge seg vil blant annet kunne påvirkes av:

- Kommunens økonomiske stilling
- Likviditetsproblemer
- ROBEK
- Investeringsplaner
- Organisering/omorganisering
- Eventuelt ekstraordinære forhold
- Politiske satsingsområder

Revurdering av vesentlighet

Den fastsatte vesentlighetsgrensen skal revurderes underveis i oppdraget dersom revisor under revisjonen blir oppmerksom på informasjon som ville ha medført at revisor hadde fastsatt et annet vesentlighetsbeløp (eller flere beløp) innledningsvis.

4.4 Særskilt vesentlighet

I offentlig sektor kan regnskapet bli brukt til å fatte andre beslutninger enn økonomiske. Forhold som allmennhetens interesse, ansvarlighet, redelighet og sikring av effektivt lovmessig tilsyn kan tilsi at en post er vesentlig i kraft av sin natur selv om den beløpsmessig ikke er vesentlig.

Det kan være faktorer som kan indikere at det er en eller flere bestemte transaksjonsklasser, kontosaldoer eller tilleggsopplysninger, der feilbeløp som er lavere enn vesentlighet for regnskapet totalt sett rimelig kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet. Dette kan blant annet omfatte følgende:

- Hvorvidt lov, forskrift eller det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering påvirker brukernes forventninger vedrørende måling eller tilleggsopplysning av bestemte poster
- De viktigste tilleggsopplysningene i forhold til kommunens virksomhet
- Hvorvidt det er rettet oppmerksomhet mot et bestemt aspekt ved kommunens virksomhet som det er opplyst om for seg i regnskapet. (ISA 320 A10)

Nedenfor beskrives enkelte områder ved offentlig sektor hvor det kan være aktuelt for revisor å vurdere særskilt vesentlighet (listen er ikke uttømmende):

- **Selvkost og brukerbetaling.** Feil på selvkostområdet kan for eksempel ha betydning for hva den enkelte innbygger betaler i gebyr. Det må antas at slike feil er noe allmennheten er interessert i også for relativt lave beløp pr innbygger, og at dette vil være et område hvor revisor er særskilt aktsom.
- **Bevilgningskontroll.** I kommunal sektor jf. § 5 i revisjonsforskriften, skal revisor bl.a. uttale seg «om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap stemmer med regulert budsjett.». Budsjettet er en del av regnskapsdokumentet jf. kommuneloven kapittel 8. I en kommune kan 10 % avvik mellom budsjett og regnskap på den enkelte linje i regnskapsskjemaene, dvs. det detaljeringsnivå årsbudsjettet er vedtatt på, være et utgangspunkt for fastsettelse av vesentlighetsgrense for vurdering og rapportering av budsjettavvik. I tillegg til avvik i prosent, bør det vurderes å sette beløpsgrenser. Det er i Infoskriv 2/2013 drøftet vesentlighetsgrenser for avvik mellom regnskap og budsjett.
- **Skatter og avgifter.** Ved kontroll av den informasjon som omfattes av særattestasjonene i forbindelse med skatter og avgifter må revisor anvende andre og mer omfattende kontrollhandlinger enn vesentlighetsgrensen for revisjon av årsregnskapet nødvendigvis skulle tilsi. Dette skyldes at områder som er særlig relevante for skatter og avgifter, ikke kan utelates kontrollert selv om de er uvesentlige for årsregnskapet totalt sett. Det er imidlertid ikke krav om at revisor kvantifiserer lavere vesentlighetsgrense på dette området, jf. SA 3801 punkt 18.
- **Misligheter.** Av revisjonsforskriften § 3 siste ledd fremgår det: "Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget" jf. også revisjonsforskriftens § 4. I vurderingen av

eventuelle misligheter vil en i praksis operere med en tilnærmet nulltoleransegrense. Et viktig element i vurderingen, er særlige hensyn knyttet til offentlig sektor og forvaltning av offentlige midler. Det vises til komiteens informasjonsskriv nr. 3/2014 – Revisors oppgaver knyttet til misligheter ved revisjon av regnskaper i kommunal sektor.

4.5 Kommunikasjon av vesentlighet med kontrollutvalget

Komiteen mener det kan være viktig for forståelsen av revisors arbeid med revisjon av kommune- regnskapet, at vesentlighetskonseptet knyttet til vesentlighetsvurderinger kommuniseres med kontrollutvalget. Det har også vært diskusjoner om i hvilken grad vesentlighetsgrensene skal eller bør kommuniseres med kontrollutvalget. Revisjonskomiteen mener dette bør vurderes av den enkelte revisor.

ISA 260 Kommunikasjon med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll drøfter ikke kommunikasjon av vesentlighetsgrenser, men angir i punkt A13 at revisors bruk av vesentlighetskonseptet i revisjonsmessig sammenheng, kan være et forhold som kommunikasjonen kan omfatte.

4.6 Rapportering og kommunikasjon av feil

ISA 450 angir hva og når revisor skal kommunisere feil med ledelsen og de som har overordnet ansvar for styring og kontroll. Grensen for ubetydelige feil angir nedre grense for hva som listes som feil i kommunikasjonen med ledelsen. Komiteen har foreslått at intervallet for ubetydelige feil settes noe smalere og lavere ved revisjon i kommunal sektor enn ved revisjon i privat sektor. Dette er med bakgrunn i en antakelse om at det er mindre aksept for kjente feil ved forvaltning av det offentliges midler samt en antakelse om at det av ulike grunner, er en noe lavere toleranseterskel også fra politisk hold for feil i regnskapet.

ISSAI 1450 angir som tidligere nevnt, andre forhold som kan ha innvirkning på hva som rapporteres av feil ved revisjon av offentlig sektor. Komiteen mener dette har tilsvarende relevans for kommunal sektor. Blant annet kan andre typer feil enn beløpsmessige være viktige å kommunisere, og det kan sågar på noen områder være relevant å rapportere alle typer feil, også de som er korrigert av kommunen. Etter komiteens vurdering er det viktig at revisor avklarer med sin oppdragsgiver herunder administrasjonen på hvilket nivå man ønsker og forventer rapportering og kommunikasjon.

5. Avslutning

Revisjonskomiteens forståelse av revisors vesentlighetsvurderinger ved planlegging og gjennomføring av regnskapsrevisjon i kommunal sektor, oppsummeres her:

Er det særskilte nøkkeltall/områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Komiteen har vurdert ulike nøkkeltall/referanseverdier og anbefaler at sum budsjetterte driftskostnader, eiendeler og ubundne fond er de størrelser som benyttes som referanseverdier ved beregning av vesentlighetsgrenser ved revisjon av kommuner.

Som det fremgår av drøftingene i skrivet er det også komiteens vurdering at grensen for ubetydelig feil settes noe lavere i kommunal sektor enn i privat sektor.

Er det særskilte områder som må vurderes ved fastsettelse av vesentlighetsgrenser ved revisjon i kommunal sektor?

Komiteen mener at offentlig sektors særpreg medfører at det på enkelte områder kan være naturlig å vurdere særskilte vesentlighetsgrenser, jf. drøftinger i skrivets punkt 4.4. Eksempler på særskilte områder kan være selvkost og brukerbetalinger, bevilgningskontroll, skatter og avgifter og misligheter, men det kan også være andre områder, jf. f.eks. omtalen av profesjonelt skjønn under punkt 4.3. Det er tett sammenheng mellom vesentlighet og risiko og et alternativ til særskilte vesentlighetsgrenser på egne områder kan være særskilt aktsomhet som viser seg i revisjonshandlinger på slike områder. Drøftelsene i NOU 2016:4 Ny kommunelov kapittel 24 er også relevante for dette spørsmålet. Komiteen vil avvente behandlingen av NOU-en, og med utgangspunktet i de endelige lovendringer komme med ytterligere anvisninger for god kommunal revisjonsskikk på disse områder.

Med hilsen

NKRFs revisjonskomité

Unn H. Aarvold
leder

08 08/17



NKRFs FORVALTNINGSREVISJONSKOMITÉ

Til
NKRFs medlemmer

Oslo, 08.12.2016

INFORMASJONSSKRIV 1/2016 – VALGT REVISORS ANSVAR FOR REVISJONSOPPGAVER UTFØRT AV ANDRE

Innledning

Forvaltningsrevisjonskomiteen har mottatt spørsmål fra kvalitetskontrollkomiteen vedrørende valgt revisors ansvar for at RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon* følges ved gjennomføring av forvaltningsrevisjon i de tilfeller hvor hele eller deler av oppgavene er utført av en ekstern utfører som er engasjert av kommunens valgte revisor.

Forvaltningsrevisjonskomiteens tolkning

Innledningsvis gjør vi oppmerksom på at når vi i det følgende bruker begrepene kommune og kommunestyre så innbefatter det også fylkeskommune og fylkesting.

Følgende premisser ligger til grunn for forvaltningsrevisjonskomiteens tolkning:

- Kommunelovens § 78-4 slår fast at det er kommunestyret *selv* som velger revisor. Den revisor som kommunestyret har valgt, står da som ansvarlig leverandør av de revisjonstjenester som kommunen får utført. Dersom en annen revisor enn kommunens valgte revisor skal utføre en revisjonstjeneste for kommunen på selvstendig grunnlag, så må følgelig denne revisoren velges gjennom vedtak i kommunestyret eller fylkestinget.
- Kommunelovens § 78 nr. 1 slår fast at revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsforskriften § 7 siste ledd slår fast at *Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og*

etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

- RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon er fastsatt av NKRFs styre 1. februar 2011 og derved gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk.

Drøfting

Som det framgår ovenfor, følger det av kommuneloven § 78 nr. 4 at det er den valgte revisoren (enheten/virksomheten/selskapet) som utfører revisjonstjenester i kommunen. Det er den valgte revisoren som står direkte ansvarlig overfor kontrollutvalget og kommunestyret for all revisjon som utføres.

Dersom det skulle oppstå en situasjon der kommunens valgte revisor ikke ser seg i stand til å utføre revisjonstjenestene, det være seg utfordringer knyttet til uavhengighet, kompetanse eller ressurser, så står revisor overfor to alternativer. For det første kan den valgte revisoren vurdere å si ifra seg hele eller deler av oppdraget. Det vil i så fall innebære at kommunestyret selv må velge en ny revisor for denne revisjonstjenesten.

Et annet alternativ er at kommunens valgte revisor løser oppdraget gjennom kjøp av tjenester fra eksterne leverandører. Det er viktig å merke seg at en slik løsning ikke innebærer at kommunestyret har valgt ny revisor for oppdraget. Det er fremdeles kommunens valgte revisor som står ansvarlig overfor kontrollutvalget og kommunestyret for den revisjonen som utføres.

Det følger av kommunelovens § 78 nr. 1 at revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk. RSK 001 er fastsatt som god kommunal revisjonsskikk innenfor forvaltningsrevisjon. Valgt revisor har derfor, i tråd med avsnittet over, ansvar for å påse at alt arbeid som er utført som ledd i en forvaltningsrevisjon, er utført i tråd med RSK 001. Dette må da også gjelde for den delen av revisjonsoppgavene som er utført av andre.

Komiteens syn understøttes av en analog tolkning av revisjonsstandarden ISA 620 *Bruk av arbeidet til en ekspert engasjert av revisor* som gjelder ved regnskapsrevisjon. I ISA-ens punkt 3 omtales revisors ansvar for konklusjonen i revisjonsberetningen:

Revisor alene har ansvaret for konklusjonen som uttrykkes i revisjonsberetningen, og dette ansvaret reduseres ikke selv om revisor bruker arbeidet til en ekspert valgt av revisor. Ikke desto mindre kan revisor akseptere ekspertens funn eller konklusjoner på ekspertens felt som hensiktsmessig revisjonsbevis og konkluderer med at ekspertens arbeid er tilstrekkelig for revisors formål dersom revisor bruker arbeidet til en ekspert engasjert av revisor, i henhold til denne ISA-en.

Det følger av dette at det er den valgte revisoren som er ansvarlig for konklusjonen i revisjonsberetningen, og at dette ansvaret ikke reduseres selv om revisor benytter arbeidet til

en ekspert som er engasjert av revisor. Overført til forvaltningsrevisjonsområdet underbygger dette komiteens syn at det er den valgte revisoren som har ansvaret for at god kommunal revisjonsskikk, slik denne er definert RSK 001, er etterlevd i gjennomføringen av forvaltningsrevisjon, selv om valgt revisor har valgt å engasjere en ekstern leverandør til å utføre hele eller deler av en revisjonstjeneste.

Dersom kommunens valgte revisor mener arbeidet fra den eksterne leverandøren ikke er i henhold til avtalen dem imellom, er det et forhold som må avklares mellom valgt revisor og den eksterne leverandøren. Kommunens valgte revisor kan ikke gjennom avtale med en ekstern leverandør fritas for ansvaret for at god kommunal revisjonsskikk etterleves.

Konklusjon

Det følger av kommuneloven at den revisor som er valgt av kommunestyret har ansvaret for at forvaltningsrevisjon gjennomføres i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 001 *Standard for forvaltningsrevisjon*. Valgt revisors ansvar for at RSK 001 følges gjelder uavhengig av om forvaltningsrevisjonen i sin helhet utføres av valgt revisor, eller om deler av eller hele revisjonsoppdraget er utført av en ekstern leverandør som er engasjert av kommunens valgte revisor.

Med hilsen
NKRFs forvaltningsrevisjonskomité

Tor Arne Stubbe
leder

08 09/17



DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2098-38

15.11.2016

**Endringer i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning -
kortsiktige lån**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte 2. november 2016 en endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Forskriften regulerer plassering av ledig likviditet og forvaltning av gjeldsporteføljen i kommuner og fylkeskommuner, kommunale og fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27.

Et utkast til endringer ble sendt på høring med høringsfrist 1. september 2016. I samsvar med høringsforslaget er det fastsatt tre endringer:

- Det er spesifisert at reglementet og rutineene skulle omfatte kommunens refinansieringsrisiko ved opptak av lån (§§ 3 og 8).
- I rapporteringen fra administrasjonen til kommunestyret skal det spesifikt opplyses om verdien av lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder (§ 7).
- I tillegg brukes gjennomgående begrepet finans- og gjeldsforvaltning snarere enn bare finansforvaltning.

Endringene **trer i kraft 1. januar 2017**, som varslet i høringsrunden.

I alt 35 uttalelser kom inn i høringsrunden, hvorav 17 ikke hadde merknader til forslaget. Av instansene som kommenterte forslaget, var det i all hovedsak støtte til de foreslåtte forskriftsendringene i høringsutkastet.

Alle instansene som uttalte seg, støttet presiseringen om at finansreglementet skal omfatte refinansieringsrisiko ved opptak av lån.

Enkelte, bl.a. KS, mente at rapportene ikke bare burde opplyse om refinansieringsbehovet de neste tolv månedene, slik høringsutkastet la opp til, men t.o.m. utløpet av neste budsjettår. Departementet har ikke gjort endringer fra det som ble sendt på høring, men regelverket er heller ikke i veien for KS' ønske. Dette har også blitt presisert i merknadene til forskriften.

Noen instanser foreslo endringer på andre punkter enn det som departementet ba høringsinstansene om synspunkter på. Disse innspillene har ikke blitt fulgt ytterligere opp i denne runden. Kommunelovutvalgets forslag til ny kommunelov har nå vært på høring. Ved en eventuell ny lov vil også tilhørende forskrifter måtte revideres, og da vil en i så fall komme tilbake med en helhetlig gjennomgang av finansforskriften.

Departementet har i tillegg gjort noen justeringer i merknadene til forskriften.

Vedlagt er forslag til ny forskrift med utfyllende merknader, der alle endringer fra gjeldende forskrift (med unntak av noen mindre, rent språklige justeringer) er merket med spor endringer.

Med hilsen

Thor Bernstrøm (e.f.)
avdelingsdirektør

Even Vaboen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg: Forskrift om finansforvaltning med utfyllende merknader

Adresseliste:

Kommunene
Fylkeskommunene

Kopi:

Fylkesmannsembetene
KS
Norges kommunerevisorforbund
Revisorforeningen
NKK
Finans Norge
Kommunalbanken

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1539 05 1563	
Dato: 20 JAN 2017	
Saks og Arkivnr: 1539/1563	Løpnr: 011/17
Arkivkode: 026	Gradering:

OS. 11/17



NIR

Nordmøre Interkommunale
Renovasjonsselskap IKS



Representantskapet

Innkalling til møte nr. 1 – 2017

17. februar 2017

Innkalling til møte i representantskapet nr. 1-2017

Innkalling sendes:

Faste medlemmer i representantskapet
Ordførere/rådmenn i NIR-kommunene

Til orientering sendes innkallingen:

Tekniske sjefer eller tilsvarende i NIR-kommunene
Styrets leder
Vararepresentanter
Kontrollutvalg

Tidspunkt:

Fredag 17. februar 2017 kl. 10.00 (til ca. kl. 14).

Sted:

NIR, Vågeveien 7, 3. etg., Kristiansund

Saker til orientering:

- Kristiansund kommune evaluerer medlemskapet
- Status for NIR

Saker til behandling:

01/17 Møteplan for 2017
02/17 Sekretariat for Avfallsforum Møre og Romsdal
03/17 Bruk av fond i KLP

Det vil bli servert en enkel lunsj.

For å spare miljøet oppfordrer vi til samkjøring til møtet.

Arne Hoem
representantskapsleder

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Forslag til

vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

VALG AV REPRESENTANTER TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLL

Forslag til

vedtak:

Følgende personer ble, i tillegg til representantskapets leder, foreslått og valgt for underskrift av protokoll:
..... og

SAKER TIL ORIENTERING

KRISTIANSUND EVALUERER MEDLEMSKAPET

Saksbehandler:

Hilde Ødegaard Harstad

Tidligere behandling:

Tidligere orienteringssaker

Vedlegg:

Vedtak i Kristiansund bystyre (ettersendes kun til representantskapet)

Forslag til

vedtak:

Orienteringssakene tas til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

01/17 MØTEPLAN FOR 2017

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad
Tidligere behandling: Ingen
Vedlegg: Ingen

Det er kun planlagt ett møte til i representantskapet i år. I dette møtet vil blant annet følgende saker behandles:

- Årsmelding og årsregnskap for 2016
- Budsjett for 2018
- og økonomiplan for 2018-21.

Møtet er foreslått lagt til fredag 16. juni.

Forslag til

vedtak:

Møteplan for 2017 vedtas.

02/17 SEKRETARIAT FOR AVFALLSFORUM MØRE OG ROMSDAL

Unntatt offentlighet etter Off. lova § 23

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad
Tidligere behandling: Styresak 03/17
Vedlegg: Ingen

Saken ettersendes til representantskapet da det skal være styremøte i Avfallsforum Møre og Romsdal den 23. januar, noe som kan endre forutsetningene i saken.

03/17 BRUK AV FOND I KLP

Saksbehandler: Hilde Ødegaard Harstad / Else Mari Strand
Tidligere behandling: Styresak 04/17
Vedlegg: Ingen

I juli 2014 flyttet NIR pensjonsordningen fra DNB Liv til KLP etter at DNB la ned denne delen av virksomheten. Da alle fond og forpliktelser var overført viste det seg at det var bygd opp en vesentlig fondsreserve. Dette skyldtes i hovedsak at DNB hadde et etterslep på oppgjør mot pensjonsordningene til de ansattes tidligere arbeidsgivere. I årsrapporten fra KLP for 2015 var dette premiefondet på hele 3,7 mill. kr.

I regnskapet for 2015 ble både pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser balanseført. Om man ser på årsoppgjørets note 5, vil man se at pensjonsmidlene var 1,55 mill. kr større enn forpliktelsene ved utgangen av 2015. Oppgjøret fra KLP for 2016 viser at dette har økt til 2,3 mill. kr ved utgangen av 2016. Det årlige premiebeløpet til KLP er på ca. 500 000 kr.

I november 2016 hadde vi et møte med KLP for å avklare behovet for fondet og hvordan midlene eventuelt kunne brukes. Det ble da klart at avtalen med KLP gjør at det årlige premiebeløpet vil være forholdsvis forutsigbart og det vil ikke være behov for noen reserve til å dekke "uforutsette" utbetalinger. KLP gjorde oss også oppmerksom på at fondet er bundet og kun kan benyttes til betaling av premie i KLP.

Vi kan ikke se noen grunn til at NIR skal sitte med et stort fond i KLP og finner det naturlig å ta ned fondet. Vi foreslår derfor at alle premieinnbetalinger i 2017 dekkes av fondsreserven (så langt det er praktisk mulig og økonomisk mest tjenelig). Videre ser vi for oss at også alle premieinnbetalinger de nærmeste årene dekkes av fondet, før en nedtrapping mot ordinær budsjettdekning. Dette foreslås vurdert årlig i forbindelse med vedtak av budsjett og økonomiplan.

Regnskapstekniske forhold gjør at vi ikke får resultatmessig effekt av bruk av fondet før i 2018. I 2017 vil derfor summen av kostnader til pensjon bli som budsjettet.

For 2018 vil netto pensjonskostnad bli tilnærmet null. Dette vil i sin tur gi mulighet for redusert årsavgift til eierkommunene.

Saken behandles i styret 10. februar.

Styret legger saken fram for representantskapet med følgende forslag til

v e d t a k :

Så langt det praktisk er mulig skal alle premieinnbetalinger til KLP i 2017 dekkes av premiefondet i KLP. Budsjettet for 2017 justeres i henhold til dette.

Bruk av resterende midler på premiefondet vurderes hvert år i forbindelse med behandlingen av budsjett og økonomiplan.

OS 12/17

SUNNDAL ENERGI KF

PROTOKOLL

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1563	
Dato: 24 JAN 2017	
Saks og Arkivnr: 1563	Løpnr: 016/17
Arkivkode: 033	Gradering: off. l. §13/FVS13.7

Den 12.01.2017 kl. 14.00 – 16.00 ble det holdt styremøte på Sunndal Energi KF sitt kontor.

Tilstede: Janne Merete Rimstad Seljebø, Arne Rønningen, May Jorid Strand, Einar Mo, Stig Rune Andreassen, Anders Nedal og Terje Monsøy.

Forfall:

Fra administrasjonen møtte daglig leder Kolbjørn Solem.

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

Sak 1/2017 GODKJENNING AV MØTEINNKALLING.

Vedtak: Møteinnkallingen ble godkjent med tillegg av en ekstra sak. Sak 10 er ORIENTERING OM NYTT STYREMEDLEM. Sak 10 ble behandlet før sak 2.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 2/2017 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA STYREMØTE 24. NOVEMBER 2016.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi godkjenner møteprotokollen fra styremøtet 24. november 2016.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 3/2017 ORIENTERING OM KRAFTPRISEN/KRAFTMARKEDET.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 4/2017 RAMMER FOR SPONSORVIRKSOMHETEN I 2017.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF vedtar av budsjettert sponsorbeløp på 200.000,- kan daglig leder utdele inntil kr. 70.000 – før hovedtildeling.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 5/2017 MØTEPLAN FOR STYRET I SUNNDAL ENERGI KF I 2017.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF vedtok foreslått møteplan med en endring, møte opprinnelig foreslått til 26.04.17 ble flyttet til 24.04.17.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 6/2017 STATUS FOR UTRULLING AV AMS.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar orienteringen til etterretning.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 7/2017 ORIENTERING OM LOKALE LØNNSFORHANDLINGER VED SUNNDAL ENERGI KF FOR 2016.

Vedtak: Styret i Sunndal Energi KF tar orienteringen om de lokale lønnsforhandlingene i 2016 til etterretning.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Sak 10/2017 ORIENTERING OM NYTT STYREMEDLEM

Vedtak: Styret i Sunndal Energi tar orienteringen til etterretning.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt

Nedenforstående saker er unntatt offentlighet ifr. Off. loven

Sak 8/2017 FASTSETTELSE AV LØNN TIL DAGLIG LEDER FOR 2016.

Sak 9/2017 TAP PÅ FORDRINGER 2016.

Janne Merete Rimstad Seljebø
leder
sign.

Kolbjørn Solem
daglig leder

Kopi:
Ordføreren
Rådmannen
Sekretær i kontrollutvalget



SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033 & 14
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 03/17	Kontrollutvalget	31.01.2017
	Kommunestyret	

KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2016. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 tas til etterretning.

Saksopplysninger

I henhold til lov 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (koml.) § 76 er det kommunestyret som har det øverste kontroll- og tilsynsansvaret med den kommunale forvaltning.

Kontrollutvalget forestår det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret, jfr. koml. § 77 nr 1.

Det er således av betydning at kommunestyret blir orientert om kontrollutvalgets virksomhet gjennom året. Det følger av koml. § 77 nr 6 første punktum:

”Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget.”

Vedlagt følger:

- Årsmelding for 2016 for kontrollutvalget i Sunndal
- Oversikt over behandlede saker i 2016

VURDERING

Kommunelovens bestemmelser om tilsyn og kontroll gir kommunestyret og kontrollutvalget betydelig ansvar og det er derfor viktig med en dialog mellom kontrollutvalget og kommunestyret.

I tillegg til kontrollutvalgets uttalelser til kommunens årsregnskap, særregnskap for bygge- og investeringsprosjekt, samt oversendelse av avsluttede forvaltningsrevisjonsprosjekt gjennom egne forvaltningsrevisjonsrapporter, finner en det formålstjenlig å gi en oppsummering av kontrollutvalgets virksomhet i løpet av året gjennom en egen årsmelding.

Årsmeldingen kan bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets rolle og øke kunnskapen i kommunestyret om kontrollutvalgets arbeid. Kommunestyret kan likevel komme med innspill og tanker knyttet til kontrollutvalgets virksomhet i tilknytning til behandlingen i kommunestyret.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til vedlagte årsmelding for kontrollutvalget for 2016.

Sveinung Talberg
rådgiver



KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2016

1. INNLEDNING

Etter lov av 25.september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (koml.) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Trond M. Hansen Riise	V		1	Elfrid Sundquist	
				2	Kari Kittelsen	
Nestleder	Odd Helge Gravem	Ap				
Medlem	Erling Rød*	Frp		1	Leda Moxnes	
				2	Roger Hestø	
Medlem	Edel Magnhild Hoem	SV			For Gravem og Hoem:	
				1	Arve Baade	
Medlem	Liv Berit Gikling	Sp		2	Jan Ove Løken	
				1	Nils Ulvund	
				2	Tove Ørsund	

* medlem av kommunestyret.

Ordfører og oppdragsansvarlig revisor møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

"Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.", jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019. Marit Seljeseth Stokke har i Molde kommunestyre 10.11.2016, sak 112/16, fått innvilget fritak for sine kommunale verv. I sak ST 16/16 i styremøte for kontrollutvalgssekretariatet den 30.11.2016 ble Lars Ramstad, Rauma kommune enstemmig valgt som ny nestleder.

I 2016 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Sveinung Talberg.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER OG VIKRSOMHET I 2016

Kontrollutvalget har i 2016 hatt 5 ordinære møter og behandlet i alt 43 protokollerte saker. Av disse er 12 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2016 behandlet 23 referatsaker og 30 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget i Sunndal er vedtatt av kommunestyret i møte 09.11.2011, k-sak 83/11. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 02.09.2015, k-sak 72/2015.

Representasjon

Leder Trond M. Hansen Riise er Sunndal kommunes representant i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og har i 2016 deltatt på styremøte 7.april. Ingen fra utvalget var til stede under styremøte 7.september. Utvalgets nestleder Odd Helge Gravem deltok på styremøtet 30.november.

Utvalgets nestleder Odd Helge Gravem og utvalgsmedlem Edel M. Hoem deltok på **NKRFs¹ Kontrollutvalgskonferanse 2016** på Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen 3. og 4. februar 2016.

Kontrollutvalget i Sunndal var ikke representert ved **FKTs² Årsmøte og Fagkonferanse 2016** på Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen den 7. og 8. juni 2016.

Utvalget var representert under en **intern opplæring og samling for kontrollutvalgene i Romsdal på Skarstua 24.mai**. Deltakere var utvalgsmedlemmene Erling Rød og Liv Berit Gikling.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2016:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015**
- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016**
- **Revisjonsplan for revisjonsåret 2016**
 - **Revisors vurdering av uavhengighet**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetning blitt forelagt utvalget.

5.2 Uttalelse til regnskapene

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2015 for

- **Sunndal kommune**
- **Sunndal Energi KF**

og gitt sin uttalelse til disse.

Samtidig har utvalget fått seg forelagt kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssak det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever sammen med Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

Kontrollutvalget har i 2016 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 07.02.2012, sak 06/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.03.2012 i K sak 26/2012.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 22.09.2016, sak 29/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 05.10.2016 i K sak 64/16.

Kontrollutvalget har i 2016 ikke behandlet forvaltningsrevisjonsprosjekt da sist bestilte prosjekt og rapport ble behandlet 17.6.15.

Kontrollutvalget har i møte 31.10.2016, sak PS 40/16 bestilt et forvaltningsrevisjonsprosjekt innenfor:

«Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon»

Basert på plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Prosjektet forventes til behandling i kontrollutvalget våren 2017.

Kontrollutvalget har i 2016 behandlet oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter:

1. **«Kommunal praktisering av innkreving av gebyr for byggesak og planbehandling i Sunndal kommune».**

Kommunestyret i Sunndal behandlet rapporten i møte 02.09.2015, sak PS 71/2015. Der sluttet de seg til revisjonens anbefalinger i 9 punkt. Kommunestyret ba om at revisjonen fulgte opp anbefalingene ved å gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding innen en periode på 12 mnd. Kontrollutvalget behandlet oppfølgingen i møte 01.06.2016, sak PS 23/16 basert på en rapport fra revisjonen til kontrollutvalget datert 23.05.2016. I tillegg var det en muntlig redegjørelse i møtet fra plansjefen. Kontrollutvalget tar oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet **«kommunal praktisering av innkreving av gebyr for byggesak og planbehandling i Sunndal kommune»**, og revisjonens vurdering av kommunens oppfølging til orientering og anser saken som avsluttet.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av kommuneloven § 80 og forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 07.02.2012, sak 07/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 21.03.2012 i K sak 27/2012.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2016 – 2019** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 22.09.2016, sak 30/16 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 05.10.2016 i K sak 65/16.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). Kommunestyret vedtok Eierskapsmelding for Sunndal kommune – hoveddel i møte 20.06.2012 i k-sak 54/12. Behandling av selskapsdelen og presisering av hoveddel ble vedtatt av kommunestyret 08.05.2013 i sak 24/13. Revisjon av eierskapsmeldingen var oppe som sak i kommunestyret 14.11.2016, sak 71/2016, men ble utsatt.

Det er ikke bestilt eller gjennomført selskapskontroller i 2016.

Etter kommuneloven § 80 skal kontrollutvalget og kommunen sin revisor varsles om generalforsamlingen og har rett til å være tilstede på denne, samt møter i representantskap og tilsvarende organ.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2016 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS).

Kontrollutvalget har mottatt protokoll fra avholdte styremøter og representantskapsmøter, samt innkalling til representantskapsmøter i Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap (NIR) i 2016.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret i Sunndal den 13.05.2015 i sak 45/15 enstemmig å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen fra 1.7.2015. På grunn av forsinkelser og manglende vedtak er ikke selskapet formelt stiftet ved møte i representantskapet før 14.11.2016. Det arbeides med å ansette daglig leder. Det er forutsetningen at selskapet er i drift fra 1.2.2017. Inntil da blir kommunene betjent av de eksisterende kommunerevisjonene.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2016 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens tertialrapporter.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2016 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 26/15 17.06.2015 K sak 70/2015 02.09.2015 KU sak 27/16 22.09.2016 K sak 63/16 05.10.2016 K sak 97/16 14.12.2016	Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – Utbetaling av tilskudd	Kontrollutvalgets inntilling til kommunestyret 05.10.2016: 1. Kommunestyret er meget lite tilfreds med håndteringen av den kommunale økonomiske prosessen vedrørende bygging av ny ambulansestasjon. Det påpekes overfor rådmannen at denne saken må benyttes som lærdom for videre arbeid med kommunens kvalitetssystemer. 2. Kommunestyret bestiller en juridisk vurdering av følgende forhold: 2.1. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å dokumentere merutgifter ved samlokalisering med Distriktsmedisinsk senter i Mongstugata, jf. vedtak i sak PS 03/2013, pkt. 3 i Økonomi og planutvalget den 22.01.2013, vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 3 i kommunestyret den 02.09.2015 og vedtak i sak PS 14/16, pkt. 4 i kontrollutvalget den 15.04.2016. 2.2. Helse & Sosialbygg Sunndal AS sin plikt til å tilbakebetale hele eller deler av utbetalt beløp på 1 mill. kr som følge av pkt. 1 ovenfor. 2.3. Kommunens grunnlag for fakturering av asfaltering til Helse & Sosialbygg Sunndal AS på bakgrunn av vedtak i sak PS 70/2015, pkt. 4 i kommunestyret den 02.09.2015.	Kontrollutvalget avventer utfallet av kommunestyret sitt vedtak i sak 97/16 den 14.12.2016. Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets vedtak om rådmannens plikt til å rapportere status innen 31.3.2017 om rutinene for håndtering av tilskuddsutbetalinger og behovet for en mer detaljert rutine for kostnadshåndtering av selvkostområdet.
KU sak 16/15 20.04.2015 KU sak 38/16 31.10.2016	Feil i fakturering til Sunndal kommune	Kontrollutvalgets vedtak 31.10.2016: Kontrollutvalget tar brevet fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 17.10.2016 til orientering. Kontrollutvalget forventer at det blir fremlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.	Til behandling i kontrollutvalget sitt møte 31.1.2017.

KU sak 40/16 31.10.2016	Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt	1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon» 2. - Samordning av tjenester og tiltak - Kvalifisering og integrering - Økonomiforvaltning og ressursbruk 3. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen. 4. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS. 5. Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget.	Prosjektplan behandles i kontrollutvalget sitt møte 31.1.2017 og rapport behandles i kontrollutvalget sitt siste møte våren 2017 eller første møte høsten 2017.
---------------------------------------	--	---	---

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2015 følgende sak som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter:

Feil i fakturering i Sunndal kommune, U.off. ihht. Off.l. § 13, forv.l. § 13,2

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal om å foreta en undersøkelse av kommunens internkontroll knyttet til rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling.

Denne saken er ennå ikke avsluttet jf. sak PS 38/16 den 31.10.2016. En forventer en avklaring i kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

Kontrollutvalget hadde i 2016 følgende sak som refererte seg til utbetaling av beløp fra Sunndal kommune på feil premisser:

Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd

Saken ble fra kontrollutvalget lagt fram for kommunestyret den 5.10.2016 med innstilling der en er meget lite tilfreds med håndteringen av den kommunale økonomiske prosessen vedrørende bygging av ny ambulansestasjon. Kontrollutvalget innstilte på at kommunestyret bestiller en juridisk vurdering av ulike forhold i saken.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget.

Kontrollutvalget hadde et virksomhetsbesøk i Holten barnehage den 18.2.2016 i forkant av kontrollutvalget sitt møte. Kontrollutvalget fikk et godt utbytte av besøket og satt igjen med et positivt inntrykk.

Kontrollutvalget besluttet i møte 31.10.2016 å gjennomføre et virksomhetsbesøk hos Øran aktivitetshus i forkant av kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Sunndal kommune** (vedtatt 31.08.2005 i K sak 43/05, rullert 08.09.2011 i K sak 49/11, revidert 10.2.2016, sak 6/16)
- ❖ **Delegerings- og myndighetsreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 19.04.2006 i K sak 20/06, revidert 20.06.2012 i K sak 53/12)
- ❖ **Finansreglement for Sunndal kommune** (vedtatt 08.09.2010 i K sak 50/10, revidert 19.11.2014 i K sak 68/14)
- ❖ **Reglement for investeringsprosjekter** (vedtatt 22.06.2011 i K sak 36/11)
- ❖ **Vedtekter for Sunndal kommunes næringsfond** (revidert 18.10.2011 i ØP sak 82/11)
- ❖ **Innkjøpsreglement for Sunndal kommune – revidering** (vedtatt 02.09.2015 i K sak 67/15)

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

Innkjøpsreglementet omfatter regelverk på området, innkjøp og etikk, rammeavtaler etc.

4.11. Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen.

Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har i 2016 fått seg forelagt tilsynsrapporter:

- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn med sosiale tenester i Arbeids- og velferdsforvaltninga i Sunndal kommune med fokus på Kvalifiseringsprogrammet 2015
(Rapport 13.12.2015, behandlet i kontrollutvalget 18.02.2016, sak OS 07/16)
- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn IK barnevernstjeneste for Nesset, Sunndal og Tingvoll: Barn og unge sin medverknad i barnevernsaker 2016
(Rapport 20.07.2016, behandlet i kontrollutvalget 22.09.2016, sak OS 21/16)
- Helsetilsynet, Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Rapport frå tilsyn med kommunale helse- og omsorgstenester til personar med utviklingshemming i Sunndal kommune 2016
(Rapport 14.10.2016, behandlet i kontrollutvalget 31.10.2016, sak OS 30/16)

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2016 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Sunndalsøra, 31. januar 2017

Kontrollutvalget i Sunndal kommune

Trond M. Hansen Riise
leder

Odd Helge Gravem
nestleder

Edel Magnhild Hoem

Liv Berit Gikling

Erling Rød

KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

BEHANDLEDE SAKER I 2016

Saks nr	Sakstittel	Statuskode
PS 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30. NOVEMBER 2015	A
PS 02/16	REFERAT OG ORIENTERING	A
PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015	A*
PS 04/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015	A
PS 05/16	OPPFØLGING AV TIDLIGERE SAK (26/15), BYGGING AV NY AMBULANSESTASJON PÅ SUNNDALSØRA – UT BETALING AV TILSKUDD	O
PS 06/16	OPPFØLGING AV TIDLIGERE SAK (27/15), SAKSBEHANDLING I BYGGESAK I SUNNDAL KOMMUNE – HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALGET	O
PS 07/16	MØTEPLAN FOR 2016	A
PS 08/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 09/16	EVENTUELT	A
PS 10/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 18.FEBRUAR 2016	A
PS 11/16	REFERAT OG ORIENTERING	A
PS 12/16	SUNNDAL KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP FOR 2015	A*
PS 13/16	SUNNDAL ENERGI KF - ÅRSREGNSKAP FOR 2015	A*
PS 14/16	BYGGING AV NY AMBULANSESTASJON PÅ SUNNDALSØRA – UT BETALING AV TILSKUDD	O
PS 15/16	FEIL I FAKTURERING I SUNNDAL KOMMUNE U.off. ihht: Off.l. § 13, forv.l. § 13,2	O
PS 16/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 17/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 15. APRIL 2016	A
PS 18/16	REFERAT OG ORIENTERING	A
PS 19/16	SUNNDAL KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 1. TERTIAL 2016	A
PS 20/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019	B
PS 21/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019	B
PS 22/16	BYGGING AV NY AMBULANSESTASJON PÅ SUNNDALSØRA – UT BETALING AV TILSKUDD	O
PS 23/16	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «KOMMUNAL PRAKTISERING AV INNKREVIING AV GEBYR FOR BYGGESAK OG PLANBEHANDLING I SUNNDAL KOMMUNE»	A
PS 24/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 25/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 1. JUNI 2016	A
PS 26/16	REFERAT OG ORIENTERING	A
PS 27/16	BYGGING AV NY AMBULANSESTASJON PÅ SUNNDALSØRA – UT BETALING AV TILSKUDD	A*
PS 28/16	FEIL I FAKTURERING I SUNNDAL KOMMUNE U.off. ihht: Off.l. § 13, forv.l. § 13,2	O
PS 29/16	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019	A*
PS 30/16	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019	A*
PS 31/16	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN	A*
PS 32/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1. HALVÅR 2016	A
PS 33/16	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016	O
PS 34/16	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 35/16	EVENTUELT	A
PS 36/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 22. SEPTEMBER 2016	A
PS 37/16	REFERAT OG ORIENTERING	A
PS 38/16	FEIL I FAKTURERING I SUNNDAL KOMMUNE	O
PS 39/16	SUNNDAL KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 2.TERTIAL 2016	A
PS 40/16	BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT	B
PS 41/16	VIRKSOMHETS BESØK	O
PS 42/16	OPPFØLGINGSLISTE	O
PS 43/16	EVENTUELT	A

Kode	Forklaring
A	Saken er avsluttet
B	under behandling
O	Til videre oppfølging
U	Saken går ut
*	Saken til behandling i kommunestyret



SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 216
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 04/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2016

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2016 til orientering.

Kontrollutvalget ber om at revisjonen ved neste halvårsrapportering tar med status for revisjonen på det enkelte revisjons- og risikoområde i revisjonsplanen.

Saksopplysninger

Kommunelovens § 77 nr. 4 og Forskriftene for kontrollutvalg § 6 og § 9 omhandler kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen.

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

Vedlagt saken følger:

- Revisjonsrapport 2. halvår 2016, datert 20.01.2017

VURDERING

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

I revisjonsplanen er det lagt opp til en rapportering til kontrollutvalget to ganger pr. år på det arbeidet som er utført. Grunnlaget for rapporteringen er revisjonsplan for revisjonsåret 2016, behandlet i kontrollutvalgets møte 22. september 2016, sak 33/16.

Kontrollutvalget kan ikke se en klar sammenheng mellom behandlet revisjonsplan og halvårsrapporteringene på regnskapsrevisjon og ber om at revisjonen ved neste rapportering rapporterer på status for avdekte svakheter og feil eller om området er tilfredsstillende samt hvor langt revisjonen er kommet for de enkelte revisjonsområder som salg, innkjøp, lønn mv. i henhold til revisjonsplanen. En forventer også en statusrapport på de prioriteringer som er gjort innenfor regnskapsrevisjon samt en vurdering av internkontrollen eller de svakheter som er avdekt.

Rapporten henviser til prioriterte oppgaver utarbeidet i planen for 2016 på revisjonens følgende områder:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Revisjon av internkontroll
- Selskapskontroll

Regnskapsrevisjon

De kontroller som er gjennomført hittil, tilsier at regnskapsføringen i Sunndal er tilfredsstillende. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og rettet av økonomiavdelingen. Hovedtyngden av regnskapsrevisjon vil gjennomføres første kvartal 2017. Det er ikke avdekt vesentlige feil i halvåret. Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden.

Forvaltningsrevisjon

Det er ikke blitt lagt frem forvaltningsrevisjonsrapport i 2.halvår 2016, men revisjonen har fulgt opp forvaltningsrevisjonsrapporten «Kommunal praktisering av innkreving av gebyr for byggesak og planbehandling». Kontrollutvalget behandlet oppfølgingen i møte 01.06.2016, sak 23/16. Kontrollutvalget bestilte i møte 30.11.2015, sak 44/15 utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 fra kommunerevisjonen. Kommunerevisjonen har arbeidet med overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon i første halvår. Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 ble behandlet i kontrollutvalget i møte 22.09.2016, sak 29/16 og i kommunestyret 05.10.2016, sak 64/16.

Kontrollutvalget bestilte i møte 31.10.2016, sak 40/16 forvaltningsrevisjonsprosjektet «Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon» utført av Møre og Romsdal Revisjon IKS. Prosjektplan legges frem i møte 31.1.2017 og prosjektet gjennomføres våren 2017.

Forvaltningsrevisjonen er utført i henhold til revisjonsplanen.

Revisjon av internkontroll

Revisjonen gjennomførte høsten 2016 en undersøkelse av rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling. Kontrollen viste at inngående fakturaer som hovedregel blir tilfredsstillende kontrollert, men at det må være kontinuerlig fokus på å etterleve krav og rutiner i økonomireglementet.

Selskapskontroll

Det er ikke gjennomført selskapskontroller i 2016. Dette er i samsvar med plan. Kontrollutvalget bestilte i møte 30.11.2015, sak 45/15 utarbeidelse av plan for selskapskontroll 2016-2019 fra kommunerevisjonen. Kommunerevisjonen har arbeidet med overordnet analyse og plan for selskapskontroll i første halvår. Plan for selskapskontroll 2016-2019 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 22.09.2016, sak 30/16 og i kommunestyret 05.10.2016, sak 65/16.

Revisjonen er utført i henhold til revisjonsplanen.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportere dette til kontrollutvalget. Det er ikke avdekket misligheter i rapporteringsperioden.

Revisjonsenheten

Møre og Romsdal Revisjon IKS ble etablert ved vedtak i representantskapet 14.11.2016. Selskapet ble registrert i Brønnøysundregisteret 2.1.2017. Dato for virksomhetsoverdragelse er usikker. Det arbeides for at dette kan skje fra 1.2.2017. Det er fra 1.1.2017 ansatt ekstern konstituert daglig leder i MRR IKS. Dette betyr at det samlet sett er mer ressurser til å sikre etableringen av selskapet.

Ansatte i fylkesrevisjonen og ansatt hos KOMREV2 ble samlokalisering i Julsundvegen 47 A 1.8.2016. Dette ble gjennomført som del av prosessen med å etablere MRR IKS.

Budsjettet for MRR IKS la til grunn at personellressurser fra andre enheter skulle bistå kommunene i KOMREV2. En stilling har blant annet derfor blitt holdt vakant i påvente av etableringen av nytt selskap.

Konsekvensen har blitt merarbeid for de ansatte, og at noen oppgaver har blitt utsatt. Ansatte fra Distriktsrevisjon Nordmøre skal delta i arbeidet med revisjon for kommunene i KOMREV2 fra 1.1.2017.

Anny Sønderland har siden 1.7.2016 vært konstituert som daglig leder i KOMREV2.

Det ble gjennomført kvalitetskontroll i revisjonsenheten fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) høsten 2016. Kvalitetskontrollkomiteen har i møte den 21.11.2016 behandlet kontrollrapport. KOMREV2 har fått godkjent både på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, men med merknader. Komiteen legger til grunn at virksomheten iverksetter forbedringstiltak på de områdene som har fått merknader.

Nå er denne virksomheten under avvikling, slik at merknadene evt. må hensyntas i det nye selskapet.

Konklusjonen er at revisjonsenheten drives i hovedsak i henhold til planene som er lagt for virksomheten. På grunn av utsatt etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS er det gjort noen tilpasninger. Forutsetningen om bidrag fra de andre revisjonsenhetene som inngår i MRR IKS er nå på plass, og det er lagt til rette for snarlig etablering av nytt større revisjonsselskap.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 917 08 199 - direkte
E-post: Einar.Andersen@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kontrollutvalget for Sunndal kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1563	
Dato: 20 JAN 2017	
Saks og Arkivnr: 1563	Løpenr: 010/17
Arkivkode: 216	Gradering:

Deres referanse:

Vår referanse:
Einar Andersen

Arkivkode:
R 29/16

Sted/dato
Molde, 20. januar 2017

Revisjonsrapport andre halvår 2016 – Sunndal kommune

Revisjonen rapporterer til kontrollutvalget om status per 30. juni og 31. desember. Utvalget orienteres på et overordnet nivå om resultatet og status av utført revisjon. Det rapporteres i forhold til vedtatte planer for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, videre omtales misligheter og status og planer for revisjonsenheten. I tillegg til planene vises det til rammene for revisjonen som ligger i engasjementsavtalen og uavhengighetserklæring.

De siste årene har det pågått et arbeid med å slå sammen Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal (KOMREV2) med fylkesrevisjonen og Distriktsrevisjon Nordmøre IKS. Dette arbeidet har krevd mer arbeid og tatt lengre tid enn forventet. KOMREV2 er ansvarlig for revisjon av Sunndal kommune fram til Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR IKS) overtar oppdraget. I forbindelse med planlegging av overgang til nytt selskap er det foretatt noen justeringer av hvilke personer som skal arbeide med regnskapsrevisjon i de ulike kommunene. Dette i samsvar med forutsetninger i det nye selskapet.

Revisjonsoppgaver ble i 2016 gjennomført av KOMREV2. Selskapet har andre halvår 2016 vært bemannet med tre regnskapsrevisorer og to forvaltningsrevisorer. I tillegg er det avtalt at regnskapsrevisorer fra de andre enhetene som skal inngå i MRR IKS, skal bistå.

Regnskapsrevisjon

Planleggingen av revisjonen av regnskapet for 2016 er gjennomført og ble lagt fram for kontrollutvalget til orientering i møte 22.9.2016 (sak 33/16), med forbehold om endringer som følge av etablering av MRR IKS.

Sunndal kommune har i 2016 ansatt ny rådmann og ny økonomisjef. Møte med rådmann inngår normalt som del av planlegging av revisjonsåret. Møtet som var planlagt avholdt høsten 2016 ble utsatt, fordi det var ønskelig å vente til nytt selskap var etablert. Da dette har tatt lengre tid enn planlagt, gjennomføres møte i januar 2017.

Hovedtyngden av regnskapsrevisjon vil gjennomføres første kvartal 2017, med støtte fra ansatte i de andre enhetene som skal inngå i MRR IKS. Regnskapsrevisjon prioriterer valg av revisjonshandlinger ut i fra kjennskap til kommunen, risikovurderinger som er gjort og moment tatt inn i revisjonsplan 2016.

Revisjonen gjennomført høsten 2016 en undersøkelse av rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling. Saken oversendes til kontrollutvalget i januar 2017.

Attestasjonsoppgaver som kommer inn blir utført fortløpende.

Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden.

Det er ikke avdekt vesentlige feil i halvåret.

- ✓ Konklusjon: De kontroller som er gjennomført hittil, tilsier at regnskapsføringen i Sunndal er tilfredsstillende. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og rettet av økonomiavdelingen. Hovedtyngden av regnskapsrevisjon vil gjennomføres første kvartal 2017.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget bestilte i møte 30.11.2015 overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2016 til 2019. Kommunerevisjonen har i 2016 utarbeidet overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for de ni kommunene i kommunerevisjonsdistriktet. Dette arbeidet har hatt prioritet i 2016. Kontrollutvalget behandlet plan for forvaltningsrevisjon i møte 22.9.2016 (sak 29/2016), og Sunndal kommunestyre vedtok planen i møte 5.10.2016 (sak 64/2016).

Kontrollutvalget bestilte i møte 31.10.2016 forvaltningsrevisjonsprosjekt om bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon. Prosjektet skal gjennomføres våren 2017.

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan.

Selskapskontroll

Kontrollutvalget bestilte i møte 30.11.2015 overordnet analyse og plan for selskapskontroll for 2016 til 2019. Kontrollutvalget behandlet plan for selskapskontroll i møte 22.9.2016 (sak 30/2016) og Sunndal kommunestyre vedtok planen i møte 5.10.2016 (sak 65/2016).

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportere dette til kontrollutvalget.

- ✓ Konklusjon: Det er ikke avdekket misligheter i rapporteringsperioden.

Revisjonsheten

Møre og Romsdal Revisjon IKS ble etablert ved vedtak i representantskapet 14.11.2016. Selskapet ble registrert i Brønnøysundregisteret 2.1.2017. Dato for virksomhetsoverdragelse er usikker. Det arbeides for at dette kan skje fra 1.2.2017. Det er fra 1.1.2017 ansatt ekstern konstituert daglig leder i MRR IKS. Dette betyr at det samlet sett er mer ressurser til å sikre etaleringen av selskapet.

Ansatte i fylkesrevisjonen og ansatt hos KOMREV2 ble samlokalisering i Julsundvegen 47 A 1.8.2016. Dette ble gjennomført som del av prosessen med å etablere MRR IKS.

Budsjettet for MRR IKS la til grunn at personellressurser fra andre enheter skulle bistå kommunene i KOMREV2. En stilling har blant annet derfor blitt holdt vakant i påvente av etableringen av nytt selskap.

Dette gjelder i første omgang en stilling som regnskapsrevisor fra 1.7.2015. Stillingen ble lyst ut våren 2016. Maria-Elis Henøen Hustad ble ansatt som regnskapsrevisor og tiltrådte stillingen 1.9.2016. Da distriktsrevisor Sigmund Harneshaug gikk av med pensjon 1.7.2016, ble så denne stillingen holdt vakant i påvente av etablering av MRR IKS. Konsekvensen har blitt merarbeid for de ansatte, og at noen oppgaver har blitt utsatt. Ansatte fra Distriktsrevisjon Nordmøre skal delta i arbeidet med revisjon for kommunene i KOMREV2 fra 1.1.2017.

Anny Sønderland har siden 1.7.2016 vært konstituert som daglig leder i KOMREV2.

Det ble gjennomført kvalitetskontroll i revisjonsenheten fra Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) høsten 2016. Kontrollen var knyttet til regnskapsrevisjon i en kommune og gjennomgang av to forvaltningsrevisjonsrapporter. Det ble ikke avdekket vesentlige feil. Det ble gitt noen merknader, og revisjonen har iverksatt forbedringstiltak på disse områdene.

- ✓ Konklusjon: Revisjonsenheten drives i hovedsak i henhold til planene som er lagt for virksomheten. På grunn av utsatt etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS er det gjort noen tilpasninger. Forutsetningen om bidrag fra de andre revisjonsenhetene som inngår i MRR IKS er nå på plass, og det er lagt til rette for snarlig etablering av nytt større revisjonsselskap.

Molde 20.1.2017

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal


Anny Sønderland
Konstituert daglig leder



Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 05/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTET «BOSETTING OG INTEGRERING AV FLYKTNINGER MED SÆRLIG VEKT PÅ BARN OG UNGE SIN SITUASJON»

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget godkjenner den fremlagte prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet "Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon" med de merknader og tilføyelser som måtte fremkomme i møtet. Prosjektplanen danner grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet.

Kontrollutvalget forventer å bli orientert om status i prosjektet og ta stilling til eventuelle endringer i prosjektplanen underveis.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Sunndal vedtok i sitt møte 31.10.2016 i sak 40/16 å bestille en forvaltningsrevisjon om "Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon" i Sunndal kommune. I henhold til vedtaket og bestillingen skal undersøkelsen bygge på aktuelle problemstillinger som var skissert i saksframstillingen med vekt på følgende punkt:

- **Samordning av tjenester og tiltak**
- **Kvalifisering og integrering**
- **Økonomiforvaltning og ressursbruk**

Prosjektet kommer inn under område i *pkt. 3.9 Flyktninger og asylsøkere* i Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019.

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av kommunelovens § 77, nr. 4 og Forskrifter for kontrollutvalg, kap. 5.

Ihh. til Engasjementsavtalen mellom kontrollutvalget i Sunndal og Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal (KR2) skal det i starten av et forvaltningsrevisjonsprosjekt utarbeides et utkast til prosjektplan som skal danne grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet.

Kontrollutvalget i Sunndal mottok den 18.01.2017 prosjektplanen med følgeskriv fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal.

Vedlagt saken følger:

- Følgeskriv til prosjektplan fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal, datert 18.01.2017
- Prosjektplan utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal for prosjektet "Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon", datert 18.01.2017

VURDERING

Kontrollutvalget har ansvar for at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverket, når de fastsatte mål og om ressursene forvaltes på en effektiv måte. Revisor utfører forvaltningsrevisjon på vegne av kontrollutvalget og er ansvarlig for gjennomføringen.

Kontrollutvalgets påse-ansvar for forvaltningsrevisjon innebærer bl.a. at utvalget skal holde seg orientert om forvaltningsrevisjonsprosjektet underveis i prosessen. Ihh. til Engasjementsavtalen skal kontrollutvalget få seg forelagt og drøfte utkast til prosjektplan som skal danne grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet.

Prosjektplanen bør omtale følgende punkt:

- Bakgrunn for prosjektet
- Målsetting og problemstillinger
- Revisjonskriterier eller grunnlaget for disse
- Metodisk tilnærming
- Organisering og ansvar, ressursbehov og tidsplan

I den vedlagte prosjektplan har revisor under pkt. 2 omtalt bakgrunnen for prosjektet. Dette er i tråd med kontrollutvalgets vedtak. Videre er det under pkt. 5 omtalt problemstillinger som også er i tråd med kontrollutvalgets bestilling. I pkt. 5 har en satt opp revisjonskriteriene med utgangspunkt i problemstillingene. I pkt. 6 har en satt opp noen avgrensninger som er viktig mht. til at kontrollutvalget har bestilt et prosjekt som tar for seg flyktningene sin situasjon og ikke innvanderne sin situasjon (Jf. definisjon i planen). Under punkt 7 har en tatt for seg den metodiske gjennomføringen der en vil benytte dokumentanalyse og samtaler/intervju. I pkt. 8 er timeressursene en har tenkt brukt satt opp og til slutt i pkt. 9 er tidsplanen satt opp der en ser for seg at rapporten behandles i kontrollutvalget i mai/juni 2017. I kontrollutvalget sin møteplan er det satt opp møter 9.mai og 21.september og disse er da aktuelle datoer for behandling av rapporten.

Etter sekretærens vurderinger omfatter prosjektplanen de punkt som en plan bør inneholde og planen er tilfredsstillende forklart, argumentert og er i tråd med bestillingen.

Sveinung Talberg
rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 71 11 14 54 - direkte
E-post: einar.andersen@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kontrollutvalget for Sunndal kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1563	
Dato: 18 JAN 2017	
Saks og Arkivnr: 1563	Løpnr: 007/17
Arkivkode: 216	Gradering: -

Deres referanse:

Vår referanse:
Einar Andersen

Arkivkode:
R11

Sted/dato
Molde, 18.1.2017

Forvaltningsrevisjonsprosjekt om bosetting og integrering av flyktninger i Sunndal kommune

Kontrollutvalget bestilte i møte 31.10.2016 forvaltningsrevisjonsprosjekt om bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon. Prosjektet skal gjennomføres våren 2017.

Vedlagt følger som avtalt prosjektplan utarbeidet av kommunerevisjonen.

Med vennlig hilsen
Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Einar Andersen
Forvaltningsrevisor

Vedlegg:

- Prosjektplan – forvaltningsrevisjonsprosjekt om bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon

PROSJEKTPLAN	
Forvaltningsrevisjon	Utarbeidet: 18.1.2017 av Anny Sønderland
Enhet: Sunndal kommune	
Prosjekt:	Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon

1. Generell hjemmel for forvaltningsrevisjon

Aktivitet	Hjemmel
Kommunens revisor skal utføre forvaltningsrevisjon.	Kommuneloven § 78 nr. 2 og forskrift om revisjon kap. 3 §§ 6-8
Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.	Kommuneloven § 77 nr. 4

2. Bakgrunn for dette revisjonsprosjektet

Plan for forvaltningsrevisjon 2016 til 2019

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kontrollutvalget	29/2016	22.9.2016
Kommunestyret	64/2016	5.10.2016

Bestilling av prosjekt

Utvalg	Saksnummer	Dato	Vedtak
Kontrollutvalget	40/2016	31.10.2016	Kontrollutvalgets vedtak - Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Bosetting og integrering av flyktninger med særlig vekt på barn og unge sin situasjon» - Samordning av tjenester og tiltak - Kvalifisering og integrering - Økonomiforvaltning og ressursbruk - Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen. - Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS. - Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget.

I protokoll til sak 40/2016 opplyses det følgende under overskriften: «Kontrollutvalgets behandling»:

Kontrollutvalget ønsker å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt som retter seg mot bosetting og integrering av innvandrere med fokus på barn og unge som kommer sammen med sine foreldre og hvordan disse integreres i lokalsamfunnet. De skal ha tilbud i barnehage, grunnskole og videregående skole. (Asylmottak er ikke tema i dette prosjektet.) Fokuset er på barns behov og vilkår som en sårbar gruppe.

I saksutredning og innstilling til sak 40/2016 gis det blant annet følgende informasjon om mottak, bosetting og integrering av flyktninger og asylsøkere:

Hvert år inngår staten ved Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) en rammeavtale med norske kommuner om bosetting av et visst antall flyktninger. Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave for kommunene, og i de avtalene som inngås, spesifiseres antall enslige mindreårige, mens antall familiegjenforeninger ikke lar seg tallfeste og dermed kommer som tillegg. Bestemmelsen om hvilken kommune den enkelte flyktning som har fått innvilget oppholdstillatelse skal bosettes i, er regulert gjennom IMDi.

3. Status Sunndal kommune

Kommunen har bosatt over 760 flyktninger siden 1988. Av disse bor fortsatt 308 i kommunen. I 2015 bosatte kommunen over 40 flyktninger. Det er kommunestyret som vedtar hvor mange som skal bosettes hvert år, etter anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). For perioden 2015-2019 er det gjort vedtak om bosetting av 156 flyktninger.

Innvandrertjenesten i Sunndal kommune tilbyr nyankomne flyktninger et introduksjonsprogram. Introduksjonsprogrammet har ca. 100 deltakere. De aller fleste kommer ut i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram. (sak 52/2016)

Innvandrertjenesten og NAV samarbeider og har samarbeidsavtale. Kommunestyret gjorde i møte 31.8.2016 følgende vedtak i sak 52/2016 Arbeid og aktivitet etter endt introduksjonsprogram – prosjektstilling ved NAV:

- *Kommunestyret vedtar at det opprettes en 2-årig prosjektstilling ved NAV til kr 750.000 pr år i 2017 og 2018. Finansiering skjer ved bruk av disposisjonsfond. Prosjektstillingen evalueres etter endt periode på to år.*

Bosetting av flyktninger krever ekstra innsats fra ulike enheter. NAV opplever for eksempel at personer med innvandringsbakgrunn tar stadig mer tid. (sak 52/2016)

Flyktningkontoret disponerer kommunale boliger til flyktninger som blir bosatt etter avtale med IMDi og som selv ikke har klart å finne egnet bolig på det private markedet. Boligen er ment å være et midlertidig bosted inntil flyktningen selv skaffer seg annen bolig enten ved kjøp eller leie.

Kommunestyret behandlet «Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Sunndal kommune» i møte 17.3.2016. Det ble vedtatt at det skal utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse for

innvandrertjenesten i løpet av høsten 2016. Kommunen ved ass. rådmann opplyser at det er avholdt planleggingsmøte i november 2016, og selve analysen har sitt oppstartmøte 18. januar 2017.

Sunndal kommunestyre behandlet i møte 5.10.2016 sak 59/16 Samordningsprosjektet. Samordningsprosjektet skal sikre helhetlig tilbud til barn med spesielle behov. Leder for innvandrertjenesten har deltatt i prosjektet. Det ble gjort vedtak knyttet til følgende områder:

- *Habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator.*
- *Organisering av et helhetlig opplærings- og avlastningstilbud for barn og unge, med barnet og familien i fokus.*
- *Psykisk helsearbeid for barn og unge*

Innvandrertjenesten utarbeider, på like linje med andre enheter, årsplan for sine tjenester. Disse blir behandlet som del av budsjett/økonomiplan. Innvandrertjenesten har skissert mål og tiltak.

Sunndal kommune ble nominert til IMDi midts Bosettingsprisen 2015 på bakgrunn av:

- ***Ekstraordinær innsats for å bosette mange flyktninger i 2015:*** Kommunen bosetter i tråd med sine bosettingsvedtak. Kommunen hadde allerede på IMDi's anmodning økt sitt bosettingsvedtak med 60 % fra 25 til 40 flyktninger, likevel klarte kommunen å bosette 49 flyktninger.
- ***Høy overgang til arbeid eller utdanning for deltakere i introduksjonsprogrammet:*** Sunndal kommune har et mål om at minst 70 % av introduksjonsdeltakerne skal gå over til utdanning eller arbeid etter fullført introduksjonsprogram. De har også en ambisjon om at resultatene fra norskopplæringen skal ligge over landsgjennomsnittet. Kommunen gir blant annet tilbud til kvinner i permisjonsperioden og gir deltakere fritidstilbud – tilknytning til lokale lag og organisasjoner. Det blir i tillegg pekt på at Sunndal kommune har høy bevissthet på de ansattes kompetanse, og utvikling og deling av kompetanse både internt og eksternt.
- ***Planmessig og langsiktig bosettings- og integreringsarbeid med god forankring i kommunen og kommunens ordinære planverk:*** Innvandrertjenesten er en helhetlig overbygning som innbefatter både mottaksdrift, flyktningetjeneste og voksenopplæring. Dette har gitt mange effektiviseringsgevinster og gode muligheter for faglig utvikling. Innvandrertjenesten er også blitt en strategisk viktig næring for kommunen, både i forhold til ambisjonen om å øke folketallet og som arbeidsplass. Per dags dato har tjenesten ca. 85 personer i arbeid. Forankring av bosettings- og integreringsarbeidet kommer også tydelig frem i kommuneplanens samfunnsdel for Sunndal kommune, der tilflytting og integrering er et av hovedsatsingsområdene i perioden 2007-2015. Sunndal kommunes integreringsarbeid er også synlig og gjennomgående i kommunens øvrige planverk.

4. Barn og unge

Hovedmålet for integreringspolitikken er at innvandrere og barna deres skal få bruke ressursene sine og bidra til fellesskapet. (Regjeringen.no)

Innvandrerens levekår bedres med økt botid i Norge, men i gjennomsnitt har de dårligere levekår og lavere inntekt enn resten av befolkningen. Innvandrerbarn er i større grad rammet av barnefattigdom. ([MDI](http://MDI.no))

5. Problemstillinger og revisjonskriterier

Problemstillinger

Det skal utarbeides problemstillinger for den enkelte forvaltningsrevisjonen. Med utgangspunkt i bestillingen fra kontrollutvalget har revisjonen operasjonalisert problemstillingene og mener at disse er tilstrekkelig konkretisert og avgrenset til å kunne besvares.

Vi legger til grunn at det kan gjøres mindre justeringer i forhold til de funn som undersøkelsen avdekker. Konkretisering av problemstillingene vil bli vurdert underveis i prosjektet.

Basert på bestilling fra kontrollutvalget foreslår revisjonen følgende aktuelle problemstillinger:

Problemstilling 1: Har Sunndal kommune hensiktsmessig system for samordning av tjenester og tiltak?

Integrering er en oppgave som krever innsats fra ulike offentlige instanser og lokalsamfunnet forøvrig. Ved bosetting av flyktninger og i integreringsarbeidet har mange enheter i kommunen ansvar og oppgaver. Sentrale enheter i dette arbeidet er NAV, voksenopplæringen, skole, barnehage, boligkontor, helse og omsorg, idrett, fritid og kultur. Utenfor kommunen er det samarbeid med NAV arbeid, fylkeskommune når det gjelder videregående opplæring, og med frivillige lag og organisasjoner.

Revisjonen ser det som aktuelt å undersøke hvordan Sunndal kommune har organisert arbeidet og hvordan samarbeidet fungerer.

Det er aktuelt å vurdere om Sunndal kommune:

- sikrer at aktuelle virksomheter deltar i arbeidet herunder i utformingen av introduksjonsprogrammet
- har en hensiktsmessig organisering med klar ansvarsfordeling
- har kultur for samhandling og involverer innvandrere, frivillige lag og organisasjoner
- sikrer kapasitet og kompetanse i barnehage, SFO, skole, helsestasjon

Problemstilling 2: Sikrer Sunndal kommune at introduksjonsprogrammet tilrettelegger for integrering?

Revisjonen kan undersøke i hvilken grad Sunndal kommune har system og praksis for å følge opp krav og forventninger i introduksjonsloven. Introduksjonsloven § 4 bestemmer at introduksjonsprogrammet «*minst*» skal inneholde «*tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet*».

Nyankomne flyktninger og deres familiegjenforente som har behov for grunnleggende kvalifisering, deltar i introduksjonsprogram i kommunen de er bosatt i. Målet er at de skal lære seg norsk og komme raskt ut i arbeid eller utdanning. Sunndal kommune har eget prosjekt for å sikre enda flere arbeid eller utdanning. Dette er viktig for å sikre barns oppvekstvilkår. I dette prosjektet kan det være aktuelt å se på sider ved introduksjonsprogrammet som særlig berører barn og unge, for eksempel om

- individuelle planer fungerer som et godt verktøy
- det tilrettelegges for foreldre og styrking av foreldrerollen

I dette prosjektet kan det være aktuelt å se på sider ved introduksjonsprogrammet som særlig berører barn og unge, herunder om:

- individuelle planer fungerer som et godt verktøy i arbeidet med integrering

- det tilrettelegges for foreldre og styrking av foreldrerollen

Problemstilling 3: Økonomiforvaltning og ressursbruk

Flyktningetjenesten i Sunndal kommune har som mål å drive virksomheten innenfor tildelte statlige overføringer. Det blir i årsplan skissert følgende målsettinger:

- fokus på kostnadskontroll
- månedlig rapporteringer til rådmannen
- tertialrapportering til politisk nivå

Revisjonen ser det som aktuelt å beskrive ressursbruken og se på kommunens oppfølging av skisserte mål.

Revisjonskriterier

Med utgangspunkt i problemstillingene skal det etableres revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav, normer og/ eller standarder som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/ vurderes i forhold til. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Revisjonskriteriene skal være relevante, konkrete og i samsvar med de kravene som gjelder for forvaltningsrevisjonsobjektet innenfor den aktuelle tidsperioden.

Aktuelle kilder for revisjonskriterier i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet er:

- Lov av 15.5.2008 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)
- Lov av 4.7.2003 om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)
- Lov av 25.9.1992 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov av 17.7.1998 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)
- Rundskriv G-01/2016 til lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)
- NOU 2011: 14 Bedre integrering - Mål, strategier, tiltak
- IMDi; Hvem har rett til hva slags opplæring (sist oppdatert 3.3.2016)
- IMDi; Integreringen i Sunndal kommune - tall og statistikk over integreringen i kommunen (<http://www.imdi.no/tall-og-statistikk/steder/K1535>)
- Helsedirektoratet, Veileder IS-1022: Veileder for helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente

I tillegg kommer aktuelle forskrifter, rundskriv og veiledere fra sentrale myndigheter. Revisjonen vil innhente aktuelle styringsdokumenter fra kommunen. Disse vil kunne være kilder til konkretisering av problemstillinger og kriterier.

Med bakgrunn i kildene vil revisjonen utlede konkrete revisjonskriterier som er relevante for de aktuelle problemstillingene som blir valgt. Konkretisering av revisjonskriterier vil bli vurdert underveis i prosjektet.

6. Avgrensning

Innvandrere er definert som person som flytter til et annet land med sikte på varig opphold. En person kalles asylsøker når han eller hun har søkt om beskyttelse (asyl) i Norge, og ikke har fått søknaden sin endelig avgjort. En flyktning er en person som fyller kravene til å få beskyttelse (asyl) i Norge. (<https://www.udi.no/ord-og-begreper/>) Overføringsflyktninger (kvoteflyktninger) er personer som vanligvis er registrert som flyktninger hos UNHCR, men som ikke kan tilbys en varig løsning i det landet de befinner seg og som derfor presenteres for overføring til et tredje land.

Sunndal kommune yter tjenester overfor flyktninger og innvandrere på flere tjenesteområder, der oppfølging av asylsøkere, bosetting av flyktninger og tilbud om introduksjonsprogram er de mest sentrale områdene. Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil rettes mot flyktninger som er bosatt i Sunndal kommune på forespørsel fra IMDi og som har rettigheter i forhold til introduksjonsloven. Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil fokusere på flyktninger som er kommet til Sunndal kommune de siste årene. Revisjonen vil i samsvar med kontrollutvalget bestilling vektlegge barn og unge.

Videre avgrensninger vil bli vurdert underveis i prosjektet.

7. Metode og gjennomføring

Undersøkelsen skal baseres på Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Metodene som vil bli benyttet i prosjektet er dokumentanalyse og intervju/ samtaler. Det vil være aktuelt å intervju sentrale personer i kommunen. I tillegg vil revisjonen bruke dokumenter utarbeidet av Sunndal kommunen, og statistikk utarbeidet av SSB, IMDi og Sunndal kommune. Revisjonen vil som del av prosjektet, vurdere om det skal gjennomføres en spørreundersøkelse og/ eller samtaler med et utvalg flyktninger.

8. Ressurser

Kompetanse	Navn	Ressurser - anslag
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor	Anny Sønderland	250 timer
Annen forvaltningsrevisor	Einar Andersen	25 timer
Regnskapsrevisor		25 timer

9. Tidsplan

Oppstart med oppstartsbrev til administrasjonssjef kan skje etter at prosjektplan er vedtatt i kontrollutvalget. Revisjonen beregner at levering av prosjektrapport kan skje til kontrollutvalget siste møte våren 2017.

Aktivitet	Planlagt utført	Merknader
Kontrollutvalget bestilte prosjektet	31.10.2016	
Prosjektplan sendes til kontrollutvalget	17.1.2017	
Prosjektplan behandles i kontrollutvalget	31.1.2017	
Kontrollutvalg behandler rapporten	Mai/juni 2017	
Kommunestyret behandler rapporten		



SUNNDAL KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 272
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 06/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

FEIL I FAKTURERING TIL SUNNDAL KOMMUNE

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til orientering og forventer at kommunen har kontinuerlig fokus på å etterleve krav og rutiner i økonomireglementet

Kontrollutvalget vil følge opp saken videre ved å ha den på oppfølgingslisten inntil videre

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har over lang tid hatt denne saken til oppfølging. Det gjelder svikt i rutinene, mangel på rutiner eller mangel på informasjon og opplæring i hvordan en skal håndtere kontroll av inngående faktura før utbetaling. Kontrollutvalget fikk en redegjørelse i brev av 10.02.2016 fra kommunerevisjonen om at rutinene på enkelte områder sviktet. Dette ville rådmannen ta tak i og kontrollutvalget ville bli skriftlig orientert om hvilke rutiner og kontroller som skulle bli iverksatt. Rådmannens ledergruppe drøftet og behandlet rutiner og prosedyrer ved anvisning og utbetalinger i egen sak i sitt møte 10.03.2016.

Følgende ble besluttet:

Alle tjeneste- og stabssjefer pålegges å gjennomgå kapittel 14 i økonomireglementet for Sunndal kommune om anvisning, attestasjon og bestilling med de som har delegert myndighet på dette området i egen tjeneste/stab. Vedtatte rutiner skal skjerpes inn. Dette skal gjennomføres innen 01.05.16.

Det skal utarbeides rutinebeskrivelse som på en mer detaljert måte beskriver kravene til dokumentasjon før attestasjon, anvisning og utbetaling kan finne sted.

Internkontrollen på dette området skal styrkes for å forhindre at det skjer feilutbetalinger.

Rådmannen vil fortløpende evaluere effekten av disse tiltakene og på dette grunnlaget vurdere behovet for ytterligere tiltak.

Kontrollutvalget er tilfreds med at dette arbeidet blir satt i gang i hele organisasjonen.

Kontrollutvalget vil be kommunerevisjonen om å følge opp og påse at endringene i rutinene blir iverksatt.

I kontrollutvalget sitt møte 15.04.2016 gjorde utvalget vedtak om at en ber kommunerevisjonen følge opp om endringene i rutinene blir iverksatt som beskrevet. Kontrollutvalget ber kommunerevisjonen om en rapport på situasjonen til sitt møte 22.09.2016.

Kontrollutvalget utsatte saken i sitt møte 22.09.2016 da det ikke forelå noen fremdrift i saken.

I kontrollutvalget sitt møte 31.10.2016 forelå det et brev av 17.10.2016 fra revisjonen til kontrollutvalget der det redegjøres for årsak til utsatt saksbehandling og status for arbeidet i kommunen. Det har vært store utskiftninger i staben siden saken var oppe i kontrollutvalget 15.04.2016. Både ny rådmann og økonomisjef er ansatt. I tillegg er det foretatt skifte av revisor og revisjonsselskap for Sunndal kommune.

Kommunen rapporterer at arbeidet med å lage nye rutiner likevel er godt i gang. Det er imidlertid behov for å justere rutinene noe før de blir endelig godkjent. Revisors arbeid med å kontrollere om rutinene etterleves må derfor utsettes.

Rådmannen orienterte i møtet 31.10.2016 om status med arbeidet rundt rutinebeskrivelser som på en mer detaljert måte i en egen veileder beskriver hvordan den enkelte kontrollhandling skal utføres. En har et fungerende regelverk i dag, men spørsmålet er hvordan dette etterleves. Rådmannen har ikke kontrollert hvordan rutinene fungerer i dag.

Kontrollutvalget viser til gjeldende økonomireglement og forventer at disse blir praktisert. Kontrollutvalget ber revisjonen om en rapport på hvordan dette praktiseres til kontrollutvalget sitt første møte i 2017.

Leder framsatte forslag om at Kontrollutvalget forventer at det blir framlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med framlegg framsatt i møtet av leder.

Kontrollutvalget mottok den 17.01.2017 en rapport fra kommunerevisjonsdistrikt 2. De hadde foretatt et revisjonsbesøk hos Sunndal kommune den 3.11.2016 for å gjøre undersøkelser av attestasjonsrutinene.

Vedlegg:

- Brev fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 17.10.2016
- Brev fra kommunerevisjonsdistrikt 2, datert 17.01.2017

VURDERING

Revisjonen tok et revisjonsbesøk til Sunndal kommune den 3.11.2016 for å gjøre undersøkelser av attestasjonsrutinene. I forkant av undersøkelsen hadde revisjonen et møte med økonomisjef Andrea Solbjørg Fivelstad, innkjøpskonsulent Monica Holthe og økonomikonsulent Per Ole Bratset. Økonomisjefen viste til gjeldende regelverk. Sunndal kommune har innkjøpsreglement som ivaretar regelverket om offentlige anskaffelser. Videre har de økonomireglement som ivaretar rutiner for kommunens økonomiske virksomhet. Revisjonen fikk seg også forelagt reviderte rutiner angående fakturabehandling på web. Disse var ikke endelig godkjent da revisjonen var på besøk.

Revisjonen har kontrollert om rutinene for kontroll av inngående faktura etterleves. Attestasjon- og anvisningsrutinene er nedfelt i kapittel 14 i Sunndal kommune sitt økonomireglement. Tjeneste- og stabssjefene er ved ledermøtet den 10.03.2016 blitt pålagt av rådmannen å skjerpe inn disse rutinene.

Revisjonen hadde i forkant av revisjonsbesøket på selvstendig grunnlag valgt ut 10 inngående faktura for kontroll av attestasjon og anvisning ihht. økonomireglementet kapittel 14. Denne kontrollen ble gjennomført ute hos enhetene. Økonomisjef Andrea Solbjørg Fivelstad, innkjøpskonsulent Monica Holthe og økonomikonsulent Per Ole Bratset ble med revisor Hilde Myrvang på denne kontrollen.

Den 24.11.2016 fikk revisjonen tilsendt de nye rutinene angående fakturabehandling på web. Dette er en brukermanual for de som skal attestere og anwise faktura på web. Rutinene gir en detaljert og praktisk beskrivelse. Endringen ift. tidligere rutiner ligger i at det blir presisert viktigheten av å innhente priser og anbud som kan kontrolleres av kommunen i forhold til mengde og kvalitet. Krav til faktura ihht. bokføringsloven blir også detaljert beskrevet. Revisjonen har gjennomgått rutinene og anser disse for å være tilfredsstillende. Etterlevelsen kontrolleres ved den løpende revisjon av Sunndal kommune.

Revisjonens oppsummering og eventuelle anbefalinger:

Revisjonens kontroll av 10 inngående faktura ved 7 ulike enheter i Sunndal kommune avdekket ett avvik. Kontrollen viser at inngående faktura som hovedregel blir tilfredsstillende kontrollert. Kontrollen viser at det må være kontinuerlig fokus på å etterleve krav og rutiner i økonomireglementet.

Kontrollutvalgets vurdering:

Etter kontrollutvalget sitt syn ser det ut til at rutinene er innskjerpet og at det må bli større fokus på at økonomireglementet sine bestemmelser etterleves. Kontrollutvalget er usikker på om det var et tilstrekkelig antall fakturaer som ble kontrollert til å trekke en konklusjon på at internkontrollen fungerer. Dette ut fra at den ene fakturaen som ble kontrollert på vedlikeholdsavdelingen inneholdt feil. Den videre etterlevelsen kontrolleres ved den løpende revisjon av Sunndal kommune.

Derfor vil kontrollutvalget ha saken på oppfølgingslisten inntil en er sikker på at rutinene fungerer og etterleves. En forventer at dette blir kommentert i revisjonen sine rapporter.

Sveinung Talberg
rådgiver

MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

Kontrollutvalget i Sunndal kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 Molde

Deres referanse:

Vår referanse:

Arkivkode:

Sted/dato
Molde 17.10.2016

Feil i fakturering til Sunndal kommune

Innledning

Sak om feil i fakturering er behandlet i kontrollutvalget i 2015 og 2016. Sak PS 15/2016 gir en god oversikt over hendelsesforløpet.

I vedlagte brev til denne saken skriver rådmannen at *«Det skal utarbeides en rutinebeskrivelse som på en mer detaljert måte beskriver kravene til dokumentasjon før attestasjon, anvisning og utbetaling kan finne sted»*.

Kontrollutvalget ba derfor i samme sak *«...kommunerevisjonen om å følge opp om endringene i rutinene blir iverksatt som beskrevet»*.

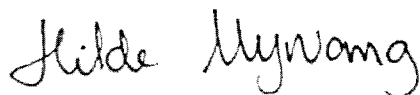
Undersøkelser

Det har vært store utskiftninger i staben siden sak PS 15/2016 var oppe, den 15.04.2016. Både ny rådmann og ny økonomisjef er ansatt. Fra og med den 1.10.2016 er det også ny revisor ved Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Arbeidet med å lage nye rutiner er likevel godt i gang. Revisor har mottatt reviderte rutiner for fakturabehandling fra rådmannen. Vi fikk samtidig opplyst at det var behov for å justere disse rutinene noe, før de ble endelig godkjent. Vårt arbeid med å kontrollere at rutinene er iverksatt må derfor utsettes, da de ikke er etablert enda.

Uavhengighet

Tidligere rådmann i Sunndal kommune, Per Ove Dahl, er styreleder i Møre og Romsdal Revisjon IKS. Kontrollutvalget har bedt Møre og Romsdal Revisjon IKS om en rapport om endringene i rutinene blir iverksatt som beskrevet. Revisjonen vurderer dette som en vurdering av situasjonen i dag og konkluderer derfor med at rapporten kan utarbeides uten å komme i habilitetskonflikt.



Hilde Myrvang
registrert revisor

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Undersøkelse

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr.	1563
Dato:	18 JAN 2017
Saks og Arkivnr.	Løpenr.
1563	006/17
Arkivkode:	Gradering:
272	-

Rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling i Sunndal kommune

Kommunerevisjonsdistrikt 2 er et interkommunalt selskap som eies av Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for eierkommunene.

17.01.2017

1. Innledning

Sak om feil i fakturering for vaskeritjenester til Sunndal kommune, har de siste årene vært behandlet i kontrollutvalget. Som oppfølging av denne saken gjorde kontrollutvalget følgende vedtak i sak PS 43/15 Feil i fakturering i Sunndal kommune den 30.11.2015:

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse i saken til etterretning.

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal om å foreta en undersøkelse av kommunens internkontroll knyttet til rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling.

Saken ble behandlet i kontrollutvalget i PS 15/2016. Denne saken gir en god oversikt over hendelsesforløpet. I vedlagte brev til denne saken skriver rådmannen at «*Det skal utarbeides en rutinebeskrivelse som på en mer detaljert måte beskriver kravene til dokumentasjon for attestasjon, anvisning og utbetaling kan finne sted*». Kontrollutvalget i Sunndal kommune gjorde da følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse i brev av 22.03.2016 samt økonomisjef og distriktsrevisors muntlige redegjørelse i møte 15.04.2016 til orientering.*
2. *Kontrollutvalget ber kommunerevisjonen om å følge opp om endringene i rutinene blir iverksatt som beskrevet. Kontrollutvalget ber kommunerevisjonen om en rapport på situasjonen til sitt møte 22.09.2016.*

Saken ble utsatt i Kontrollutvalget sitt møte den 22.09.2016 pga manglende fremdrift i saken.

Til kontrollutvalget sitt møte den 31.10.2016 forelå brev fra revisjonen om at nye rutiner ikke var etablert. Dette pga store utskiftninger i staben siden saken var oppe i kontrollutvalget den 15.04.2016. Kontrollutvalget gjorde følgende vedtak i sak PS 38/16:

Kontrollutvalget forventer at det blir framlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017.

Revisjonen har kontrollert om rutinene for kontroll av inngående faktura etterleves. Attestasjon- og anvisningsrutinene er nedfelt i kapittel 14 i Sunndal kommune sitt økonomireglement. Tjeneste- og stabssjefene er ved ledermøtet den 10.03.2016 blitt pålagt av rådmannen å skjerpe inn disse rutinene.

Revisjonen tok ett revisjonsbesøk til Sunndal kommune den 3.11.2016 for å gjøre undersøkelser av attestasjonsrutinene. I forkant av undersøkelsen hadde revisjonen ett møte med økonomisjef Andrea Solbjørg Fivelstad, innkjøpskonsulent Monica Holthe og økonomikonsulent Per Ole Bratset. Økonomisjefen viste til gjeldende regelverk. De har innkjøpsreglement som ivaretar regelverket om offentlige anskaffelser. Videre har de økonomireglement som ivaretar rutiner for kommunens økonomiske virksomhet. Revisjonen fikk også forelagt reviderte rutiner angående fakturabehandling på web. Disse var ikke endelig godkjent da revisjonen var på besøk.

2. Attestasjon og anvisning.

Revisjonen hadde i forkant av revisjonsbesøket på selvstendig grunnlag valgt ut 10 inngående faktura for kontroll av attestasjon og anvisning ihht økonomireglementet kapittel 14. Denne kontrollen ble gjennomført ute hos enhetene. Økonomisjef Andrea Solbjørg Fivelstad, innkjøpskonsulent Monica Holthe og økonomikonsulent Per Ole Bratset ble med revisor Hilde Myrvang på denne kontrollen.

2.1 Fakturaene som ble kontrollert gjaldt følgende enheter:

- En til Sunndal ungdomsskole
- En til legetjenesten
- En til vedlikeholdsavdelingen
- En til fagavdeling hjemmetjeneste
- Fire til pleie- og omsorgstjenesten
- En til renovasjon, slam
- En til kommunale veier

Revisjonen valgte å kontrollere fire fakturaer ved pleie- og omsorgstjenesten pga tidligere saker om feil i fakturering.

Siden revisjonen kom på uanmeldt besøk til enhetene, var det noen ansatte som ikke var tilstede. Revisjonen fikk da dokumentasjon ettersendt.

2.2 Revisjonens vurdering

Enhetene for Legetjenesten, Renovasjon og kommunale veier kunne vise fram gjeldende avtaler og priser på stedet. Her var fakturaene godkjent mot gyldige avtaler og prisene var ihht avtalt pris.

Fagavdeling hjemmetjenesten og Sunndal ungdomsskole har sendt oss signerte avtaler med pris i ettertid. Fakturaene var ihht avtale.

Pleie- og omsorgstjenesten har også sendt signerte avtaler og prislister som stemmer med fakturerte utgifter. I tillegg har de sendt pakksedler, veielister og regneark som viser kontrollen av inngående faktura for vask av tøy. Kontrollen som er gjennomført er etter revisjonens vurdering tilfredsstillende. Fra november gjelder nye rutiner for kontroll av mengde vasket tøy, da tøyet nå blir tellet og ikke veid. Mottatt tøy blir talt og kontrollert mot bestilling og pakkseddel. Avvik meldes til vaskeriet. Betjeningstøy blir maskinelt talt av leverandør og faktura kontrolleres mot bestilling og pakkseddel med avvik. Etter revisjonens vurdering er de nye rutineene tilfredsstillende.

Fakturaen til vedlikeholdsavdelingen var attestert og anvist, men de kunne ikke vise til noen avtale. Fakturaen var i tillegg ikke ihht kravene i bokføringsloven da den manglet organisasjonsnummer. Forholdene ble tatt opp på stedet og vedlikeholdsavdelingen skulle få på plass avtale og kreve faktura som er ihht bokføringsloven.

Den 24.11.2016 fikk revisjonen tilsendt de nye rutinene angående fakturabehandling på web. Dette er en brukermanual for de som skal attestere og anwise faktura på web. Rutinene gir en detaljert og praktisk beskrivelse. Endringen ift tidligere rutiner ligger i at det blir presisert viktigheten av å innhente priser og anbud som kan kontrolleres av kommunen i forhold til mengde og kvalitet. Krav til faktura ihht bokføringsloven blir også detaljert beskrevet. Revisjonen har gjennomgått rutinene og anser disse for å være tilfredsstillende. Etterlevelsen kontrolleres ved vår løpende revisjon av Sunndal kommune.

2.3 Revisjonens oppsummering og eventuelle anbefalinger

Revisjonens kontroll av 10 inngående faktura ved 7 ulike enheter i Sunndal kommune avdekket ett avvik. Kontrollen viser at inngående faktura som hovedregel blir tilfredsstillende kontrollert. Kontrollen viser at det må være kontinuerlig fokus på å etterleve krav og rutiner i økonomireglementet.

Molde 17.1.2017

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Hilde Myrvang

Einar Andersen



SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 07/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

MØTEPLAN FOR 2017

Sekretariatets innstilling

Følgende møteplan for 2017 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
5	31.01.	1/17	▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 ▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2016 ▪ Møteplan for 2017 ▪ Prosjektplan Forvaltningsrevisjonsprosjekt (jf. best. 31.10.) ▪ Virksomhetsbesøk
16	18.04.	2/17	▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2016 for ○ Sunndal kommune ▪ Revisjonsberetning ▪ Bestilling av selskapskontroll
22	01.06.	3/17	▪ Økonomirapport 1. tertial 2017 ▪ Rapport fra Forvaltningsrevisjonsprosjekt ▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2017
39	28.09.	4/17	▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2017 ▪ Budsjett for 2018 for kontroll og tilsyn ▪ Økonomirapport 2. tertial 2017
43	26.10.	5/17	▪ Virksomhetsbesøk ▪ Bestilling av Forvaltningsrevisjonsprosjekt
49	07.12.	6/17	▪ Rapport fra selskapskontroll

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretariatet gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Saksopplysninger

I henhold til avtalen om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene er det ikke fastsatt en fordeling på antall møter for kontrollutvalgene.

Ut i fra forventet saksmengde ser en det som formålstjenlig at kontrollutvalget i Sunndal, bør ha en ressursfordeling på minimum 6 ordinære møter i året. I forslag til møteplan er det satt opp 6 ordinære møter i 2017.

Dersom det skulle oppstå situasjoner som tilsier at det allikevel vil være behov for flere møter i løpet av inneværende år, vil det bli vurdert i det enkelte tilfelle.

Forslag til møteplan er koordinert med de øvrige kontrollutvalgene for å unngå møtekollisjoner, samt Sunndal kommunes møteplan for politiske møter i 2017.

Møtet for behandling av årsregnskapet til Sunndal kommune og Sunndal Energi KF for 2016, er tilpasset tidspunktet for behandling i økonomi- og planutvalget og kommunestyret.

Oversikt over saker som skal behandles er veiledende og kan endres underveis gjennom året.

Sveinung Talberg
rådgiver



SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 08/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretærens innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

Oppfølgingsliste er et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger ajourført oppfølgingsliste pr. 24.01.2017.

VURDERING

Dersom det er saker utvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i et senere møte, kan disse bli fremmet i møtet for oppføring på oppfølgingslisten.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I SUNNDAL KOMMUNE

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr.24.01.2017)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
Bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra – utbetaling av tilskudd	16.09.15	Adm./sekr	Kontrollutvalget behandlet i møtet 17.06.2015 sak vedr. utbetaling av kommunalt tilskudd i forbindelse med bygging av ny ambulansestasjon på Sunndalsøra. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet saken i møte 02.09.2015 i sak 70/2015. Kommunestyret fattet enstemmig følgende vedtak i samsvar med kontrollutvalgets innstilling: 1.Kommunestyret tar revisjonens vurdering knyttet til Sunndal kommunes utbetaling av tilskudd til bygging av ny ambulansestasjon, til etterretning. 2.Kommunestyret ser alvorlig på at utbetaling kan skje uten at det kontrolleres mot vedtak fattet av bevilgende myndighet og ber om at rådmann ser til at kommunens rutiner på dette området innskjerpes. 3.Kommunestyret ber administrasjonen sørge for at merkostnadene endringen medførte for Helse og Sosialbygg Sunndal AS, blir bekreftet av en uavhengig sakkyndig. 4.Kommunestyret ber administrasjonen vurdere om deler av kostnadene til asfaltering skal belastes Helse og Sosialbygg Sunndal AS.	16.09.15: Kontrollutvalget ønsker å følge opp om kommunen har iverksatt kommunestyrets vedtak og vil be om en redegjørelse fra administrasjonen i utvalgets første møte i 2016. 30.11.15: Rådmannen orienterte. Det er sendt ut en forespørsel om innhenting av kostnadsberegning for de to alternativene for ambulansestasjonen. Forespørselen er datert 26.11.2015 med frist 6. desember for innlevering av tilbud. Det er kommet inn en tilbyder. Sunndal kommune har sendt krav til Helse- og sosialbygg Sunndal AS om tilbakebetaling på kr 50 000.- for asfaltering av uteareal. Helse- og sosialbygg Sunndal AS har foreløpig ikke etterkommet kravet. Kontrollutvalget vil ha en skriftlig redegjørelse fra administrasjonen til utvalgets første møte i 2016 om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 70/2015. 19.01.2016: Revidert kostnadsberegning av to alternativ for ambulansestasjon på Sunndalsøra, Sold Consult AS. 01.02.2016: Brev til rådmannen der kontrollutvalget ønsker en skriftlig redegjørelse til møte 18.02.2016 18.02.2016: Rådmannen har ikke besvart denne forespørselen fra kontrollutvalget skriftlig, men redegjorde muntlig i møtet. Rådmannen forbereder nå en sak til plan- og økonomiutvalget sitt møte den 1.3.2016 med sikte på å få avsluttet denne saken. Kontrollutvalget er ikke fornøyd med svar og behandling, og vil følge denne saken videre med spørsmål til rådmannen som skal besvares skriftlig uavhengig av videre politisk behandling. 15.04.2016: Saken ble trekt fra møtet i plan- og økonomiutvalget 1.3.16 etter påtrykk fra kontrollutvalget. Svar på spørsmål fra kontrollutvalget til rådmannen er besvart i brev 21.03.2016. saken blir fremmet på nytt i møtet 15.04.2016, sak PS 14/16. Behandling i kontrollutvalgsmøte 15.04.2016: 1. Kontrollutvalget ber Sunndal kommunestyre om å

				oppnevne setterrådmann til å behandle oppfølgingen av kommunestyrevedak i sak 70/2015, samt Økonomi- og planutvalget sitt vedtak i sak 3/13 jf. skriv fra rådmannen 21.03.2016. 2. Setterrådmannen bes svare ut følgende spørsmål fra kontrollutvalget: • Hvilke tiltak blir sett i verk for å bedre rutinene i utredning og saksframstilling forut for politisk vedtak? • Hvilke rutiner og regler gjelder og skal gjelde heretter for bokføring mot selvkostområdene? • Hvilke tiltak vil rådmannen sette i verk for å inndrive utestående krav mot Helse & Sosialbygg Sunndal AS for asfaltering rundt Ambulansestasjonsbygget? • Hvilke tiltak vil rådmannen sette i verk for å fremlegge dokumentasjon på og bekreftelse av merutgifter Helse & Sosialbygg AS har hatt for flytting til sentrum jf. vedtak i Økonomi- og planutvalget sak 3/13 pkt. 3? 3. Kontrollutvalget ber om svar på ovennevnte spørsmål innen sitt neste møte, 1.6.2016. 04.05.2016: Sunndal kommunestyre har i sak PS 34/16 oppnevnt setterrådmann Knut Haugen. Han svarer i epost til kontrollutvalget 24.05.16 at han vil møte i kontrollutvalget 01.06.16 for en orientering, men at han ikke rekker noen saksforberedelse til møtet. Viser til sak PS 22/16. 01.06.16: Setterrådmann Knut Haugen var tilstede i møtet og orienterte om de dokumenter han har fått fra Sunndal kommune i saken. Han etterlyser dokumenter som ikke har vært opp til politisk behandling som går på kommunikasjon og korrespondanse mellom Sunndal kommune og Helse & Sosialbygg AS. Kontrollutvalget ba setterrådmannen om å kontakte Sunndal kommune for å få svar på dette spørsmålet. Kontrollutvalget presiserer at rådmannen i Sunndal kommune ikke er inhabil til å svare på spørsmål i denne saken fra hverken kontrollutvalg eller setterrådmann. Setterrådmannen ba om tid til å ferdigbehandle saken. Kontrollutvalget antydte et nytt møte 17.8.2016 for å rekke behandling til kommunestyret 31.8.2016. Alternativt blir saken fremmet i kontrollutvalget sitt ordinære møte 22.9.2016 og kommunestyret sitt møte 5.10.2016. Sekretæren vurderer dette nærmere i samråd med leder. Kontrollutvalget tar setterrådmannens redegjørelse i møtet til
--	--	--	--	---

				orientering. Saken tas opp igjen i et senere møte. 05.10.2016: PS 63/16 i Sunndal kommunestyre. Kommunestyret er meget lite tilfreds med håndteringen av den kommunale økonomiske prosessen vedrørende bygging av ny ambulansestasjon. Det påpekes overfor rådmannen at denne saken må benyttes som lærdom for videre arbeid med kommunens kvalitetssystemer. Betingelsene for tilskudd kr 1.000.000 utbetalt til Helse & Sosialbygg Sunndal AS viser seg vanskelig / umulig å få dokumentert i henhold til krav i tidligere vedtak. Beløpet kan imidlertid sannsynliggjøres, og betraktes som et framforhandlet rundsum flyttetilskudd til utbygger, som anses nødvendig for å få lagt bygget til sentrum. Utførte asfaltarbeider ved ambulansestasjonen anses som en jobb som er gjort av Sunndal kommune for egen regning, og tidligere krav rettet mot Helse & Sosialbygg Sunndal AS anses for avsluttet. Kommunestyret vil videre be rådmannen om - å kvalitetssikre rutinene for håndtering av tilskuddsutbetalinger, og legge fram resultatet av dette arbeidet senest 31.03.2017. - å vurdere behovet for en mer detaljert rutine for kostnadshåndtering i selvkostområdet, og rapportere status senest 31.03.2017. Kontrollutvalget ønsker å følge opp rådmannens rapportering av arbeidet med å kvalitetssikre rutinene på håndtering av tilskuddsutbetalinger og kostnadsføring på selvkostområdet innen 31.3.2017, jf. sak PS 63/16 i kommunestyret.
Feil i fakturering i Sunndal kommune, U.off. ihht. Off.l. § 13, forv.l. § 13,2	30.11.2015	Komm.rev.	PS 43/15 i Kontrollutvalget 30.11.2015: Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal om å foreta en undersøkelse av kommunens internkontroll knyttet til rutiner for mottakskontroll og fakturabehandling.	10.02.2016: Kontrollutvalgsssekretariatet har mottatt rapport fra kommunerevisjonen. 18.02.2016: Møtet ble lukket. Revisjonen orienterte om sine funn og konklusjoner. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i lukket møte: 1. Kontrollutvalget tar notatet fra revisjonen til orientering. 2. Kontrollutvalget forventer at rådmannen innfører rutiner og kontroller på området. Kontrollutvalget vil bli orientert skriftlig om hvilke rutiner og kontroller som blir iverksatt. 15.04.2016: Kontrollutvalget har mottatt brev fra og svar fra rådmannen 22.03.2016. Saken kommer opp i kontrollutvalget

				sitt møte 15.04.2016 i sak 15/16 og møtet vil bli lukket. 15.04.2016: Møtet ble lukket. Saken står fortsatt på oppfølgingslisten til møte 22.9.2016. 17.10.2016: Viser til sak PS 38/16 i møte 31.10.16 og brev fra Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR), datert 17.10.2016. Det har vært store utskiftninger i staben hos kommunen siden sist saken var oppe i kontrollutvalget 15.04.2016, sak PS 15/2016. Fra og med 1.10.2016 er det også ny revisor ved MRR. Arbeidet med å lage nye rutiner er likevel godt i gang. Revisor har mottatt reviderte rutiner for fakturabehandling fra rådmannen. Det er behov for å justere disse noe. Revisors arbeid med å kontrollere at rutinene er iverksatt må derfor utsettes, da de ikke er etablert ennå. 31.10.16: Jf sak PS 38/16 har ikke Kontrollutvalget mottatt en rapport fra revisjonen om rutinene på innkjøpsområdet som omhandler om mottakskontroll, attestasjon og anvisning fungerer og velger derfor å beholde denne saken på oppfølgingslisten. Kontrollutvalget tar brevet fra Møre og Romsdal Revisjon IKS, datert 17.10.2016 til orientering. Kontrollutvalget forventer at det blir framlagt en dokumentasjon av kontrollhandlinger fra revisjonen til kontrollutvalgets første møte i 2017. Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre.
--	--	--	--	---



SUNNDAL KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2017-1563/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 24.01.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 09/17	Kontrollutvalget	31.01.2017

EVENTUELT

Trygghetsalarmer og rutiner

Gjennom oppslag i avisene Aura Avis og Tidens Krav 28.12.2016, er kontrollutvalget i Sunndal v/leder blitt kjent med en sak relatert til utløsning av trygghetsalarm og manglende varsling og utrykking.

Om natten den 8.desember utløste en bruker i Sunndal kommune sin trygghetsalarm fire ganger til alarmsentralen i Kristiansund uten at alarmsentralen varslet videre til hjemmesykepleien i Sunndal. Vedkommende bruker ble, ifølge Aura Avis, funnet død i sitt hjem om påfølgende morgen når hjemmesykepleien kom på rutinemessig besøk.

Slik kontrollutvalget forstår avisene er Sunndal kommune tilknyttet 110-sentralen i Kristiansund som skal videreformidle utløste trygghetsalarmer til Sunndal kommune. 110-sentralen har vært underlagt brannvesenet i Kristiansund kommune frem til for to måneder siden, da kommunehelsetjenesten i Kristiansund kommune overtok ansvaret. Alarmsentralen har aldri utgitt seg for å være et helsebemannet tilbud, men en er nå i ferd med å bygge opp et tilbud på en måte som skal gi økt fokus på det helsefaglige.

Uansett om kommunene utfører en tjeneste i egen regi eller kjøper den av andre, er kommunen ansvarlig for at tjenesten utføres på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget skal være med å bidra til at innbyggerne har tillit til den kommunale forvaltning. Dette er en sak der innbyggernes tillit til tjenesten kan bli satt i tvil.

Kontrollutvalget ønsker å få en redegjørelse i saken fra rådmannen. Det ble derfor sendt et brev til rådmannen 05.01.2017 med følgende spørsmål:

1. Kontrollutvalget ønsker svar på hvilke rutiner og prosedyrer som gjelder for tildeling, bruk, opplæring, varsling og utrykking angående trygghetsalarmer.
2. Kontrollutvalget ønsker å bli orientert om avtalen Sunndal kommune har med Kristiansund kommune angående trygghetsalarmer.
3. Hvilke tiltak vil rådmannen sette i verk for å sikre innbyggernes tillit til denne viktige og sårbare tjenesten?

Kontrollutvalget ber om redegjørelser og svar på de spørsmål som er nevnt. Svaret bes formidlet skriftlig og redegjort muntlig fortrinnsvis til kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

I epost fra rådmannen den 11.01.2017 bekreftes det at det blir laget et skriftlig svar på Kontrollutvalgets spørsmål.

Rådmannen har dessverre ikke anledning til å møte, da det er økonomi- og planutvalgsmøte samme dag som kontrollutvalgets møte.

Vedlegg:

- Brev av 05.01.2017 til rådmannen

Sunndal Energi KF – oppfølging av Lov om offentlige anskaffelser og forsyningsforskriften
Kontrollutvalget i Sunndal v/leder er i epost 11.11.2016 fra daglig leder for Sunndal Energi KF blitt gjort kjent med at utlysning av rammeavtaler for graveentreprenør har dratt ut i tid. Leder fattet interesse for dette og ba sekretariatet vurdere å stille ytterligere spørsmål. Det har tidligere vært diskutert om det er grunnlag for å bestille en forvaltningsrevisjon av Sunndal Energi KF jf. denne saken og andre saker (jf. samhandling med kommunen). I første omgang bør kontrollutvalget stille spørsmål og be om redegjørelser. Sunndal Energi KF er omfattet av «Lov om offentlige anskaffelser» og «forsyningsforskriften». På denne bakgrunn har kontrollutvalget i brev av 22.11.2016 bedt om svar på en del spørsmål og redegjørelse til møtet 31.1.2017.

Sunndal Energi KF v/daglig leder svarer i brev a 15.01.2017 på de punktene som kontrollutvalget ber om. Det viser seg at Sunndal Energi KF har en rekke større og mindre avtaler, men der mange er utgått og krever ny utlysning. Sunndal Energi KF kan ikke se at det er områder som mangler avtaler, men at de som en har delvis har gått ut på dato. Sunndal Energi KF benytter unntaksvis eksterne ressurser til investeringsprosjekt og vedlikeholdsoppdrag. Direktekjøp uten anbudskonkurranse gjøres i liten grad, men der det forekommer gjelder det lokale småhandler eller der de vanlige leverandørene ikke kan levere, har en høyere pris eller ikke kan levere i tide.

Vedlegg:

- Brev av 22.11.2016 til Sunndal Energi KF
- Brev av 15.01.2017 fra Sunndal Energi KF (Unntatt off. jf. offl. § 13, Fvl. §13 1.ledd nr. 2. Dokumentet deles ut i møtet)

Sunndal Energi KF - samhandling med Sunndal kommune og rapportering

Av møtedokumentene til Sunndal kommunestyre fremkommer det ikke noen samhandling eller rapportering gjennom året mellom kommunen og foretaket foruten fremleggelse av årsregnskap og vedtak om budsjett. Når kontrollutvalget får protokollene fra foretaket ser en at både rådmann og ordfører står oppført som mottakere (epost). En kan ikke se at møteprotokollene fra styremøtene i foretaket er forelagt kommunestyret som referatsaker.

Etter forskrift om særregnskap og budsjett i kommunale foretak, § 4, fremgår det at foretaket skal rapportere til kommunestyret gjennom året om økonomien i tråd med kommunestyrets budsjettvedtak. En kan spørre om hvilke vedtak og avtale om samhandling, rapportering og styring som gjelder mellom kommunen og foretaket. En finner eksempelvis ikke noe i økonomireglementet til Sunndal kommune om dette.

Fra eierskapsmeldingen til Sunndal kommune står det følgende om Sunndal Energi KF: Motivet for eierskap er finansielt og samfunnsøkonomisk. Sunndal Kraftlag ble grunnlagt 10.09.40. I 1953: et felles kraftlag for hele kommunen med navnet Sunndal Kraftforsyning. Flere mindre kraftlag i kommunen er blitt knyttet til Sunndal Kraftforsyning. I 1999 ble SunndalKraftforsyning omdannet til kommunalt foretak. Vedtekter og formålsparagraf ble vedtatt av kommunestyret 21.03.00, og det ble vedtatt å forandre navnet fra Sunndal Kraftforsyning til Sunndal Energi KF fra 01.06.00.

Sunndal Energi blir som kommunalt foretak tett fulgt opp både av kommunestyret og av et styre der kommunen er godt representert. I tillegg er det eiermøter to ganger i året der selskapet ved daglig leder og styreleder og kommunen ved ordfører og rådmann, deltar. Årsmelding og regnskap for selskapet godkjennes av kommunestyret sammen med kommunens regnskap og årsmelding. Selskapet fungerer godt og innfrir finansielle mål med eierskapet. Infrastruktur for IKT som er bygd ut i regi av kommunen, eies av selskapet. Sunndal Energi anses som et strategisk viktig selskap for Sunndal kommune, og eierskapet videreføres.

Vedlegg:

- Eierskapsmelding for Sunndal kommune, pkt. 3.2.2.21

Kristiansund og Nordmøre Havn IKS-selskapskontroll

Gjennom oppslag i Tidens Krav 2.12.2016 og epost fra kontrollutvalgsmedlem Erling Rød den 6.12.2016, kommer det fram interessante opplysninger vedrørende Kristiansund og Nordmøre Havn IKS (KNH). Sunndal kommune har en eierandel i dette interkommunale selskapet på 9 %. I følge artikkelen i Tidens Krav har Kristiansund og Nordmøre Havn IKS krevd inn 18 mill. kr for mye i anløpsavgift. Dette er påstander som Hurtigruten ASA har fremført overfor Kystverket. Kystverket har på dette grunnlag utført tilsyn med KNH. Kystverket står fast ved at det er krevd inn over 18 millioner for mye i anløpsavgift.

De opprettholder også pålegget om at innkrevingen av anløpsavgift må stoppes i noen år inntil beløpet er «nullet ut» og på den måten tilbakeført til rederiene.

Det er i et svarbrev til Samferdselsdepartementet at det kommer fram at Kystverket ikke tror på de nye beregningene som KNH la fram for noen uker siden. Kystverket har ikke tiltro til regnestykket som viser at overskuddet i anløpsregnskapet ikke er på mer enn 2,5 millioner kroner for perioden 2012–2015. Havneselskapets egen beregning fra tidligere i år, viste et overskudd på drøyt åtte millioner.

Samferdselsdepartementet ba Kystverket kommentere det nye regnskapet som nylig ble lagt fram. Det er i dette svaret Kystverket hevder at regnskapet er belastet med en rekke kostnader som ikke på noen som helst slags måte hører hjemme i anløpsregnskapet.

Ett eksempel fra 2015 er gaver til ansatte og eksterne for over 100.000 kroner. Et annet er representasjon for 25.000 kroner. I en e-post til Tidens Krav opplyser daglig leder at det blant annet dreier seg om et hundretalls esker med konfekt som gis til ansatte og forretningsforbindelser til jul. I tillegg kommer gavekort til ansatte, og 11 eierkommuner som ved forskjellige anledninger får blomster. Ellers er det snakk om oppmerksomhet ved begravelser, bursdager og representasjon. Det tredje eksemplet er en kostnad på 400.000 kroner knyttet til reklame og markedsføring for å få flere cruiseskip til Kristiansund. Videre mener Kystverket at regnskapet urettmessig er belastet med en kostnad på 550.000 kroner som bare er kalt «kai og anløp» – vedlikehold, reparasjon, sårbarhetsanalyse. Kystverket trekker også fram en post på 50.000 kroner knyttet til ubenyttede lokaler. Dette kommenteres med at det kun er bygningsarealer som trengs og faktisk benyttes til offentlige oppgaver etter havne- og farvannsloven, som kan finansieres med anløpsavgift.

Kystverket peker også på at det er ført opp betydelig flere kvadratmeter med lokaler i anløpsregnskapet enn tidligere, samtidig som avskrivningene er doblet. Begge deler uten nærmere forklaring.

I brevet etterlyser Kystverket utdypende, tekstlige forklaringer på hvorfor havneselskapet nå plutselig benytter andre fordelingsnøkler enn tidligere.

Eksempelvis gjelder dette årsverk og ansatte. Flere årsverk er lagt inn med høyere fordelingsnøkler enn det Kystverket kom fram til etter grundige intervjuer. Kystverket bestrider de nye fordelingsnøkklene og mener de er feilaktige. Kystverket påpeker også at såkalte ISPS-kostnader er ført opp med 452.000 kroner, på tross av at slike kostnader helt klart ikke kan finansieres med anløpsavgift.

Anløpsregnskapet er også belastet med flere hundre tusen til markedsføring av havna for å få flere cruisebåtanolp.

Fra Eierskapsmeldingen til Sunndal kommune om Kristiansund og Nordmøre Havn IKS:

Havnevesenet er opprettet for å ivareta og samordne den kommunale havnevirksomheten i samarbeidsområdet. Havnevesenet skal sammen med andre interesser bidra til et konkurransedyktig og kostnadseffektivt havnetilbud i regionen, og for tilrettelegging av infrastruktur som sikrer en best mulig forbindelse mellom sjø- og landtransporten. Motivet for eierskap er samfunnsøkonomisk. Kommunene invitert til å bli med i stiftelsen av havna i 2003. Sunndal kommune er nest største eier, har gått inn med en del kapital fra havnefondet. Det er strategisk viktig for Sunndal å ha et godt samarbeid med havna om drift og utvikling i næringsutviklingssammenheng. Eierposten opprettholdes.

Havnerådet som er eierorganet, tar ut ca. 200 000 kr årlig i møtegodtgjørelser, som egentlig skulle ha vært belastet kommunene.

Lov om interkommunale selskaper § 3, deltakeransvar:

Den enkelte deltaker hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Til sammen skal delene utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelser svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet fremgår av selskapsavtalen. En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltakeren direkte for deltakerens andel av forpliktelsen.

§ 24, betalingsvansker:

Har styret grunn til å tro at selskapet ikke kan oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, skal det straks sende representantskapet melding om forholdet. Tilsvarende melding skal sendes deltakerne. Med mindre representantskapet fremlegger en plan for fortsatt drift som vil gi fordringshaverne dekning ved forfall, og som deltakerne slutter seg til, skal selskapet oppløses og virksomheten avvikles, jf. §§ 32 flg.

KNH hadde i 2015 driftsinntekter på 32 mill. kr og et resultat før skatt på 2 mill. kr. og en egenkapital på 22 mill. kr. ifølge proff.no.

Etter det Kystverket har undersøkt virker det som at regnskapsførselen ikke er tilfredsstillende og at det er innkrevd for mye i havneavgift. Havnerådet som er eierorganet, tar ut ca. 200 000 kr årlig i møtegodtgjørelser, som egentlig skulle ha vært belastet kommunene. Hvilke konsekvenser har det for KNH og eierne hvis inntektene til KNH blir redusert? Hvilket omdømme og tillit har dette selskapet med opplysninger som Kystverket gir?

Det er kontrollutvalget som skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m., jf. Forskrift for kontrollutvalg § 13 og kommunelovens § 77 nr. 5. Stadig mer av den kommunale virksomheten organiseres utenfor den ordinære kommunale forvaltning. Slike fristilte organisasjoner kan utgjøre en utfordring for folkevalgt styring, innsyn og kontroll på grunn av at de ligger utenfor kommunestyrets direkte styring og administrasjonssjefens internkontroll. Hvordan kommunestyret forvalter sitt eierskap er viktig for å sikre kvalitet på tjenester og god forvaltning av kommunens verdier. Formålet

med eierskapet og eventuelle prinsipper for hvordan eierstyringen utøves, er et viktig utgangspunkt for kontrollutvalget når de skal påse at eierskapet forvaltes i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Med henvisning til Kommunelovens § 77 nr. 5 er det kun i interkommunale selskap, selskap der kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjene, samt heleide datterselskaper av disse at det er aktuelt å gjennomføre selskapskontroll. I selskaper der kommunen er deleier, må en selskapskontroll ha tilslutning fra de andre eierne. Kontrollutvalget behandlet plan for selskapskontroll 22.09.2016, sak 30/16. Kommunestyret vedtok planen i sitt møte 5.10.2016, sak 65/16. Der var følgende 100 % heleide selskaper foreslått: **Trollheim AS**, **Sunndal Næringsselskap AS** og **Sunndal Næringseiendom AS**. I vedtaket går det fram at kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere selskap og selskap som ikke er tatt inn i planen dersom utvalget finner dette nødvendig.

Hvis kontrollutvalget vedtar å igangsette selskapskontroll av KNH, må dette ha tilslutning fra de andre eierne. Kommunestyret sitt vedtak hjemler at kontrollutvalget kan foreta omprioriteringer av selskap som kan bli underlagt selskapskontroll. Hvis det blir aktuelt med selskapskontroll, må en komme tilbake til bestilling, omfang, og tidspunkt.

Vedlegg:

- Eierskapsmelding for Sunndal kommune, pkt. 3.2.2.23

Sveinung Talberg
rådgiver

Sunndal kommune

v/rådmann

Deres referanse:

Vår referanse:

2017-001/STA

Arkivkode:

1563-026&11

Sted/dato

Molde, 05.01.2017

TRYGGHETSALARMER OG RUTINER

Gjennom oppslag i avisene Aura Avis og Tidens Krav 28.12.2016, er kontrollutvalget i Sunndal blitt kjent med en sak relatert til utløsning av trygghetsalarm og manglende varsling og uttrykking.

Om natten den 8.desember utløste en bruker i Sunndal kommune sin trygghetsalarm fire ganger til alarmsentralen i Kristiansund uten at alarmsentralen varslet videre til hjemmesykepleien i Sunndal. Vedkommende bruker ble, ifølge Aura Avis, funnet død i sitt hjem om påfølgende morgen når hjemmesykepleien kom på rutinemessig besøk.

Slik kontrollutvalget forstår avisene er Sunndal kommune tilknyttet 110-sentralen i Kristiansund som skal videreformidle utløste trygghetsalarmer til Sunndal kommune. 110-sentralen har vært underlagt brannvesenet i Kristiansund kommune frem til for to måneder siden, da kommunehelsetjenesten i Kristiansund kommune overtok ansvaret. Alarmsentralen har aldri utgitt seg for å være et helsebemannet tilbud, men en er nå i ferd med å bygge opp et tilbud på en måte som skal gi økt fokus på det helsefaglige.

Til Tidens Krav uttaler talsmann for de pårørende, Erling Øksenvåg, at det viser seg å ikke være utarbeidet noen instruksjer eller prosedyrer for hvordan alarmsentralen skal håndtere slike tilfeller (utløst alarm). Han påpeker at det i et møte mellom de ansvarlige for alarmsentralen og pleie- og omsorgssjefen i Sunndal fremkom at kommunen ikke har gitt noen beskrivelse av hvordan man forventer denne tjenesten utført, herunder i hvilke situasjoner hjemmesykepleien skal kontaktes.

Uansett om kommunene utfører en tjeneste i egen regi eller kjøper den av andre, er kommunen ansvarlig for at tjenesten utføres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollutvalget skal være med å bidra til at innbyggerne har tillit til den kommunale forvaltning. Dette er en sak der innbyggernes tillit til tjenesten kan bli satt i tvil.

Kontrollutvalget har forholdt seg til uttalelsene gjengitt i avisene, men ønsker å få en redegjørelse i saken fra rådmannen.

1. Kontrollutvalget ønsker svar på hvilke rutiner og prosedyrer som gjelder for tildeling, bruk, opplæring, varsling og uttrykking angående trygghetsalarmer.
2. Kontrollutvalget ønsker å bli orientert om avtalen Sunndal kommune har med Kritiansund kommune angående trygghetsalarmer.
3. Hvilke tiltak vil rådmannen sette i verk for å sikre innbyggernes tillit til denne viktige og sårbare tjenesten?

Kontrollutvalget ber om redegjørelser og svar på de spørsmål som er nevnt. Svaret bes formidlet skriftlig og redegjort muntlig fortrinnsvis til kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

Med hilsen

Trond M. Hansen Riise
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Sunndal Energi KF
v/Daglig leder

Deres referanse:

Vår referanse:
2016-329/STA

Arkivkode:
1563-033

Sted/dato
Molde, 22.11.2016

OPPFØLGING AV LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER OG FORSYNINGSFORSKRIFTEN

Det følger av forskrift om kontrollutvalg § 4 at kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Av § 5 går det fram at kontrollutvalget hos kommunen kan, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Sunndal Energi KF er en del av Sunndal kommune da det ikke er et eget rettssubjekt.

Sunndal Energi KF er pålagt å følge Lov om offentlige anskaffelser og «Forsyningsforskriften». I den anledning ønsker kontrollutvalget i Sunndal å undersøke i hvilken grad Sunndal Energi KF følger disse reglene.

På denne bakgrunn har kontrollutvalget i Sunndal følgende spørsmål en ønsker svar på:

1. Hvilke avtaler og rammeavtaler har Sunndal Energi KF inngått?
 - 1.1 Type avtale.
 - 1.2 Avtaleområde
 - 1.3 Omfang
 - 1.4 Varighet
2. Hvilke områder foreligger det ikke avtale på?
3. Hvorfor er det ikke inngått avtaler på disse områdene?
4. På hvilke områder har Sunndal Energi KF egne ansatte (og utstyr) som erstatter eksternt tjenestekjøp, og i hvilke investeringsprosjekt og vedlikeholdsoppdrag er dette benyttet?
5. På hvilke områder er det foretatt direktekjøp uten anbudskonkurranse?
6. Hvilke oppdrag har Sunndal Energi KF hatt innen området graving/anleggsarbeid fra 2014 og fram til dd? Både investeringsprosjekt og vedlikeholdsoppdrag. Ønsker en liste med dato, hvem som har levert og beløp som er fakturert.

En ber om svar innen 15.1.2017 slik at dette kan tas med til kontrollutvalgets møte 31.1.2017.

Kontrollutvalget i Sunndal,
22.11.2016

Trond M. Hansen Riise (sign.)
leder

Kopi:

- Styret v/leder
- Møre og Romsdal Revisjon IKS

3.2.2.21 Sunndal Energi KF

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Sunndal Energi KF Selskapsform: KF Org.nummer: 971 029 102 Stiftelsesdato: 15.03.1953 Kontaktperson: Kolbjørn Solem Nettadresse: www.sunndalenergi.no			
EIERE OG EIENDELER			
Eiere	Andel		
Sunndal kommune	100 %		
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
☐	Aksjonæravtale	☒	Vedtekter
☒	Selskapsavtale	☐	Styreinstruks
☐	Samarbeidsavtale	☐	Strategiplaner
☐		☐	Etiske retningslinjer
☐		☐	Varslingsregler/rutiner
☐		☐	Klima-/miljøplaner
VEDTEKTSFESTET MÅL			
§ 4: Sunndal Energi KF skal skaffe kommunens innbyggere og næringsliv sikre strømleveranser til riktige priser.			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
Fem av sju styremedlemmer velges av kommunestyret, to blant de ansatte.			
Styremedlemmer		Varamedlemmer	
Janne M Rimstad Seljebø, leder		Aksel Arentz Sæsbø	
Arne Magne Rønningen, nestleder		Inger Janne Haugan Vermøy	
Anders Nedal		May Jorid Strand	
Einar Mo		John Ivar Smistad	
Stig Rune Andreassen		Arild Håkonsen	
Terje Monsøy		Jonny Meland	
Tove Lise Torve		Sander Løken Berntsen	
NØKKELTALL			
Regnskap	2015	2014	2013
Driftsinntekter	69 785	70 223	83 151
Driftsresultat	4 215	9 124	16 112
Resultat før skatt	2 749	8 567	14 808
Sum eiendeler	208 744	205 772	211 324
Egenkapitalandel (%)	55,5	54,9	51,5
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Årlig: Budsjett			
Revisorbekreftet årsregnskap med noter og styrets beretning			
Protokoll generalforsamling/representantskap			
Selskapets styringsdokument oversendes fortløpende ved utarbeidelse/endring.			
BAKGRUNN FOR EIERSKAPET			
Motivet for eierskap er finansielt og samfunnsøkonomisk.			
Sunndal Kraftlag ble grunnlagt 10.09.40. I 1953: et felles kraftlag for hele kommunen med navnet Sunndal Kraftforsyning. Flere mindre kraftlag i kommunen er blitt knyttet til Sunndal Kraftforsyning. I 1999 Sunndal Kraftforsyning omdannet til kommunalt foretak. Vedtekter og formålsparagraf vedtatt av kommunestyret 21.03.00, og det ble vedtatt å forandre navnet fra Sunndal Kraftforsyning til Sunndal Energi KF fra 01.06.00.			
KOMMUNENS EIERSTRATEGI			
Sunndal Energi blir som kommunalt foretak tett fulgt opp både av kommunestyret og av et styre der kommunen er godt representert. I tillegg er det eiermøter to ganger i året der selskapet ved daglig leder og styreleder og kommunen ved ordfører og rådmann, deltar. Årsmelding og regnskap for selskapet godkjennes av kommunestyret sammen med kommunens regnskap og årsmelding. Selskapet fungerer godt og innfrir finansielle mål med eierskapet. Infrastruktur for IKT som er bygd ut i regi av kommunen, eies av selskapet. Sunndal Energi anses som et strategisk viktig selskap for Sunndal kommune, og eierskapet videreføres.			

3.2.2.23 Kristiansund og Nordmøre havn IKS

INFORMASJON OM SELSKAPET			
Kristiansund og Nordmøre havn IKS Selskapsform: Interkommunalt selskap Org.nummer: 986 712 720 Stiftelsesdato: 18.12.2003 Daglig leder: Arnt Helge Honstad Nettsadresse: www.knhavn.no			
DELTAKERE			
Aure (7%), Averøy (7%), Gjemnes (6%), Halså (4%), Hitra (6%), Hemne (5%), Kristiansund (38%), Smøla (7%), Sunndal (9%), Surnadal (7%) og Tingvoll (4%)			
SELSKAPETS STYRINGSdokUMENT			
☐	Aksjonæravtale	☐	Vedtekter
☒	Selskapsavtale	☐	Styreinstruks
☐	Samarbeidsavtale	☒	Strategiplaner
☒		☒	Etiske retningslinjer
		☐	Varslingsregler/rutiner
		☐	Klima-/miljøplaner
VEDTEKTSFESTET FORMÅL			
§ 1-3: Havnevesenet er opprettet for å ivareta og samordne den kommunale havnevirksomheten i samarbeidsområdet. Havnevesenet skal sammen med andre interesser bidra til et konkurransedyktig og kostnadseffektivt havnetilbud i regionen, og for tilrettelegging av infrastruktur som sikrer en best mulig forbindelse mellom sjø- og landtransporten. (....)			
ROLLE OG STYREINFORMASJON			
Styremedlemmer		Personlige varamedlemmer	
Roger Olsen, leder, Smøla		Vencke Gjøl, Smøla	
Nora Korsnes Waarle, nestleder, Kristiansund		Kjell Nergaard, Kristiansund	
Lars Liabø, Kristiansund		Tom Skare, Hitra	
Karin Torset, Aure		Åse Torevik, Hemne	
Ståle Refstie, Sunndal		Kjell Dønnem, Gjemnes	
Eva Toril Strand, Averøy		Gunnar Waagen, Tingvoll	
Inge Skogheim, Surnadal		Eldbjørg Reiten, Halså	
NØKKELTALL			
Regnskap	2015	2014	2013
Driftsinntekter	31 572	32 188	32 461
Driftsresultat	4 271	3 522	6 791
Resultat før skatt	1 820	353	3 559
Sum eiendeler	137 498	141 443	117 376
Egenkapitalandel (%)	16,4	12,5	13,5
RAPPORTERING TIL KOMMUNEN			
Årlig: Revisorbekreftet årsregnskap med noter og styrets beretning			
Protokoll generalforsamling/representantskap			
Selskapets styringsdokument oversendes fortløpende ved utarbeidelse/endring.			
BAKGRUNN FOR EIERskapet			
Motivet for eierskap er samfunnsøkonomisk. Kommunene invitert til å bli med i stiftelsen av havna i 2003. Sunndal kommune er nest største eier, har gått inn med en del kapital fra havnefondet.			
KOMMUNENS EIERSTRATEGI			
Det er strategisk viktig for Sunndal å ha et godt samarbeid med havna om drift og utvikling i næringsutviklings-sammenheng. Eierposten opprettholdes.			